

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYET BAŞKANI PROF. DR. MUSTAFA AYDIN

EN ÇOK TERCİH EDİLEN VAKIF ÜNİVERSİTESİ 'İAÜ'

Ekovitrin

AYLIK İŞ ve EKONOMİ DERGİSİ

25
yaşında

FİYAT: 150 TL

www.ekovitrin.com | Eylül 2025 | Sayı 309

TİCARET BAKANI ÖMER BOLAT:
“AFRİKA İLE TİCARET
HACMİMİZ 40 MİLYAR
DOLARA ULAŞACAK”

WCI FORUM BAŞKANI
UTKU BENGİSU:

“AFRİKA, KÜRESEL TİCARETİN YENİ ADRESİ”

SANAL KUMAR
OCAKLARI SÖNDÜRÜYOR

ÇELİK KUBBE: SAVUNMA
ŞANAYİNİN YENİ YILDIZI

KAMU BANKALARI
EKONOMİNİN CAN SUYU

BORSA İSTANBUL GRUBU

2025 EĞİTİM

PROGRAMLARI

Borsa İstanbul Grubu olarak, eğitim programlarımızla siz değerli sektör profesyonelleriyle olan bağımızı güçlendirmeyi, finansal piyasalara dair bilgi ve yetkinliklerinizi artırmayı hedefliyoruz.

Finans sektöründe kariyer yapmayı hedefleyen ve hali hazırda bu alanda çalışan profesyonellere yönelik eğitim programlarımızın detaylarına resmi web sitemizde bulunan **eğitim portalımız** üzerinden erişebilir ve başvuru yapabilirsiniz.

Eğitim programlarımızda sizleri de aramızda görmekten memnuniyet duyarız.

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK TERCİH EDİLEN
SORUMLULUK SİGORTACISINDAN

**Sınırsız İkame Araç • Sınırsız Mali Sorumluluk (İMM)
7/24 Quick Yardım**

Tek poliçeyle aracınız için sınırları kaldırın, Quick Kasko ile ekonomik, pratik,
anında sınırsız avantajları yaşamaya başlayın.

KAREKODU TELEFONUNUZUN KAMERASI İLE OKUTARAK
UYGULAMAYI İNDİREBİLİRSİNİZ.

Q>BLOG

Q>MAG

Q>SÖZLÜK

QUICK
SİGORTA

Ekonomide ve Siyasette “Eylül’de Gel” Beklentisi

Şeref ÖZATA serefözata@ekovitrin.com

Eylül ayı her yıl değişim sürecinin bir başlangıcı gibi görünür. Güz yağmurları genelde eylülde başlar. Okullar eylülde açılır. Tabiat eylülde renk değiştirir. İş dünyası yaz tatilini bitirip işine koyulur. Ekonomi ve siyasette de eylül her zaman çok sıcak gündemlerle doludur.

Bu yıl Eylül ayı siyasi olarak çok konuşulacak gündemlere sahip. 6 aydır tutuklu olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi eski başkanı Ekrem İmamoğlu'nun ve CHP'li belediye başkanları ve yetkililerinin yolsuzluk, rüşvet, yetkiyi kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma gibi suçlamalarla ilgili duruşmaları başlayacak. En önemlisi de Özgür Özel'in genel başkanlığı ile sonuçlanan CHP'nin genel kurulunda yapıldığı dava dosyalarına giren yolsuzluk ve rüşvet iddiaları. Bu dava 'Mutlak Butlan'la sona ererse Özgür Özel başkanlıktan düşebilir. CHP'ye Kemal Kılıçdaroğlu'nun 'kayyim' olarak dönmesi söz konusu olabilir.

Yine Ekrem İmamoğlu'nun 2 davası Eylül'de karara bağlanacak mı, göreceğiz! İmamoğlu'nun diploma sahtekârlığı davası ile Cumhurbaşkanı'na hakaret ve birlişkileri tehdit ve hakaret davalarından

ceza alıp siyasetten men edilmesi söz konusu mümkün. Ayrıca Eylül'ün en sıcak gündemlerinden biri de PKK'nın silah bırakması ile ilgili kurulan TBMM'deki komisyon çalışmaları.

VERİLER YILIN ÖN GÖSTERGESİ OLACAK

Eylül ayı ekonomik olarak da flaş gelişmelere odaklı. Türk ekonomisi için açıklanacak veriler bu yılın nasıl tamamlanacağını da ön göstergeleri olarak karşımıza çıkacak. Büyüme, enflasyon, faiz, borsa, döviz ve altın piyasalarındaki hareketlilik sıkı bir şekilde takip edilecek.

Ekovitrin; Eylül sayısında gündeme getirdiği önemli dosyalarla yine çok konuşulacak. Mekân ve zaman mefhumu olmadan kumar çetesi cep telefonlarında, tabletlerde pusuya yatmış kurban arıyor. 7'den 70'e herkesin cep telefonlarına kadar ulaşan sanal kumar (dijital kumar) büyük bir toplumsal felakete yol açıyor. Sanal kumar ocakları söndürüyor.

Gencecik canlar sanal kumar borcu yüzünden bunalıma girip intihar ediyor. Sanal kumar dosyamızda; iktidarın bu felakete çözüm üretememesi, cezaların hafifliği ve hukuki boşluklardan yararlanan

kumar çetelerinin sayılarının sürekli artış eğiliminde olması felaketi körüklüyor.

KAMU BANKALARININ BÜYÜMEDEKİ ETKİSİ

Yılın ikinci çeyreğinde de kamu bankaları ekonomiye can suyu oldu. Kamu bankalarının ekonomiye katkıları Eylül ayında büyüme rakamlarına da yansıyor.

Diğer taraftan Türkiye ticarete rotasını Afrika ülkelerine yöneltti. Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat Türkiye'nin Afrika'ya ihracatının yılsonunda 40 milyar dolara ulaşacağını söyledi.

WCI Formu Başkanı ve Afrika Ticaret Merkezleri Kurucusu Utku Bengisu ile Türkiye Afrika ülkeleri ticari ilişkilerinin boyutunu konuştuk ve Afrika gerçeklerini gün yüzüne çıkardık.

Türkiye'de on binlerce genç geleceklere için üniversitelere kayıtlarını yapıyor. İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mustafa Aydın bu yılda en çok tercih edilen Vakıf Üniversitesi'nin İstanbul Aydın Üniversitesi olduğunu açıkladı. Tüm öğrencilerimize başarılar diliyoruz.

Günün her anında güncel haberlere ulaşmak için www.ekovitrin.com'u takip edin.

Sağlıkla kalın!

İMTİYAZ SAHİBİ

License Holder
ULUSLARARASI YENİ HABER
AJANSI UHA A.Ş.

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Chairman Of The Board
KAMURAN ABACIOĞLU

İMZA YETKİLİ BAŞKAN

VEKİLİ, CEO VE GENEL YAYIN
YÖNETMENİ
Signature Authorized Deputy
Chairman, CEO and General
Director Of Publication
ŞEREF ÖZATA

YAYIN KURULU ÜYELERİ

Editorial Board Members
KAMURAN ABACIOĞLU
ŞEREF ÖZATA
BİLAL KOÇAK

YAYIN DANIŞMANI

Publication Consultant
SEDAT YILMAZ

HABER MERKEZİ

News Center
ALİ KARABAŞ

SORUMLU YAZI İŞLERİ

MÜDÜRÜ
Responsible Editorial Director
BEKİR YILMAZ

GÖRSEL YÖNETMEN

Art Director
SERHAN SÜRÜCÜ

MALİ İŞLER SORUMLUSU

Chief Of Financial Affairs
ALPTEKİN ATASOY

FRANSA TEMSİLCİSİ

Representative Of The France
HASAN BENER

ALMANYA TEMSİLCİSİ

Representative Of Germany
ARIF KARACA

İNGİLTERE TEMSİLCİSİ

Representative Of The Uk
MUSTAFA KÖKER

HOLLANDA TEMSİLCİSİ

Representative Of The Netherlands
YUSUF TÜRKMEN

MACARİSTAN TEMSİLCİSİ

Representative Of The Hungary
FADİL BAŞAR

ROMANYA TEMSİLCİSİ

Representative Of Romania
DR. DURSUN ALTINIŞIK

AZERBAIJAN TEMSİLCİSİ

Representative Of Azerbaijan
CEMAL YANGIN -

KATKIDA BULUNANLAR

Contributors
PROF. DR. HÜSEYİN SELİMLER,

PROF. DR. ENGİN BAYUĞURLU,

PROF. DR. RAGİP ÖZYÜREK,
PROF. DR. RECEP BOZDOĞAN,
DR. NAIM BABUOĞLU,
DR. BEYHAN YASLIDAĞ,
TUBA SARAÇOĞLU,
TUMAY MERCAN,
HARUN REŞİT TİĞLİ,
İŞLAY REİS YORGUN

HUKUK DANIŞMANI

Legal Advisers
Av. VEYSEL ÖZER
Av. ENES TAŞKIN

YÖNETİM YERİ

Headquarters
FABRİKALAR CAD. NO:1 BEŞYOL-
FLORYA/İSTANBUL

TEL: (0212) 426 88 00 (PBX)

FAKS: (0212) 426 88 09
İNETERNET ADRESİ

Web Addresses
www.ekovitrin.com

MAIL ADRESİ

e-Mail
info@ekovitrin.com
BASKI VE CİLT
Printing And Skin
İHLAS MATBAACILIK
TEL: (0212) 545 30 14
www.ihlasmatbaacilik.com

DAĞITIM

DISTRIBUTION-DÜNYA
SÜPER VEB OFSET A.Ş.

Paraf Ailem ile her şey aile olmak kadar güzel!

Paraf'ın güzelliklerle dolu yepyeni üyesi Paraf Ailem kredi kartının bol avantajlı dünyasında hem yeni evli çiftlerimiz hem de tüm aile bireyleri için her şey aile olmak kadar güzel.

SEYAHAT,
KONAKLAMA
VE ARAC
KİRALAMADA
PARAFPARA

KÜLTÜR,
SANAT VE
EĞLENCEDE
İNDİRİM

VERGİ,
SİGORTA, EĞİTİM
VE SAĞLIKTA
12
AYA VARAN
TAKSİT

YENİ
AİLE KURAN İLK
1.000 ÇİFTE
TOPLAMDA
10.000.000 TL
PARAFPARA

HAFTA SONU
RESTORAN
İNDİRİMİ

PARAF
ÜSTÜ

PARAF
GÜNÜM

Paraf.
ailem
KART
KAMPANYASI

Paraf.

EYLÜL 2025

İÇİNDEKİLER

Ekovitrin

İLETİŞİM İÇİN

Daha fazla ve detaylı bilgi için aşağıdaki sosyal medya hesaplarını takip edebilirsiniz.

ekovitrin-medya-grubu

ekovitrinhaber

ekovitrin

EkovitrinMedyaGrubu

Ekovitrin

56

WCI FORUM BAŞKANI UTKU BENGİŞU:
“TÜRKİYE’NİN AFRIKA VİZYONUNA KATKI SAĞLIYORUZ”

36

FİNANSTA HİZMETİN İTİCİ GÜCÜ
KAMU BANKALARI

82

SANAL KUMAR
FELAKETİ OCAKLARI
SÖNDÜRÜYOR

74

PROF. DR. MUSTAFA AYDIN
EN ÇOK TERCİH EDİLEN VAKIF
ÜNİVERSİTESİ ‘İAÜ’

66

ÇELİK KUBBE
SAVUNMA SANAYİNİN
YENİ YILDIZI

102

GİRİŞİMCİ KENDİNE GÜVENSE DE
TEMKİNİ ELDEN
BIRAKMIYOR

MAKALE

62

Bilal KOÇAK
Türki'ye'nin Etkin
Afrika Politikası

52

Dr. Salim ÇAM
Markalaşma ve
Döviz Kazandırıcı
Faaliyetler...

80

Prof. Dr. Hüseyin
SELİMLER
KKM'nin Ardından Türkiye
Ekonomisi Değerlendirmesi

46

Sedat YILMAZ
Para Bulunur Ama Üretim
Gücü Her Zaman
Bulunmaz!

Her yerde *Prestijiniz Var*

Katlanın Bankkart Lira'lerden Prestij Lezzet Rotası'nda onca keyifli anlara, Ücretsiz Lounge konforundan Fast Track ile hızlı ve kolay geçişe kadar birçok ayrıcalık Bankkart Prestij ve Bankkart Prestij Plus kartlar ile sizi bekliyor.

Ekstra
Bankkart Lira

Katlanın
Bankkart Lira

Ücretsiz
Lounge

Ücretsiz
Fast Track

Prestij Lezzet
Rotası

İndirimli
Otopark,
Vale ve
Motovale

Ziraat Bankası
Bir bankadan daha fazlası

bankKart
Prestij

bankKart
Prestij^{plus}

İGA 4'ÜNCÜ PİST İLE YOLCU KAPASİTESİNİ 120 MİLYONA ÇIKARACAK

IGA Havalimanı CEO'su Selahattin Bilgen, Ağustos'ta yolcu ve uçuş sayısında rekoru kırdıklarını belirterek, "Yolcu kapasitesini 120 milyona çıkartacak dördüncü pisti Ağustos 2026'da açmayı planlıyoruz" dedi. Bilgen, analizlerine göre İstanbul Havalimanı'nın gayri safi yurt içi hasılaya (GSYH) yüzde 3 katkısı olduğunu, 25 milyar dolarlık değer yarattıklarını ifade etti.

Selahattin Bilgen, BloombergHT'nin haberine göre Ağustos itibarıyla rekorları yenilediklerini, Ağustos'un ilk haftasında bir günde 282 bin yolcuya, uçuş sayılarında ise günlük bin 697'ye ulaşarak iki alanda da Avrupa tarihinin rekorunu geliştirdiklerini söyledi. Bilgen, yılın bütününe bakıldığında geçen yılı 80 milyonun biraz üstünde yolcuyla kapattıklarını, he-

İGA HAVALİMANI CEO'SU
SELAHATTİN BİLGEN

deflerinin ise 84 milyon yolcuya ulaşmak olduğunu söyledi.

İstanbul Havalimanı'nın 90 milyonluk yolcu kapasitesini 120 milyona çıkartacak dördüncü pisti Ağustos 2026'da açmayı planladıklarını dile getiren Bilgen, geçen yıl hava bağlantı gücünde en yüksek havalimanı seçildiklerini de kaydetti.

Avrupa İstanbul Havalimanı'nın penetrasyonunun çok yüksek bir pazar olduğunu ifade eden Bilgen, bu yıl havalimanına uçan havayolu sayısını 116 olduğunu, bu yıl hedefin ise bu sayıyı 121'e çıkartmak olduğunu vurguladı. Avrupa pazarına da dair açıklamalarda bulunan İGA CEO'su Bilgen, Heathrow Havalimanı'na orta vadeli uçağın inme maliyetinin İstanbul Havalimanı'nın iki katı olduğunu söyledi.

THY'NİN İKİNCİ ÇEYREK BİLANÇOSU BEKLENTİLERİN ÜZERİNDE

Türk Hava Yolları'nın (THY) 2Ç net kârı 26,8 milyar TL olarak gerçekleşti ve 24,6 milyar TL'lik piyasa tahmininin üzerine çıktı (2Ç24: 30,4 milyar TL). 2025'in ilk yarısında toplam yolcu sayısı yüzde 3,9 arttı. Taşınan iç hat yolcu sayısı yüzde -0,3 oranında hafif bir düşüş gösterirken, taşınan dış hat yolcu sayısı yıllık yüzde 6,4 yükseldi.

Toplam hasılat, piyasa beklentisine paralel olarak 231,3 milyar TL'ye ulaştı (Konsensüs: 232,2 milyar TL) ve ABD doları cinsinden yıllık yüzde 5,6 arttı. Yolcu gelirleri, güçlü mevsimselliği yansıtarak yıllık yüzde 7,4 arttı, ancak kargo gelirlerindeki zayıf eğilim devam etti ve yavaşlayan talep nedeniyle yüzde 9'luk bir düşüş görüldü. AKK (toplam kapasite) yıllık yüzde 6,7 artışla 67,9 milyara yükseldi.

Brüt kâr marjı, 2025'in ikinci çeyreğinde yıllık olarak bakıldığında yüzde 19 seviyesinde sabit kaldı. Yakıt maliyetleri dolar

bazlı yıllık yüzde 9,5 azalırken, personel maliyetleri dolar bazında yıllık yüzde 22 arttı. 2025'in ikinci çeyreğinde FAVÖK dolar bazında yıllık yüzde 13 artışla 1,36 milyar

dolara yükseldi ve piyasa beklentisiyle paralel gerçekleşti. FAVÖK marjı yüzde 1,3 artışla yüzde 20'ye yükseldi. EBITDAR, yıllık yüzde 11 artışla 1,5 milyar dolara çıktı.

SINIRLI
SÜREDE
SINIRLI
SAYIDA

PAYE SAKARYA'DA EV SAHİBİ OLURKEN KAZANACAKSINIZ

0 | 120 AY'A PEŞİNAT | VARAN TAKSİTLERLE

Yatay mimarisiyle güvenli ve prestijli bir yaşam sunan Paye Sakarya,
Halk GYO güvencesi ve Haldız İnşaat kalitesiyle Sakarya'da hayata geçiyor.

Modern yaşamın tüm beklentilerine cevap veren
Paye Sakarya, 2+1'den 4+1'e kadar daire seçenekleri ile
farklı ihtiyaçlara çözümler sunuyor.

ARA ÖDEMESİZ

1.89 'dan başlayan
oranlar

HALDIZ
İNŞAAT

HALKGYO

444 4 539

GARANTİ BBVA GENEL MÜDÜRÜ **MAHMUT AKTEN**

GARANTİ'DE MÜŞTERİ MEVDUAT TABANI YÜZDE 26,7 BÜYÜDÜ

Türkiye Garanti Bankası A.Ş., 30 Haziran 2025 tarihli finansal tablolarını açıkladı. Bankanın konsolide finansal tablolarına göre, yılın ilk 6 ayında, net kârının 53 milyar 613 milyon 271 bin TL olduğu duyuruldu. Bankanın aktif büyüklüğü 3 trilyon 821 milyar 709 milyon 468 bin TL seviyesinde gerçekleşirken, ekonomide nakdi ve gayri nakdi krediler aracılığıyla sağladığı destek ise 2 trilyon 950 milyar 617 milyon 171 bin TL oldu.

Bankanın fonlama kaynakları içindeki en büyük ağırlığının, yüzde 69,5 ile müşteri mevduatları oluşturmaya devam ettiği belirtildi. Müşteri mevduat tabanı, yılın ilk 6 ayında yüzde 26,7 büyüme ile 2 trilyon 655 milyar 807 milyon 537 bin TL olarak gerçekleşti. Bankanın BDDK'nın geçici önlemleri hariç sermaye yeterlilik oranının yüzde 15,6, özkaynak kârlılığının yüzde 30,6, aktif kârlılığı ise yüzde 3,1 seviyelerinde gerçekleştiği ifade edildi.

Garanti BBVA Genel Müdürü Mahmut Akten, "İkinci çeyrek, jeopolitik gelişmeler ve küresel ticaretteki belirsizliklerin artmasıyla birlikte, korumacılığın para politikaları üzerindeki etkilerini gördüğümüz bir dönem oldu. Bu süreçte Merkez Bankası'nın kararlı ve öngörülebilir duruşu dezenflasyon sürecine olan güveni desteklerken, fiyat istikrarı yönünde önemli bir çıpa işlevi gördü. Bununla birlikte sektör açısından, regülasyonların getirdiği ek adımların da etkisiyle, kârlılık üzerindeki baskı devam etti" dedi.

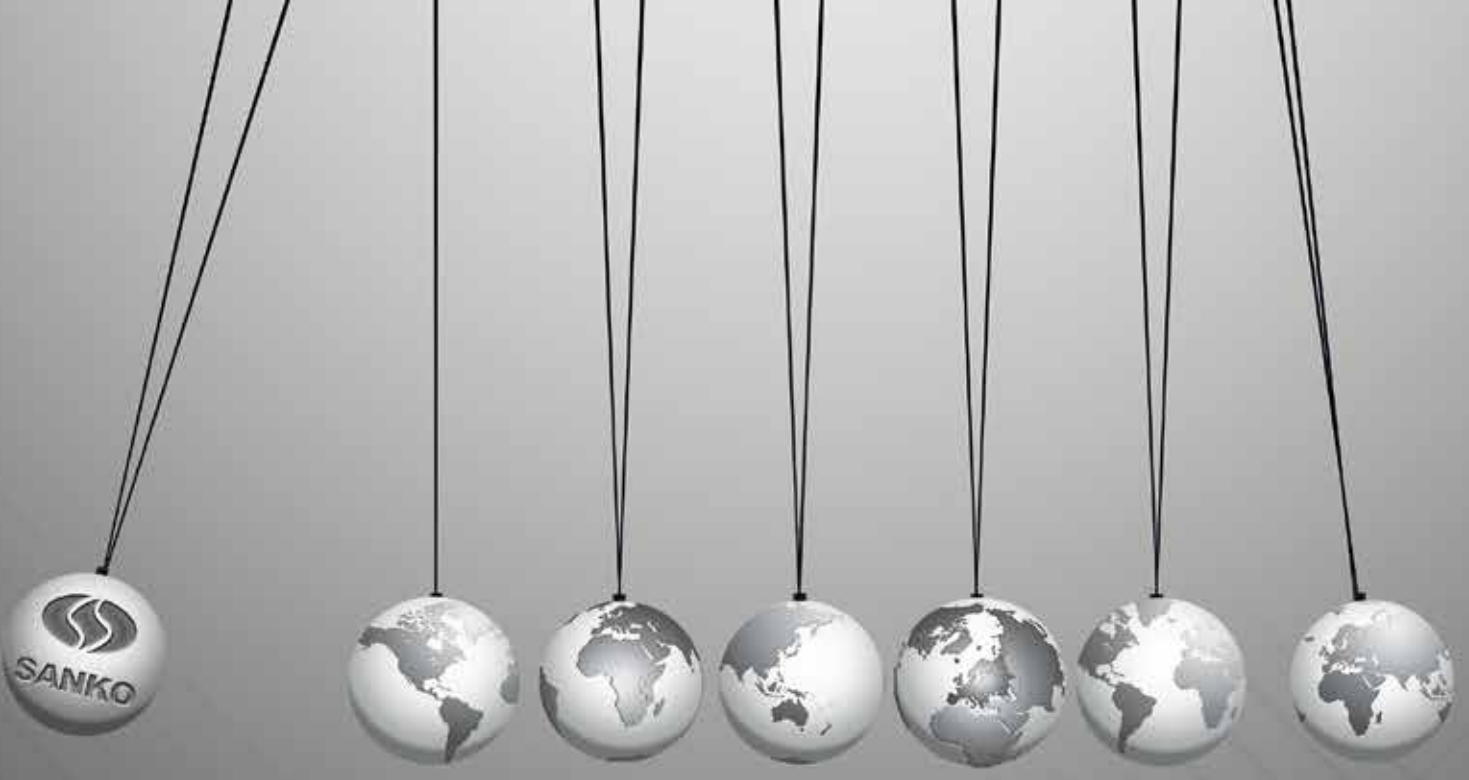
İŞ BANKASI GELİR ÜRETİMİNİ KÂRLILIĞA TAŞIYARAK NET KÂRINI YÜKSELTİ

İş Bankası, 2025 yılının ikinci çeyreğine ilişkin finansal sonuçlarını açıkladı. Banka bu dönemde, çeyreklik bazda yüzde 39,9 artışla 17,37 milyar TL net dönem kârı elde etti. Böylece yılın ilk yarısındaki toplam net kâr 29,8 milyar TL'ye ulaşırken, ikinci çeyrekte açıklanan rakam piyasa beklentisi olan 13,3 milyar TL'nin yaklaşık yüzde 30 üzerinde gerçekleşti. Böylece yılın ilk yarısı, faiz ortamındaki dalgalanmalara rağmen güçlü gelir üretiminin kârlılığa taşındığı bir dönem olarak öne çıktı. Özkaynak kârlılığı çeyreklik bazda 2,6 puan artışla yüzde 18'e, maddi özkaynak kârlılığı ise yüzde 21'e yükseldi.

Toplam canlı krediler ikinci çeyrekte yüzde 11,5 oranında artarken, yıllık büyüme yüzde 22 seviyesinde gerçekleşti. Mevduatlar aynı dönemde çeyreklik yüzde 7,8, yıllık yüzde 23,7 büyüdü. TL mevduat yıllık bazda yüzde 20,7, döviz mevduatları ise yüzde 13,2 artış gösterdi.

İş Bankası'nın 2025 ikinci çeyrek itibarıyla konsolide sermaye yeterlilik oranı (SYO) BDDK önlemleri dahil yüzde 17,4 seviyesinde gerçekleşti. İş Bankası, 2025 yılının ilk yarısında kredi kalitesi tarafında da güçlü bir görünüm sergiledi. Takipteki krediler oranı yüzde 2,5 ile özel bankalar arasında en düşük seviyede gerçekleşirken, KOBİ ve tüketici segmentlerinde de rakiplerinin altında kaldı.

SİNERJİ YARATIYORUZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz,
bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın
haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda daha güzel bir
Türkiye hedefi ile ilerliyoruz.

GCA 'CAM AMBALAJI'NDA STRATEJİK ATAK YAPTI İHRACATINI ARTTIRDI

AVRUPA PAZARINDA İVME YÜKSELTEN CAM AMBALAJ SEKTÖRÜNÜN ÖNEMLİ İSMİ GCA, MÜŞTERİ PORTFÖYÜNÜ GÜÇLENDİRDİ, DİJİTAL DÖNÜŞÜM, ÜRÜN İNOVASYONU VE SÜRDÜRÜLEBİLİR STRATEJİSİYLE İHRACAT AĞINI GENİŞLETTİ

Hem Türkiye'deki güçlü konumunu pekiştiren hem de Avrupa pazarında etkisini artıran GCA, yılın ilk yarısında ihracat ağını genişleterek yeni pazarlara açıldı. Aynı dönemde müşteri portföyünü de güçlendiren şirket, sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm ve ürün inovasyonu alanlarındaki adımlarıyla öne çıktı.

Cam ambalaj sektöründe içecek ve gıda üreticilerine yenilikçi çözümler sunan GCA, 2025'in ilk yarısını stratejik büyüme, sürdürülebilirlik ve inovasyon odaklı yatırımlarla tamamladı.

Bu dönemde yalnızca müşteri portföyünü genişletmekle kalmayan şirket, aynı zamanda dijitalleşme ve kurumsal dönüşüm alanlarında da önemli adımlar attı. Mevcut pazarlardaki güçlü konumunu korurken, farklı coğrafyalarda yer alan yeni pazarlara ihracat yaparak global erişimini artırdı. Bu genişleme, GCA'nın esnek üretim kabiliyeti ve müşteri odaklı yaklaşımının uluslararası pazarda da karşılık bulduğunu ortaya koydu.

YENİ ÜRÜNLER, GENİŞLEYEN PORTFÖY

2025'in ilk yarısında müşteri portföyünü daha da genişleten GCA, ürün geliştirme çalışmalarında dikkat çekici bir ivme yakaladı. Hafifletilmiş cam teknolojileri ve özel tasarımlar aracılığıyla sürdürülebilirlik ve verimlilik hedeflerini üretim süreçlerine yansıtan şirket, bu dönemde inovatif ambalaj çözümleriyle farklı pazar dinamiklerine başarıyla uyum sağladı. Özellikle su ve meyve suyu segmentleri için geliştirilen yeni cam şişe formatları, kullanım kolaylığı ve çevresel avantajlarıyla öne çıktı.

GCA GENEL MÜDÜRÜ DR. **ABDULLAH GAYRET**, "CAM AMBALAJ SEKTÖRÜNDE KALICI DEĞER OLUŞTURMAK İSTİYORSAK YALNIZCA ÜRETMEK YETMEZ, DÖNÜŞTÜRMEK, GELİŞTİRMEK VE ÖNCÜLÜK ETMEK GEREKİR" DEDİ

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YATIRIMLARI ARTTI

Sürdürülebilirliği iş yapış biçiminin merkezine yerleştiren GCA, 2025'in ilk yarısında bu alandaki yatırımlarını hızlandırdı. Şirket bünyesinde sürdürülebilirlik çalışmalarını koordine edecek özel bir birim kurularak süreçler daha sistematik ve kurumsal bir yapıya kavuşturuldu.

Ecovadis değerlendirmesinden "Taahhüt Rozeti" alan GCA, Bilim Temelli Hedefler İnisiyatifi'ne (SBTi) taahhütte bulundu. Aynı zamanda, fabrika çatısında kurulumuna başlanan güneş enerjisi sistemiyle çevreci

enerjiye geçiş için somut adım atıldı.

Sürdürülebilirlik odaklı projelerden biri olan geri dönüşlü su şişesi uygulaması, hem çevresel etkilerin azaltılmasını hem de maliyet avantajı sunulmasını sağladı. HORECA kanalında cam şişe kullanımını artırma hedefiyle yürütülen bu projede, GCA müşterileriyle birlikte daha çevreci bir tüketim zinciri oluşturmayı amaçlıyor.

YENİLİKÇİLİĞİ SOMUT ÇIKTILARA DÖNÜŞTÜRDÜ

GCA'nın 2025'in ilk yarısındaki performansını değerlendiren GCA Genel Müdürü Dr. Abdullah Gayret, "2025'in ilk altı ayında, bu anlayışı her kararımıza ve her sürecimize yansıtmaya çalıştık. Tedarik zincirimizden müşteri deneyimine, iç süreçlerimizden sektörel iş birliklerine kadar birçok alanda çitayı yükselttik. Bugün geldiğimiz noktada, sürdürülebilirliği stratejik önceliğe dönüştürmüş, çevikliği kurum kültürüne yerleştirmiş ve yenilikçiliği somut çıktılara dönüştürmüş bir yapıdan söz ediyoruz. Bu doğrultuda, tasarımdan kalıp geliştirmeye, üretimden kalite ve lojistik süreçlerine kadar tüm aşamalarda etkinliğimizi artırmak; güçlü koordinasyon yapılarıyla pazardaki rekabet gücümüzü pekiştirmek temel hedeflerimiz arasında yer alıyor" dedi.

TURKISH CARGO İLE HİNT OKYANUSU'NDAN DÜNYANIN DÖRT BİR YANINA.

Hint Okyanusu'nun en taze ton balıklarını dünyanın en seçkin restoranlarına, 24 saat içinde ulaştırıyoruz. Maldivler'in yüzlerce yıllık sürdürülebilir balıkçılık geleneğini destekleyerek dünyayı birbirine bağlamaya devam ediyoruz.

Filmi izlemek için
QR kodu tarayın.

TURKISH CARGO

turkishcargo.com

TRENDYOL GRUBU BAŞKAN YARDIMCISI **SİNAN CEM ŞAHİN**

E-TİCARETTE DİJİTAL USTA PROJESİ YAYILIYOR

Trendyol, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Habitat Derneği işbirliğiyle pilot olarak Denizli, Balıkesir, Gaziantep, Nevşehir ve Ordu'da başlayan Dijital Usta projesinin tanıtım toplantısı Denizli'de gerçekleştirildi.

Tanıtım etkinliğine, Denizli Sanayi Odası ev sahipliğinde, Trendyol Grubu Başkan Yardımcısı Sinan Cem Şahin, Denizli Sanayi Odası Başkanı Selim Kasapoğlu, Habitat Derneği İcra Kurulu Başkanı Bora Caldu ve iş dünyasından isimler katıldı.

Toplamda 3 bin gence temel e-ticaret eğitimi verilmesi hedeflenen projede eğitimler, özel tasarlanan çevrim içi platform üzerinden gerçekleştirilecek. Eğitimler sonucunda yapılacak değerlendirmeye belirlenecek 100 genç, proje kapsamında pilot illerdeki KOBİ'lerin e-ticaret ve e-ihracat süreçlerine destek olmak amacıyla istihdam edilerek, KOBİ'lerin dijitalleşmesine katkı sunacak.

Trendyol Grubu Başkan Yardımcısı Sinan Cem Şahin, faaliyet gösterdikleri her alanda pozitif etki oluşturma misyonuyla hareket ettiklerini belirterek, Türkiye'nin dijital dönüşüm yolculuğunda hem gençlerin hem işletmelerin yanında durmayı, toplumsal fayda ve kapsayıcı büyüme için sorumluluk olarak gördüklerini söyledi. Şahin, "Bu anlayışla hayata geçirdiğimiz Dijital Usta projesiyle yalnızca bir eğitim programı değil, KOBİ'lerin dijitalleşmesini hızlandıran ve e-ticaretin tabana yayılmasına katkı sağlayan kalkınma modeli oluşturuyoruz" ifadelerini kullandı.

TOGG EN ÇOK SATILAN OTOMOBİLLER LİSTESİNDE

Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD) verilerine göre, model bazında satışlarda Renault Clio 27 bin 189 ile Türkiye'de en çok satılan otomobil oldu. İkinci sırada 19 bin 821 ile Togg T10X bulunurken, 19 bin 230 ile Renault Megane sedan listede üçüncü sırada yer aldı.

Bu dönemde Togg T10X en çok satılan otomobiller listesinde ikinci sıraya yükselirken, geçen yılın aynı döneminde 14 bin 248 satış ile altıncı sırada yer almıştı. Söz konusu dönemde T10X satışlarındaki artış yüzde 39 olarak hesaplandı. Bahsedilen dönemde en çok satılan dördüncü otomobil 17 bin 532 ile BYD Seal U olurken, Tesla Model Y 17 bin 26 ile beşinci, Toyota C-HR 14 bin 91 satışla altıncı sırada konumlandı.

Otomobil satışları, Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,68 artarak 572 bin 198, hafif ticari araç satışları da yüzde 5,77 yükselerek 143 bin 497 olarak gerçekleşti. Türkiye otomobil ve hafif ticari araç satışları da aynı dönemde yüzde 6,5 artarak 715 bin 695 oldu.

Temmuz'da ise otomobil ve hafif ticari araç pazarı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14,55 artarak 107 bin 718, aynı dönemde otomobil satışları da yüzde 14,71 yükselerek 84 bin 195 oldu. Hafif ticari araç pazarı da Temmuz'da yüzde 13,96 büyüyerek 23 bin 523 olarak kayıtlara geçti.

EĞİTİM ÖDEMELERİNİ KOLAYLAŞTIRAN YENİLİK

Veliler, şimdi kendilerine özel tanımlı Vinov Kampüs limiti ile banka limitleri etkilenmeden, tüm anlaşmalı özel okul ve üniversite ödemelerini kolayca gerçekleştiriyor. Üstelik yüksek limit avantajları ile Sky Limit, masrafsız ihtiyaç kredisi, EFT/Havale, FAST ve aidatsız kredi kartı gibi birçok ayrıcalıktan yararlanıyor.

VakıfBank, daima seninle.

VakıfBank

Detaylı bilgi için VakıfBank şubelerini ziyaret edebilirsiniz.

KOZA ALTIN 2026'DA 250 BİN ONS ALTIN ÜRETMEYİ HEDEFLİYOR

Koza Altın (KOZAL), yılın ilk 6 ayında 1,1 milyar TL net kâr açıkladı ve bu rakam 0,8 milyar TL olan piyasa beklentisini aştı. Şirketin 6 aylık net kârı 1,7 milyar TL'ye çıktı ve geçen senenin aynı dönemindeki -0,3 milyar TL net zarara göre önemli iyileşme kaydetti. Enflasyon oranındaki yavaşlamaya paralel olarak daha düşük parasal kayıp kaydedilmesi net kârındaki iyileşmede etkili oldu.

KOZAL'ın 2. çeyrek altın üretimi, yıllık bazda yatay kalarak 27 bin ons oldu, ancak 1. çeyrekteki 46 bin onsluk üretimin altında kaldı. 6 aylık üretim hacmi 73 bin ons olarak gerçekleşerek, şirketin 2025 yılı için paylaştığı yaklaşık 150 bin onsluk üretim tahminiyle uyumlu seyretti (2024: 100 bin ons). Üretimdeki çeyreklik düşüşe rağmen, FAVÖK 1. çeyrekteki 0,65 milyar TL'den 2. çeyrekte 0,8 milyar TL'ye yükselerek ons başına iyileşen kârlılık elde edildi.

Daha yüksek üretim hacmi, kârlılıkta toparlanmayı destekleyecek. KOZAL, 2026 yılında yaklaşık 250 bin ons altın üretimi hedeflediğini açıkladı. Bu hedef 2024 yılına göre yıllık üretimde yaklaşık yüzde 150'lik önemli bir büyüme oranı anlamına geliyor. Şirketin nakit maliyetlerinin, daha yüksek üretim ölçeğine paralel olarak iyileşmesini ve bunun da FAVÖK'ü 2026 yılında 310 milyon dolara, 2027 yılında ise 390 milyon dolara çıkarması bekleniyor.

ASELSAN'IN GELİRLERİ YURTIÇI VE YURTDIŞI TALEPLE BÜYÜYOR

Aselsan'ın yılın ilk 6 ayında açıklanan net kârı piyasa beklentisi olan 3 milyar TL'nin üzerinde gerçekleşti. Beklenti üzeri sonuçlarda daha yüksek faaliyet kâr marjı ve devam eden ertelenmiş vergi geliri etkili oldu. Şirketin satış gelirleri reel olarak yüzde 11 büyümeye kaydederken, büyüme hızı ilk 3 aylık dönemde yüzde 9 seviyesindeydi.

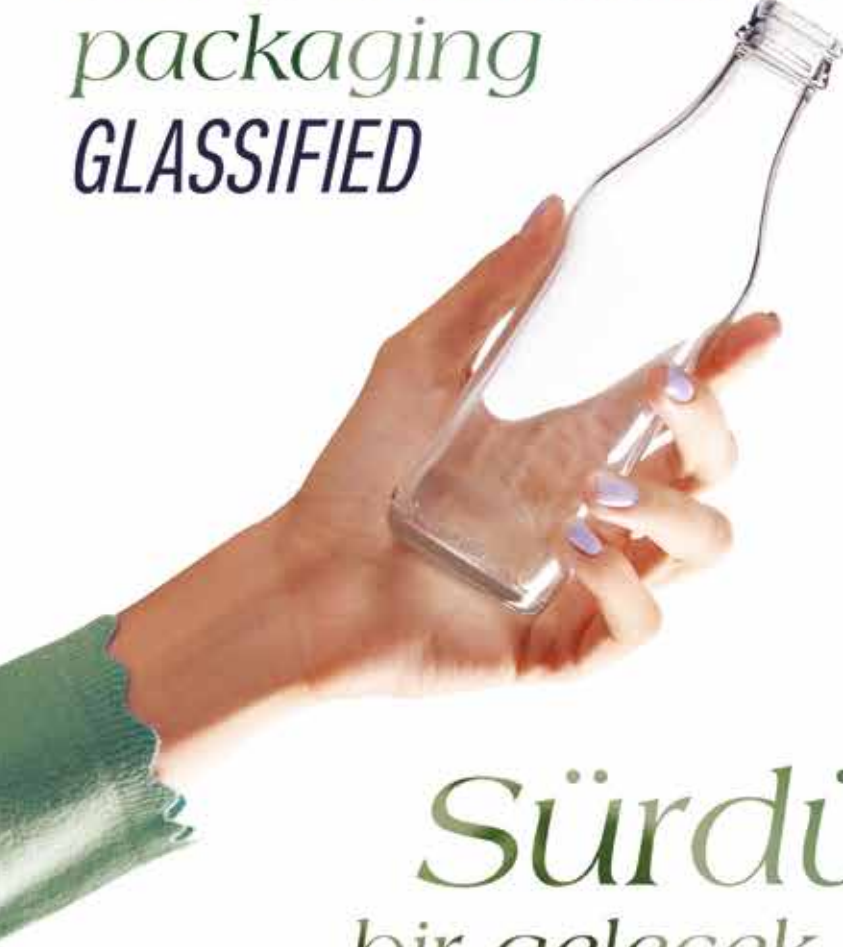
FAVÖK marjı bu çeyrekte tahminlerimizi aşarak yüzde 27,1 seviyesine yükseldi. FAVÖK 2Ç döneminde yüzde 18 reel artış göstererek 8 milyar TL oldu (piyasa beklentisi 7 milyar TL). 2Ç döneminde toplam 1,3 milyar dolar tutarında yeni iş almayı başaran Aselsan'ın yılın ilk yarısında imzaladığı yeni sözleşmelerin tutarı da 2,8 milyar dolara yükseldi.

Toplam backlog seviyesi de 2024 yılsonuna göre 14 milyar dolardan 16 milyar dolara çıktı. Özellikle hava savunma sistemleri, radar ve elektro-optik sistemler hem yurt içinde hem de yurt dışında talep görmeye devam etti. Aselsan artan talebi karşılamak için üretim altyapısı yatırımlarına devam ederek ilk 6 ayda bu alanda 104 milyon \$ yatırım harcaması gerçekleştirdi.

*For a sustainable future
packaging
GLASSIFIED*

*Sürdürülebilir
bir gelecek için ambalajın
CAM ZAMANI*

SİNPAŞ'TAN KONUT VE FAİZSİZ FİNANSMANDA BİR İLK

SİNPAŞ GYO İLE FAİZSİZ, BANKASIZ VE KREDİSİZ FİNANSMAN MODELLERİ SUNAN SİNPAŞ YAPI TASARRUF SANDIĞI (SİNPAŞ YTS) GÜÇLERİNİ BİRLEŞTİRDİ. SÖZ KONUSU İŞ BİRLİĞİNİN İLK ADIMI ANKARA ORAN'DAKİ SİNPAŞ EGE VADİSİ PROJESİNDE ATILDI

ANKARA ÇANKAYA ORAN'DA BULUNAN SİNPAŞ EGE VADİSİ PROJESİNDE YÜZDE 10 PEŞİNAT VERİLEREK HEMEN TAŞINMA İMKÂNI SUNULUYOR

Sinpaş GYO ile faizsiz, bankasız ve kredisiz finansman modelleri sunan Sinpaş Yapı Tasarruf Sandığı (Sinpaş YTS), sektörde bir ilke imza atarak güçlerini birleştirdi. Bu özel iş birliğinin ilk adımı, Ankara Çankaya Oran'da yükselen prestijli proje Sinpaş Ege Vadisi ile hayata geçirildi.

Sinpaş GYO, bu iş birliğiyle hem konut sektöründe hem de faizsiz finansman alanında yeni bir dönem başlatıyor. Sinpaş Ege Vadisi ile başlayan bu yolculuk, gelecekte diğer prestijli projelerle de devam edecek.

EV SAHİBİ OLMAK İSTEYENLERE YENİ FIRSAT

Gayrimenkul şirketlerinden Sinpaş GYO'nun gücü ile, Sinpaş Yapı Tasarruf Sandığı'nın faizsiz, bankasız ve kredisiz

finansman modeli bir araya geldi. Konut ve finansman sektörlerinde bir ilk olan bu iş birliği, Ankara Çankaya'daki prestijli Ege Vadisi projesiyle ilk adım atıldı. Ankara Ege Vadisi, bu yeni model sayesinde faizsiz ve bankasız finansmanla ev sahibi olmak isteyenlere yeni fırsatlar sundu.

HEMEN TESLİM VE TAŞINMA İMKÂNI

Sinpaş güvencesiyle hayata geçirilen bu özel modelde, sadece yüzde 10 peşinatla başlayarak kişinin ödeme imkânlarına bağlı olarak geliştirilen uzun vadeli ödeme kolaylıklarından yararlanmak mümkün olacak. Üstelik kredisiz ve bankasız finansman alternatifi yanında Sinpaş GYO bu iş birliği kapsamında sadece yüzde 10 peşinat ile hemen teslim ve hemen taşınma ayrıcalığı sundu.

KREDİSİZ, FAİZSİZ KONUT FİNANSMANI

Ekonomik dalgalanmaların, özellikle de krediye erişimin zorlaştığı dönemlerde dahi ev sahibi olmayı mümkün kılan bu yeni model, markalı konut sektöründe bir dönüm noktası niteliği taşıyor. Sinpaş YTS'nin tasarrufa dayalı faizsiz finansman sistemiyle, bugüne kadar markalı konutta sunulmamış bir seçenek devreye alınıyor.

SİNPAŞ YAPI TASARRUF SANDIĞI

Sinpaş Yapı Tasarruf Sandığı, planlı tasarruf modeli, Avantajlı tasarruf modeli, Esnek tasarruf modeli" gibi tasarruf yöntemleriyle isteyen herkese finansal ihtiyaçlarını karşılamak imkânı veriyor.

Sinpaş Yapı Tasarruf Sandığı'ndan yapılan açıklamada, "Türkiye'nin dilediğiniz yerinden bankasız - faizsiz - kredisiz, peşinatlı veya peşinatsız ödeme seçenekleri ile Sinpaş YTS'ye gelebilir bütün tasarruflarınızı değerlendirebilirsiniz. Size en uygun taksit ve vade seçenekleri ile planlarınızı Sinpaş Yapı Tasarruf Sandığı teslimat güvencesiyle, finansman maliyetini dert etmeden sahip olabilirsiniz" deniliyor.

GFT ile ticarete yeni sayfa açın!

Alacakların bölünerek farklı ödemelerde kullanılabildiği,
çekin ve senedin çok ötesinde yeni nesil bir dijital ödeme ve tahsilat yöntemi.
Alacaklarınızı garanti altına alın, ödemelerinizi kolaylıkla ve hızlıca yapın.

VAKIF KATILIM

TÜRKİYE METAL SEKTÖRÜNDE GÜVENLİ TEDARİKÇİ

Istanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) tarafından hazırlanan "TR-METALENDEKS Türkiye Metal Sanayi İhracat Endeksi" Temmuz ayı sonuçları açıklandı. Metal endeksindeki yükseliş umut verdi. Türkiye

güvenli tedarikçi özelliği ile öne çıkmayı sürdürüyor.

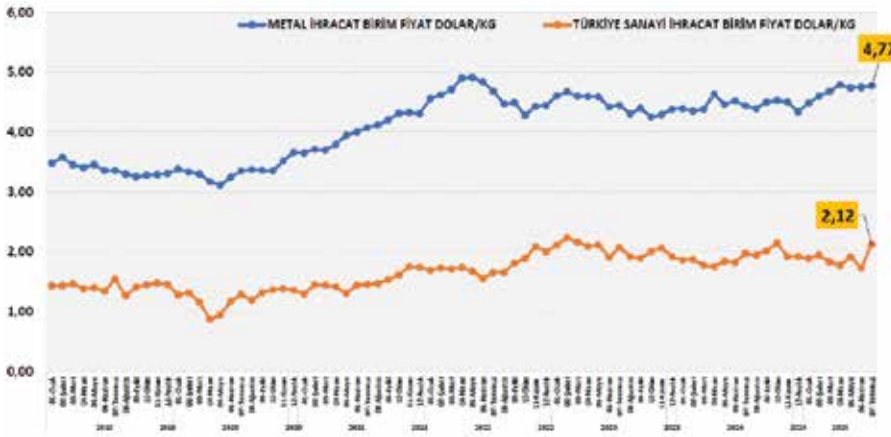
Haziran ayında Kurban Bayramı nedeniyle çalışan iş günü sayısındaki düşüş ve İsrail-İran gerginliği başta olmak üzere yaşanan jeopolitik gelişmeler nedeniyle

gerileyen TR-METALENDEKS, Temmuz ayında ise miktar ve değer olarak önemli bir artış gösterirken, birim değer olarak ise sınırlı artış yaşandı.

Temmuz ayında pazarlarda tarifeler ve ticaret müzakerelerinin belirsizlikleri devam etmesine karşın miktar endeksi Haziran ayında 113,02 puan iken temmuz ayında 137,97 puana yükseldi. Değer endeksi de miktardaki önemli artışa bağlı olarak 143,69 puandan 176,11 puana çıktı.

Metal sanayi ihracat birim değer endeksi ise Temmuz ayında sınırlı ölçüde yükseldi. Endeks Haziran ayında 127,14 puan iken Temmuz ayında 127,65 puan oldu. Temmuz ayında dünya metal fiyatları sınırlı ölçüde yükselirken, ihracat pazarlarında fiyatların düşürülmesi baskısı devam etti. İhracat birim fiyatları bu gelişmeler içinde sınırlı ölçüde artarken, ortalama birim fiyatları Haziran ayında 4,75 dolar/kg iken Temmuz ayında 4,77 dolar/kg olarak gerçekleşti.

TÜRKİYE SANAYİ VE METAL SANAYİ İHRACAT BİRİM FİYATLARI DOLAR/KG

ZÜCDER AVRUPA'NIN DEVLERİ ARASINDA YERİNİ ALDI

Züccacılar Derneği (ZÜCDER), Türk ev ve mutfak eşyaları sektörünü uluslararası alanda daha güçlü bir şekilde temsil etmek amacıyla yürüttüğü stratejik adımlardan birini daha hayata geçirerek Avrupa Ev ve Mutfak Eşyaları Federasyonu'na (FEC -Federation of the European Cookware, Cutlery, Flatware and Hollowware Industries) üye oldu.

Avrupa'nın Türk züccaciye sektörünün en büyük ve stratejik pazarı olduğuna dikkat çeken ZÜCDER Yönetim Kurulu Başkanı Burak Önder, Avrupa'daki sektörel gelişmeleri yakından takip etmek, muhtaplarla güçlü ilişkiler kurmak ve sektörün potansiyelini etkin şekilde tanıtmak için FEC üyeliğinin büyük önem taşıdığını, ZÜCDER olarak uluslararası iş birliklerini genişletmek ve yeni bölgesel birliklerle üyelikler kazanmak için çalışmaların sürdüğünü söyledi.

ZÜCDER YÖNETİM KURULU BAŞKANI **BURAK ÖNDER**

Başkan Önder, "Kısa vadede, Avrupa'daki düzenlemeleri ve teknik standartları yakından takip ederek, üyelerimizin bu alandaki uyum süreçlerini hızlandıracağız. Uzun vadede ise sektörümüzün Avru-

pa'daki karar alma mekanizmalarında aktif rol alması sayesinde, Türk markalarının rekabet gücü artacak ve uluslararası pazarlardaki görünürlüğümüz daha belirgin hale gelecek" dedi.

Limancılık işimiz, inşaat gücümüz.

Albayrak Grubu olarak, faaliyet gösterdiğimiz tüm sektörlerde olduğu gibi insan odaklı çözümler uygulayarak limancılık ve lojistik sektörünün geleceğine de yön veriyoruz.

Faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde kazan-kazan ilkesinden hareketle inşa ettiğimiz güçlü yerel ilişkiler, uluslararası başarımızın temelini oluşturuyor.

Alport markası altında altı farklı ülkede yedi farklı limanı işleten Albayrak Grubu, ülkemizde borsada işlem gören ilk liman olan Trabzon Limanı'nın da işletmecisidir.

Genel kargo, konteyner, soğutmalı konteyner, konteyner dışı dökme ve parça yüklerin elleçlenmesinde teknolojik altyapı ve modern çözümler sunan Alport Limanları, operasyonel mükemmellik ve verimlilik artışıyla aynı zamanda yerel ekonomilerin gelişimine de katkıda bulunmaktadır.

Adımızdan aldığımız güçle ve uluslararası alanda yaptığımız liman yatırımlarıyla emin adımlarla büyümeye devam ediyoruz.

KOÇ HOLDİNG CEO'SU **LEVENT ÇAKIROĞLU**

KOÇ HOLDİNG'İN İLK YARIDA KONSOLİDE GELİRİ 29,6 MİLYAR DOLAR

Koç Holding, 2025 yılının ilk yarısında konsolide bazda 29,6 milyar ABD doları gelir elde ettiğini ve yaklaşık 1,8 milyar dolar tutarında kombine yatırım gerçekleştirdiğini açıkladı. Holding, son beş yılda kombine bazda toplam 15,2 milyar dolar yatırım seviyesine ulaştığını duyurdu. Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, finansal sonuçlara ilişkin yaptığı değerlendirmede, "Küresel belirsizliklerin arttığı bu zorlu dönemde sağlam likiditemiz, dengeli portföy yapımız ve geniş tedarik zincirimiz sayesinde finansal dayanıklılığımızı koruduk" değerlendirmesini yaptı.

ÇİMSA CİROSUNU REEL OLARAK 20,3 MİLYAR TL'YE ÇIKARDI

Çimsa, yılın birinci yarısında cirosunu reel olarak yüzde 31 artıracak 20,3 milyar TL'ye taşıdığını açıkladı. Şirketin FAVÖK'ü ise ilk 6 ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15'lik artışla 3,2 milyar TL olarak gerçekleşti. Şirket olarak reel büyümelerini devam ettirmiş olmaktan mutluluk duyduklarını ifade eden Çimsa CEO'su Umut Zenar, "Önümüzdeki dönemde, özellikle Mersin, Eskişehir ve ABD'de devam eden yatırımlarımızın tam kapasite devreye girmesiyle birlikte, hali hazırda sahip olduğu çeşitlendirilmiş gelir oluşturma kabiliyetini daha da güçlendiren, yapı malzemelerinde küresel liderliğini pekiştiren ve yeşil enerji kullanımını artıran bir Çimsa'yı hep birlikte göreceğiz" dedi.

ÇİMSA CEO'SU **UMUT ZENAR**

HİTİT'TEN İKİNCİ ÇEYREKTE 19,8 MİLYON DOLAR CİRO

Havayolu ve seyahat teknolojileri şirketi Hitit (HTTBT), 2025 yılının ikinci çeyreğinde 7,9 milyon dolar FAVÖK ve yüzde 40 FAVÖK marjı açıkladı. Şirket, satış gelirlerinde yakaladığı yüzde 31 artışla 19,8 milyon dolar ciroya ulaştığını duyurdu. Satışlarının yüzde 77'sini döviz cinsinden gerçekleştirdiği belirtilen şirketin yurt dışı gelir oranının yüzde 60 olduğu vurgulandı. Nakit ve nakit benzerleri toplamının 16 milyon dolar, 30 Haziran 2025 itibarıyla net nakit tutarının ise 5,9 milyon dolar olarak açıklandı. Diğer yandan Enerjisa Enerji de faaliyet gelirlerini reel olarak yaklaşık yüzde 9 oranında artırdığını duyurdu. Ayedaş, Başkent Edaş ve Toroslar Edaş tarafından yapılan dijitalleşme ve akıllı şebeke yatırımlarının, şirketin toplam faaliyet gelirine yüzde 83 katkı sağladığı belirtildi.

GELECEĞİNE
GÜÇ KAT

EMPOWER YOUR FUTURE

T625 GÖKBİY

GENEL MAKSAT HELİKOPTERİ
MULTIROLE UTILITY HELICOPTER

TUSAŞ - Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.

TSKGV'nin Bağlı Ortaklığı ve SSB'nin İştirakidir.
Subsidiary of TAFF and affiliate of SSB.

tusas.com

**TURKISH
AEROSPACE**

BİLİŞİM SEKTÖRÜNÜN YILLIK GELİRİ 1,1 TRİLYON TL

Bu yıl "Bakış Açını Değiştir" mottosu ile gerçekleşen araştırmaya göre; bilişim sektörünün ilk sırasında Turkcell, ikinci Türk Telekom, üçüncü olarak da Vodafone yer aldı. Araştırmasının Türkiye Ekonomisine Katkı Özel Ödülleri kategori-

sinde; yılın Ar-Ge yatırımı kategori birincisi Logo Yazılım, yılın yapay zekâ kategori birincisi Deeptech oldu.

Yılın Türkiye merkezli üretici hizmet kategori birincisi Türk Telekom, yılın Türkiye merkezli üretici yazılım kategori birincisi

Intertech, yılın donanım ihracatı kategori birincisi Karel, yılın hizmet ihracatı kategori birincisi TP, yılın yazılım ihracatı kategori birincisi olarak Havelsan ödüle layık görüldü. Yılın çağrı merkezi hizmeti kategori birincisi olarak ise Turkcell Global Bilgi açıklandı.

Araştırma verilerine göre, 2024 yılında sıralamaya giren şirketlerin toplam geliri, bir önceki yıla göre yüzde 56 oranında artarak 1,1 trilyon TL'ye ulaştı. Dolar bazında ise yüzde 13'lük büyümeye gerçekleşti. Sıralamaya giren şirketlerin 90'ı yüzde 100'ün üzerinde gelir artışı sağlarken, en yüksek büyümeye oranı yüzde 690 olarak gerçekleşti.

Yapay zekâ gelirlerinde bir önceki yıla göre yüzde 100'e varan bir büyümeye kaydedildi. Bulut hizmetleri gelirlerinde ise yüzde 76 artış kaydedildi. Araştırmaya göre Türkiye'de üretilen yazılım gelirleri yüzde 93 artarak 69 milyar TL'ye yükseldi. Yazılım ihracatı gelirleri ise yüzde 99 artarak 14 milyar TL'yi aşarken, hizmet ihracatı yüzde 78 oranında büyüdü.

EN BÜYÜK İNOVASYON BULUŞMASI 9 EKİM'DE İSTANBUL'DA

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin 11'inci kez düzenlediği Türkiye Innovation Week, 9-11 Ekim'de Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Teması "Tomorrow: Now" olacak etkinliğe her yıl olduğu gibi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da katılarak bir konuşma yapacak.

Yapay zekânın üretimden ihracata, savunma sanayinden eğitime kadar hayatın her alanını dönüştürdüğü yeni bir çağda, Türkiye Innovation Week 2025 bu dönüşümü çok katmanlı biçimde ele alacak. İnsan, kültür ve iş modellerinin yeniden şekillendiği bu dönemde etkinlik; teknoloji liderlerini, girişimcileri, akademisyenleri, öğrencileri ve kamu temsilcilerini ortak bir vizyonda buluşturacak. TİM, inovasyonu bir proje olarak değil, bütüncül bir ekosistem anlayışıyla ele alıyor. İnovalİG ile kurumsal inovasyonu teşvik ederken, İnoSuit programıyla üniversite-sanayi iş birliklerini

güçlendiriyor.

TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "Türkiye'yi ihracatta ilk 10 ülke arasına taşıma hedefimiz doğrultusunda inovasyon artık bir tercih değil, zorunluluktur. Üretim kabiliyetimizi ileri teknoloji ve yapay zeka ile buluşturmazsak, küresel rekabette geri kalırız. Türk

ihracatçıları olarak, memleket sevdamızı "İşimiz üretim, gücümüz ihracat" olarak ifade ediyoruz. Bu istikamette TİM olarak inovasyonu yalnızca teknoloji geliştirme değil, bir düşünme biçimi, bir kültür olarak görüyoruz. 12 yıldan bu yana Türkiye Innovation Week 2025 bu anlayışın en güçlü platformudur" dedi.

HAYATIN HER ANINDA YANIBAŞINIZDAYIZ

Gücümüzü köklerimizden alıyoruz.

Çınar Boru Genel Müdürlük

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca / DÜZCE
T: 0(380) 525 02 67
F: 0(380) 618 8000

Çınar Çelik

Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 334 36 90
F: 0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bozkuş İşhanı
No: 18/C
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 316 46 20
F: 0(372) 316 89 73

İstanbul Ofis

Finans Kent Mah. Prof. Hasan
Küçük Cad. No:5 Blok:9A-20, Kat
Daire 191 Ümraniye / İSTANBUL
T: 0(216) 688 24 29
F: 0(216) 688 24 28

ÇINAR BORU
www.cinarboru.com

ÜRETİMİN GÜÇLÜ MARKALARI IFCO'DA BİRARAYA GELDİ

Moda endüstrisinin her alanını kapsayan, yenilikçi ve iş birlikçi çözümler öneren The Core İstanbul ve IFCO, moda tasarımcılarını Hazır Giyim markalarının uluslararası alıcıları ile bir araya getirerek marka ve tasarımcıların koleksiyonlarını ticari faaliyete dönüştürme olanağı sağladı.

IFCO'daki markalar özel bölümünde İpekyol, Damat, Kiğılı, Altınyıldız, B&G Store, Lufian, Jakamen, Lee Cooper, Climber, Giovane Gentile, Batik, Naramaxx ve Tudors gibi markalaşmış sektör liderleri bir araya geldi. Dünya'nın birçok noktasına ihracat yapma gücü olan firmalar ürettikleri kaliteli, sürdürülebilir ve trend ürünlerini yurt dışından gelecek alıcılara sundu.

Sourcing özel bölümünde yer alan ve önemli global markalara hizmet veren Talu, Zevigas, Bozkurt, Bilce Tekstil, Gelişim, Esso, Bozpa ve Demezoğlu gibi özel firmalar ise üretim, teslimat gibi süreçlerdeki performanslarını sergiledi.

Tasarımcı firmalar, Türk markalarının uluslararası arenada tanıtımı, yenilikçi ve çağdaş bir altyapı oluşturulması noktasında oldukça yaratıcı bir alan içinde bulunan The Core İstanbul'un ve IFCO Fuarı'nın sinerjisinden memnun kaldı. Kendilerine başarılı bir etkileşim alanı bulan tasarımcılar, gelen alıcılar sayesinde uluslararası pazarlara açılacaklarını düşünüyor.

Avrupa'nın en büyük hazır giyim etkinliği olma özelliğini taşıyan İstanbul Hazır Giyim ve Moda Fuarı'nın 8'incisi gerçekleştirildi. Fuarın açılışında konuşan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, hazır giyim ihracatında 2022'den bu yana süren düşüşü durdurmak gerektiğini belirtti. Yedi aylık ihracatta geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,2 ekside olduklarını ifade eden Gültepe, "İhracattaki gerileme bu şekilde devam ederse 2025'i 17 milyar doların da altında kapatmak durumunda kalacağız" dedi.

D'S DAMAT KAMPÜS STİLİNİ YENİDEN TANIMLADI

D'S damat, okula dönüş dönemini en trend parçalarla karşılamak isteyen öğrenciler için "Sabah derste, akşam şehirde" mottosunu bir stil manifestosuna dönüştürdü. D'S damat, doğal dokulu tişörtlerden modern gömleklere, üstün konforlu pantolonlardan şehrin dinamiğine uyumlu ayakkabılara kadar Back to School gardırobunun tüm olmazsa olmazlarını kalite ve adil fiyat seçeneğiyle sundu.

Gün boyu hem rahat hem de şık görünmek isteyen öğrenciler için D'S damat, doğadan ilham alan zarif dokular ve minimalist detaylarla tasarlanan parçalarıyla dikkat çekiyor. İnovasyon, işlevsellik ve estetiği mükemmel bir dengede buluşturan koleksiyon, kampüs hayatının temposuna tam uyum sağlıyor.

D'S damat'ın yeni okul ruhunu yansıtan parçaları, kampüs ve şehir stilini yeniden şekillendirmek ve güçlendirmek isteyenleri bekliyor.

ADIMIZDAN ALDIĞIMIZ GÜÇLE YANINIZDAYIZ!

Milyonların güvencesi Türkiye Sigorta olarak 5. yılımızı kutlamanın gururunu yaşıyoruz. Adımızdan aldığımız güç ve sorumlulukla çalışmaya ve daima yanınızda olmaya devam edeceğiz.

*Birlikte,
nice
yıllara...*

TOKİ'DEN TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK GERİ KAZANIM SANAYİ SİTESİ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı TOKİ, Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde daha önce yer sıkıntısı yaşanan Hurdacılar Sitesi'nin yerine esnafın ihtiyacına göre yeni iş yerleri inşa etti. 2021 yılında 638 bin metrekarelik

alandaki yapımına başlanan ve 2 etaplı olan proje kapsamında 257 iş yeri inşa edildi. Türkiye'nin en büyük geri kazanım sanayi sitesi olan projenin 81 ilde yaygınlaştırılması da hedefleniyor.

Projenin görüntülerini sosyal medya

hesabından paylaşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, "Türkiye'nin en büyük geri kazanım sanayi sitesinde çalışmalarımız hız kesmeden devam ediyor. 638 bin metrekarelik alanda inşa ettiğimiz Ankara Hurdacılar Sanayi Sitesi şehrimiz için yeni bir istihdam kapısı olurken Başkent'imizin ekonomisine katkı sağlayacak" dedi.

TOKİ Şube Müdürü Arman Sönmez ise projenin Türkiye'de bu büyüklükte yapılan en büyük geri kazanım sanayi sitesi olduğunu söyledi. Arman Sönmez, "Toplamda 173 bin metrekarelik bir inşaat alanımız bulunmakta. 1'inci etabımızda 134, 2'nci etabımızda 123 tane ticari ünite-miz bulunuyor. Bunlar büyük çoğunlukla 600 metrekare kapalı, 400 metrekare de açık alanda projeler. Bu projemiz ilerleyen safhalarda Türkiye'de devam edecek" diye konuştu.

YAPI RUHSATI BİNA SAYISI BİR YILDA YÜZDE 47 ARTIŞ SAĞLADI

Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, 2025 yılı II. çeyreğinde yapı ruhsatı verilen bina sayısı yüzde 47,4, daire sayısı yüzde 90,3 ve yüz ölçüm yüzde 61,8 arttı. Toplam yüzölçümün yüzde 85,1'i belediyeler ve yüzde 14,9'u ise diğer yetkili idareler tarafından verildi. En yüksek yüz ölçüm payı yüzde 74,0 ile iki ve daha fazla daireli binaların oldu.

2025 yılı II. çeyreğinde yapı ruhsatı verilen binaların kullanma amacına göre en yüksek yüzölçüm payına 40,3 milyon m² ile iki ve daha fazla daireli ikamet amaçlı binalar elde etti. Bunu 5,0 milyon m² ile sanayi binaları ve depolar izledi. Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, 2025 yılı II. çeyreğinde yapı kullanma izin belgesi verilen bina sayısı yüzde 18,1, daire sayısı yüzde 44,3 ve yüz ölçüm yüzde 30,2 arttı.

Takvim etkilerinden arındırılmış serilerde, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, 2025

yılı II. çeyreğinde yapı ruhsatı verilen bina sayısı yüzde 45,4, daire sayısı yüzde 87,4 ve yüz ölçüm yüzde 59,3 arttı.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırıl-

mış serilerde ise, bir önceki çeyreğe göre, 2025 yılı II. çeyreğinde yapı ruhsatı verilen bina sayısı yüzde 21,7, daire sayısı yüzde 44,1 arttı ve yüz ölçüm yüzde 33,5 artış gösterdi.

YAPI RUHSATI VERİLEN BİNALARIN DAİRE SAYISI VE YÜZÖLÇÜMÜ, II. ÇEYREK 2025

Lojistik

#BizimleKolay

talay.com

+90 (212) 495 17 00 | info@talay.com

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

Aydınlık bir
gelecek için,
**ERKEN KAYIT
BAŞLADI**

2025-2026 Güz Döneminde

YÜKSEK LİSANS ve DOKTORA

KAYITLARINDA **ERKEN KAYIT** İNDİRİMLERİ

%20

21 MAYIS - 7 TEMMUZ

%15

8 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

%10

24 AĞUSTOS - 10 EKİM

Başvuru ve Bilgi için:

apply.aydin.edu.tr/lisansustu/ • iauenstitu@aydin.edu.tr

FLORYA YERLEŞKESİ

www.aydin.edu.tr X f @ ▶ [lisansustuiaul](https://www.youtube.com/channel/UCisansustuiaul)

İAÜ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM
ENSTİTÜSÜ

DAMLA KENT'TE GAYRİMENKUL SERTİFİKASI İLE 2 KAT TALEBE ULAŞILDI

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, TOKİ ve Emlak Konut GYO güvencesi ve gayrimenkul sertifikası yöntemiyle halka arzı tamamlanan Damla Kent Projesi'nin 27,3 milyar lira ile beklenenden yaklaşık 2 kat

fazla talebe ulaştığını açıkladı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinasyonunda TOKİ ve Emlak Konut GYO güvencesiyle hayata geçirilen gayrimenkul sertifikası modelinin ilki olan Damla Kent projesinin

halka arzı 4-8 Ağustos tarihleri arasında tamamlandı. 767 bin 144 kişi projeye katıldı. Projeye hedeflenenin yaklaşık 2 katı (1,87) talep oldu. İhracı hedeflenen 14,6 milyar lira değerindeki sertifikalara, 27,3 milyar lira tutarında talep geldi. Bunun üzerine ek satış olanağı da kullanılarak 21,4 milyar liralık satış yapıldı. Böylece ilk halka arzda, toplam talebin yüzde 78'i karşılandı. Projenin A etabındaki 1.540 konuta ek B etap olarak 674 konutun daha satışı gerçekleştirilmiş oldu. İki etaptaki toplam 2 bin 214 bağımsız bölümün yakın zamanda temelleri atılarak inşaatı başlayacak.

Halka arz rakamlarını açıklayan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, projeye vatandaşların yoğun ilgi gösterdiğini belirterek, "Rekor talebe ulaştık" dedi. Kurum, diğer etapların da halka arz edileceğini duyurdu.

İNŞAAT MALİYETİ YILLIK YÜZDE 23,58 ARTIŞ GÖSTERDİ

İnşaat maliyet endeksi, 2025 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 1,37 arttı, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23,58 yükseldi. Bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 2,35 artarken, işçilik endeksi yüzde 0,35 azaldı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 19,37 arttı, işçilik endeksi yüzde 31,99 artış sağladı.

Bina inşaatı maliyet endeksi, bir önceki aya göre yüzde 0,97 yükselirken bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23,21'e çıktı. Bir önceki aya göre malzeme endeksi yüzde 1,76 arttı, işçilik endeksi yüzde 0,38 azaldı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 19,06 arttı, işçilik endeksi yüzde 31,16 artış gösterdi.

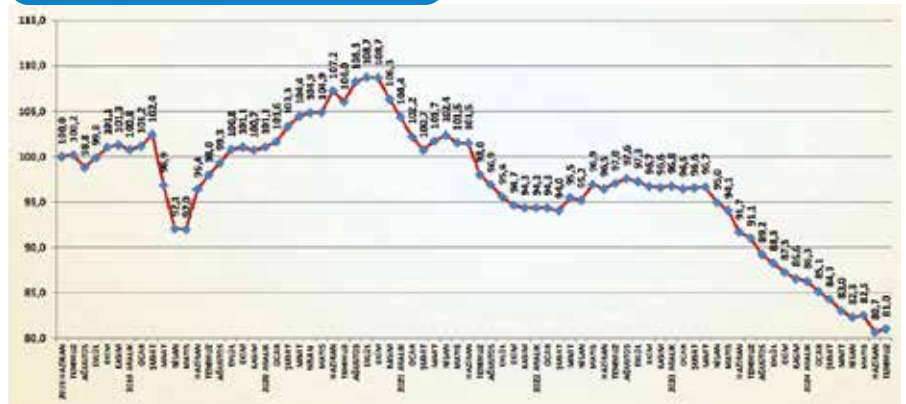
Bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi, bir önceki aya göre yüzde 2,68 artarken bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,82'e yükseldi. Bir önceki aya göre

malzeme endeksi yüzde 4,19 arttı, işçilik endeksi yüzde 0,24 azaldı. Ayrıca bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 20,31 arttı, işçilik endeksi yüzde 35,00'i gördü.

Bu arada Türkiye İnşaat Malzemesi

Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD) tarafından her ay hazırlanan dış ticaret endeksinin Haziran sonuçları açıklandı. Buna göre, Türkiye'nin son 12 aylık inşaat malzemesi ihracatı Haziran itibarıyla 30 milyar dolar seviyesine yaklaştı.

BİLEŞİK ENDEKS HAZİRAN 2019=100

HAYATIN HER ANINDA YANIBAŞINIZDAYIZ

Çınar Boru Genel Müdürlük

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca / DÜZCE
T: 0(380) 525 02 67
F: 0(380) 618 8000

Çınar Çelik

Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 334 36 90
F: 0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bozkuş İşhanı
No: 18/C
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 316 46 20
F: 0(372) 316 89 73

İstanbul Ofis

Finans Kent Mah. Prof. Hasan
Küçük Cad. No:5 Blok:9A-20. Kat
Daire 191 Ümraniye / İSTANBUL
T: 0(216) 688 24 29
F: 0(216) 688 24 28

ÇINAR ÇELİK
www.cinarboru.com

DOĞANLAR MOBİLYA GRUBU'NDAN SÜRDÜRÜLEBİLİR DÖNÜŞÜM

“DOĞANLAR MOBİLYA GRUBU OLARAK ÜRETİMDEN TEDARİK ZİNCİRİNE KADAR TÜM SÜREÇLERDE DOĞAYA VE İNSANA GÖSTERDİĞİMİZ SORUMLU YAKLAŞIMIMIZI SÜRDÜRÜYORUZ”

Doğanlar Mobilya Grubu olarak, “Geleceğin Mobilyası” vizyonu-muzla, doğaya ve insana saygımızı, yenilikçi çözümleri hayata geçirme misyonumuzu her adımda kendimize rehber edinerek ilerliyoruz. Üretimden tedarik zincirine kadar tüm süreçlerimizde bu sorumlu yaklaşımı kesintisiz sürdürüyoruz. Sadece sektörde lider olmayı değil, aynı zamanda ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasına da katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

2024 yılı, bu vizyonu somut başarılarla desteklediğimiz bir yıl oldu. Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarımızı 106,6 milyon TL'ye çıkardık. Ürün portföyümüzün %2,7'sinde geri ve ileri dönüştürülmüş materyal kullanırken, yatak ürün grubumuzda sürdürülebilir ham madde kullanım oranını %18'e yükselttik. Üretimimizde geri dönüştürülmüş elyaflar sayesinde 120 ton PET şişeyi geri kazandık, 1.000 metre geri dönüştürülmüş kumaş kullanarak döngüsel ekonomiye olan bağlılığımızı gösterdik.

“Sıfır Atık” hedefimize uygun olarak, üretimden çıkan atıkların büyük bir kısmını geri dönüştürerek ekonomiye yeniden kazandırıyoruz. Sorumlu malzeme tedariği için ahşaplarımızın çoğunu FSC sertifikalı kaynaklardan temin ediyoruz. İnsan kaynağımıza yaptığımız yatırımlarla çalışanlarımızın gelişimini destekliyor, iş sağlığı ve güvenliğini önceliklendiriyoruz. Ayrıca, kadın yönetici oranımızı %17'ye çıkararak toplumsal sorumluluğumuzu yerine getiriyoruz. Bu kararlı adımlarımızla, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakma sözümüzü pekiştiriyor ve

DOĞANLAR MOBİLYA GRUBU CEO'SU **MUTLU ERTURAN**

KELEBEK MOBİLYA DÜZCE ÜRETİM TESİSİ

DOĞTAŞ ÇANAKKALE BİGA ÜRETİM TESİSİ

ENR'IN "DÜNYANIN EN BÜYÜK 250 ULUSLARARASI MÜTEAHHİDİ LİSTESİ" NDEKİ TÜRK FİRMALARI

	2025	2024	FİRMA
1	46	54	ENKA
2	50	53	RÖNESANS
3	61	48	LİMAK
4	63	108	ÇALIK ENERJİ
5	72	87	ESTA
6	84	113	TAV
7	88	84	ANT YAPI
8	92	105	GÜLERMAK
9	103	82	YAPI MERKEZİ
10	108	104	CENGİZ
11	109	106	ASLAN YAPI
12	113	115	KUZU GRUP
13	115	209	MAPA
14	129	151	KOLİN
15	131	**	KALYON
16	132	117	NUROL
17	136	**	BCM
18	142	176	GAP
19	143	121	TEKFEN
20	145	156	BAYBURT GRUP
21	146	170	SEMBOL
22	147	162	İLK
23	148	145	ESER

	2025	2024	FİRMA
24	149	144	METAG
25	152	155	POLAT YOL
26	166	178	ONUR
27	171	190	ÜSTAY
28	173	225	İCİTAŞ
29	174	181	MBD
30	177	219	MAKYOL
31	178	163	ALARKO
32	179	188	YÜKSEL
33	185	211	STFA
34	190	**	YDA
35	191	185	DEKİNSAN
36	192	202	SUMMA
37	202	206	İRİS
38	207	204	TEPE
39	208	246	DOĞUŞ
40	210	**	MESA
41	212	234	ZAFER
42	215	222	SMK
43	229	227	DORÇE
44	231	**	ÖZKAR
45	234	**	ORKUN

45 TÜRK MÜTEAHHİT ŞİRKETİ ENR'NİN KÜRESEL LİSTESİNE GİRDİ

Uluslararası inşaat sektörü dergisi ENR'nin 2025 yılına ilişkin "En Büyük 250 Uluslararası Müteahhitlik Firması Listesi" yayımlandı. Açıklamada, ENR'nin 2024 yılı listesinde 43 Türk firmasının yer aldığı belirtilirken "2025 yılı listesinde Türk firma sayısı 45'e yükselmiş ve rekor bir başarıya imza atılmıştır. Firma sayısı itibarıyla, 76 firmayla birinci sırada yer alan Çin'in ardından, 45 firma ile Türkiye ikinci sırada bulunuyor. 2024 yılında 45 Türk müteahhitlik firmasının üstlendiği uluslararası projelerin değeri 20,8 milyar dolar olarak gerçekleşti" ifadeleri kullanıldı.

Türk müteahhitlerin üstlendikleri işlerin listede yer alan 250 firmanın toplam proje büyüklüğü içindeki payının yüzde 4,2 olduğunun aktarıldığı açıklamada, Uluslararası proje değerleri itibarıyla Türk müteahhitlik sektörünün, Hollanda, İsveç ve Almanya'nın önünde dünya 9'uncusu olduğu bildirildi.

Açıklamada, toplam proje büyüklüğü sıralamasında birinci sırada 127,4 milyar dolar ile Çin firmalarının yer aldığı belirtilerek, "2025 yılı listesinde ilk 100 firma arasına 8 Türk firması girmeyi başardı. 2024 verilerine göre, dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhitlik firmasının toplam proje büyüklüğü, sadece yüzde 0,5 artışla 501,2 milyar dolara ulaşabildi" değerlendirilmesinde bulunuldu.

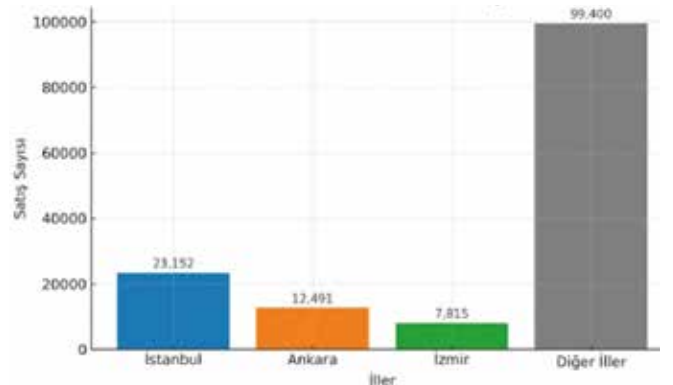
TÜRKİYE'DE KONUT SATIŞINDA 2025 TEMMUZ ZİRVESİ

Konuta talep hız kesmiyor, tam 13 aydır satışlardaki artış devam ediyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre temmuz ayında ülke genelinde konut satışları yüzde 12,4 artarak 142 bin 858 oldu. Böylece hem 2025 yılının en yüksek aylık satışı gerçekleşti, hem de 2020 yılındaki kredi kampanyasından sonra en yüksek ikinci temmuz ayı satışı kayıtlara geçti.

Türkiye genelinde kredili konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 60,3 oranında artarak 18 bin 425 oldu. Ancak toplam konut satışları içinde kredili satışların payı yüzde 12,9'a kadar geriledi. Böylece kredili satışta yılın en düşük seviyesi görüldü. Peşin ve senetli satışlar temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,6 artarak 124 bin 433 oldu. Toplam konut satışları içindeki payı yüzde 87,1 olarak hesaplandı.

Türkiye genelinde ilk el konut satış sayısı Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,8 oranında artarak 43 bin 984 oldu. Toplam konut satışları içinde ilk el konut satışının payı yüzde 30,8 oldu. İlk el konut satışları Ocak-Temmuz döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,5 oranında artarak 251 bin 608 olarak gerçekleşti. İkinci el konut satış sayısı ise Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 14,6 oranında artarak 98 bin 874 oldu.

KONUT SATIŞ GRAFİĞİ TEMMUZ 2025

ULUSLARARASI GIDA LOJİSTİĞİNDE LİDER

FİLOMUZ ÇİFT SENSÖRLÜ UYDU SİSTEMİ İLE 7/24 TAKİP EDİLMEKTE

TÜRKİYE'NİN
İLK ELEKTRİKLİ
TIRI

HİZMETLERİMİZ:

- Şehir İçi Taşımacılık
- Karayolu Taşımacılığı
- Havayolu Taşımacılığı
- Express Hizmetlerimiz
- Denizyolu Taşımacılığı
- Demiryolu Taşımacılığı
- Fuar Etkinliği Hizmetlerimiz
- Karayolu Frigorifik Taşımacılığı
- Yurtiçi ve Yurtdışı Depolama Hizmetlerimiz
- Karayolu Komple ve Grupaj Taşıma Hizmetlerimiz

BİZE ULAŞIN:

Çilek Mah. 63176 Sk. No:6
Akdeniz/Mersin
+90 324 233 75 79
info@ariclojistik.com

2003
YILINDAN BERİ
YOLLARDAYIZ

ÇEVRECİ VE
YEŞİL LOJİSTİK

FINANSTA HİZMETİN İTİCİ GÜCÜ KAMU BANKALARI

**ÖZEL
DOSYA**

DEVLET, YENİ YOLLAR, OKULLAR, HAVALİMANLARI, HASTANELER, BARAJLAR, KÖPRÜLER, TÜNELLER VE ALTYAPI GİBİ YATIRIMLARDA FİNANSMANA İHTİYAÇ DUYDUĞUNDA MALİYETLERİ KAMU BANKALARINDAN RAHATLIKLA SAĞLAYABİLİYOR. DEVLET BÖYLECE YATIRIMLARIN YANINDA TEŞVİK VE DESTEKLERLE İSTİHDAM OLUŞTURUP EKONOMİK ÜRETKENLİĞİ ARTIRABİLİYOR

KAMU BANKALARI RİSKLERE KARŞI EKONOMİYE CAN SUYU OLUYOR

ZİRAAT, HALKBANK, VAKIFBANK VE DİĞER KAMU KATILIM BANKALARININ GAYRETLERİ BUGÜN EKONOMİ, ÜRETİM VE HİZMETLERDEKİ ÇIKMAZLARI SIRTLIYOR VE RİSKLERE KARŞI KALKAN OLUYOR. ŞAYET KAMU BANKALARI ÖZELLEŞTİRİLMİŞ OLSAYDI BÜYÜMELERDE SIKINTILAR YAŞANACAKTI

SEDAT YILMAZ

Modern dünyada bankacılık sektörü, ekonomik kalkınmayı yönlendirmede vazgeçilmez bir rol oynuyor. Finansal kapsayıcılığı kolaylaştırmaktan altyapı projelerine kredi sağlamaya kadar, bankalar ulusal büyüme ve istikrarı desteklemede hayati öneme sahip bulunuyor.

Türkiye gibi özelden çok kamuya olan güvenin fazla olduğu ülkelerde kamu bankalarının ekonomi politikalarıyla eşgüdümlü faaliyetleri kalkınmanın en önemli argümanı olarak öne çıkıyor. Bankalar sadece para biriktirme yerleri değil, aynı zamanda ekonomik büyümenin temel unsurları. Dolayısıyla iç ve dış risklerin yüksek olduğu dönemlerde kamu bankalarının can suyu niteliğindeki kredi, teşvik ve destekleri ekonominin kurtarıcısı olarak önem arz ediyor.

Kamu bankaları kriz yıllarında "görev zararları" nedeniyle adından söz ettiriyordu. Bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılması ve asli görevlere dönüşün sağlanmasıyla kamu bankalarının faaliyetlerinden ötürü görev zararları da tarih oldu. Türkiye'nin tarihi mega projelerine finansman desteği sunarak, önemli görevleri yerine getiren kamu bankaları, son birkaç yılda da özellikle ticari, konut ve taşıt kredi faiz oranlarının düşürülmesinde öncü rol oynadılar. Kamu bankaları, reel sektörün ve vatandaşların düşük oranlarla krediye erişimini sağladı.

RİSKLERE KARŞI GÜVENLİ KALKAN

Bankacılığın ekonomik kalkınmadaki rolü, finansal kapsayıcılığa, istihdam oluşturul-

masına ve genel ekonominin istikrarına doğrudan katkıda bulunan çeşitli temel mekanizmalar sayesinde müspet etkileri rahatlıkla görülebiliyor. Türkiye'de halen faaliyette olan kamu bankaları şayet özelleştirilmiş olsaydı, ticaret savaşları, pandemi, bölgesel sıcak çatışmalar ve ülkeler arası savaşların aktif olduğu ortamda ekonominin büyük bir yara alabileceği görüşü giderek daha ağırlık kazanıyor.

Ziraat Bankası, Halkbank, VakıfBank ve diğer kamu katılım bankalarının gayretleri bugün ekonomi, üretim ve hizmetlerdeki çıkmazları sırtlıyor ve risklere karşı güvenli kalkan oluyor. Şayet mevcut kamu bankaları özelleştirilmiş olsaydı, devletin olumsuzluklara karşı korunması oldukça zor olurdu.

KAMU BANKACILIĞI EKONOMİNİN KALBI

Ekonomik büyümenin kalbi olarak nitelendirilen bankaların en büyük işlevi finansal aracılık yapmak. Bankalar kredilerle altyapının oluşturulmasını, işletmelerin gelişmesini ve yenilikçi projelerin finansmanını sağlamada en önemli kuruluşlar olarak hizmet görürler.

Devlet de, yeni yollar, okullar, hastaneler, köprü, barajlar, havalimanları ve altyapı yatırımları gibi hizmetlerde finansmana ihtiyaç duyduğunda maliyetleri kamu bankalarından rahatlıkla sağlayabiliyor. Böylece devlet yatırımının yanında istihdam oluşturup ekonomik üretkenliği artırabiliyor.

Başta kamu bankaları, işletmeleri ve bireyleri desteklemenin yanı sıra, piyasada yeterli likidite sağlayarak ekonomik istikrara

da katkıda bulunuyor. Bankalar yeterli sermaye rezervine sahip olduklarında ve merkez bankalarıyla sağlam ilişkiler sürdürdüklerinde, ekonominin sorunsuz işleyişine yardımcı oluyor.

NEFES KREDİLERİ VE MİKROFİNANS UYGULAMALARI

Ekonominin yüzde 90'dan fazlasını oluşturan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler) finansman sıkıntısı çektiklerinde devlet kamu bankalarını daha düşük faizlerle kredi vermeye davet eder. Kredi kanalını açan kamu bankaları peşine diğer özel bankaları da takar. Nefes kredileri, mikrofinans uygulamaları ekonominin yapı taşlarına can suyu veriyor.

Bankaların finansal kapsayıcılığı ve adil gelir dağılımını sağlamada önemli roller üstlenebiliyorlar. Teknoloji odaklı yaklaşım, milyonlarca insanın ekonomiye katılımını sağlayarak büyümeyi sağlarken yoksulluğun azalmasında etkin rol oynayabiliyor.

Son olarak KOBİ'lere uygun koşullarda finansman desteği sağlamak amacıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Kredi Garanti Fonu (KGF) ve bankalar, yeni bir TOBB Nefes Kredisi'ne imza attı. TOBB'a bağlı Oda-Borsa üyesi şirketler, TOBB Nefes Kredisi başvurularını Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıfbank, Akbank, Yapı Kredi, Denizbank ve Ziraat Katılım şubelerinden yapılabiliyor. KGF kendi öz kaynak desteğiyle bu kredilere yüzde 80 kefalet sağlıyor.

TEKNOLOJİ VE SAVUNMA SANAYİNDE BANKALARIN ROLÜ

Türkiye yaklaşık son çeyrek asırda gerçekleştirilen proje, reform ve atılımlarla küresel düzeyde söz sahibi bir ülke haline geldi. Burada finansal destekle birlikte savunma sanayi ve teknolojiye ulaşılan seviye etkili oldu. Bugün kamu bankalarının desteğiyle üretilen yerli ve milli teknoloji ürünleri 185 ülkeye ihraç ediliyor. Savunma Sanayi alanında yakalanan başarıların diğer sektörlerde taşıyacak hedeflere doğru yürüyüş hızlandı. Yüksek teknolojiye dayalı üretim, sürdürülebilir kalkınma ve dijital dönüşüm odaklı stratejilerle, Türkiye'yi, teknolojiye yeni uluslararası sistemin en kilit oyuncularından biri yapma konusunda tüm sektörler harekete geçmiş bulunuyor.

Savunma sanayindeki yüksek performansın artarak devam edebilmesi için insansız hava ve denizaltı araçları, roket ve hava savunma sistemleri gibi kritik alanlarda Ar-Ge faaliyetleri ve yatırım destekleri yoğunlaşarak devam ediyor. Milli Muharip Uçak KAAAN'ın seri üretimine geçiliyor, Çelik Kubbe projesi ile hava savunma sistemlerinin entegrasyonu yapılıyor.

ELEKTRİKLİ VE OTONOM ARAÇ TEKNOLOJİLERİ

Elektrikli ve otonom araç teknolojileri ile dikey kalkış ve iniş yapabilen araçlara yönelik uçuş kontrol sistemleri sürdürülebilir mobilite çözümleri açısından öncelik taşıyor. Öte yandan, batarya ve enerji depolama teknolojilerinde Türkiye'nin bölgesel bir üretim üssü haline gelmesi hedefleniyor. Bu doğrultuda, hedef odaklı Ar-Ge ve yatırım destekleri sağlanması öngörüldü.

Biyoteknolojik ve genomik araştırmalara verilen desteklerin artırılması bu destekler sayesinde, etken madde, ilaç ve tıbbi cihaz üretiminde yerli kapasitede sıçrama kaydedilmesi sağlanıyor. Biyoteknoloji Üretim Programı'yla, TÜBİTAK, üniversiteler ve Sağlık Bakanlığı iş birliğiyle araştırma altyapıları güçlendirilecek, kamu alımları kaldırarak olarak kullanılarak yerli biyoteknolojik ilaç üretimi destekleniyor.

MİLLİ UZAY PROGRAMI VE TÜRKSAT 6A

Türkiye'nin küresel uzay ekonomisi yarışındaki konumunu güçlendirmek amacıyla

Millî Uzay Programı kapsamında atılacak adımlar da hızlandı. Türk Astronot ve Bilim Misyonu ile kazanılan birikim ve ilk yerli haberleşme uydusu TÜRKSAT 6A ile elde edilen teknolojik yetkinlikler Ay Görevi başta olmak üzere önümüzdeki dönemde yürütülecek projelere yön veriliyor. Millî Uydu Şirketi'yle; uydu ekosistemindeki kamuya ait yapılar tek çatı altında toplanarak koordinasyon artırılacak, insan kaynağı ile altyapıların verimli kullanılması sağlanıyor.

YATIRIM BANKALARINA İŞLEV KAZANDIRIYOR

Yatırım bankacılığının sermaye piyasalarının gelişimindeki rolü, işletmelerin küresel yatırım havuzlarına erişmesine yardımcı olması nedeniyle hayati önem taşıyor. Sermayeye erişimin artması, işletmelerin daha fazla çalışan istihdam etmesine, yeni ürünler geliştirmesine ve yeni pazarlara açılmasına olanak tanıyarak ulusal büyümeyi teşvik ediyor.

Kamu bankalarının yatırım bankalarının önünü açmasıyla yeni hisse senedi ve tahvil ihraçlarını üstlenerek şirketlerin faaliyetlerini genişletmelerini sağlamasının yanında, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine destek vermeleri ekonomik kalkınmaya itici kuvvet oluyor.

KAMU BANKALARINDAN EĞİTİCİ HAMLELER

Bankacılığın ekonomik kalkınmadaki rolü sadece politika yapımcılar veya iş liderleri için değil, ekonomik istikrarı destekleyen girişimleri, eğitimleri destekleyerek ve sürdürülebilir finansman seçeneklerine yatırım yapmayı da hizmet olarak ele alıyor. Finansal okuryazarlığın yanında dijital bankacılığın yaygınlaşmasında öncü oluyor.

Devlet tarafından gerçekleştirilen tüm yatırımlar, teşvik ve krediler kamu bankalarının öncülüğünde gerçekleştiriliyor. Kamu bankaları böylece kalkınmanın pilot ve pivot gücü olarak en ön sırada yerini alıyor. Geçmiş yıllarda kriz dönemlerinde "görev zararları" ile adından söz ettiren kamu bankaları, son 15 yıldaki dönüşümle kârlılıkları, düşük faiz oranları, mega projelere sundukları finansman desteği ve ekonomideki etkin rolleri ile hizmetlerine devam ediyor.

HALKBANK YÜZDE 46 KÂR YAZDI MİLLİ EKONOMİYE GÜÇ VERDİ

KREDİ HACMİNİ 2,7 TRİLYON TL'YE, MEVDUAT BÜYÜKLÜĞÜNÜ İLK 6 AYDA 3 TRİLYON TL'YE VE ÖZKAYNAĞINI 168 MİLYAR TL'YE YÜKSELTEN HALKBANK, İLK 6 AYLIK DÖNEM NET KÂRINI YÜZDE 46 ARTIRARAK 12 MİLYAR TL'YE ÇIKARDI, MİLLİ EKONOMİYE DESTEK OLDU

HALKBANK GENEL MÜDÜRÜ **OSMAN ARSLAN**, TİCARİ KREDİ HACMİNİN 1,5 TRİLYON TL'YE ULAŞTIĞINI VE KOBİ KREDİLERİNİN TOPLAM TİCARİ KREDİLER İÇİNDEKİ PAYININ YÜZDE 54 OLDUĞUNU SÖYLEDİ

Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan, 2025 yılının küresel ekonomi ve finansal piyasaların yön arayışını içinde olduğu bir dönemde jeopolitik riskler ve belirsizliklere rağmen Halkbank'ın milli ekonomiye katkısının artarak sürdüğünü söyledi.

2025 yılı ikinci çeyrek finansal verilerini değerlendiren Osman Arslan, Türkiye ekonomisinin söz konusu dönemde mevcut konjonktürdeki dış kaynaklı şoklara karşılık Orta Vadeli Program (OVP) kapsamında

uygulanan yapısal reformlarla fiyat istikrarı ve sürdürülebilir büyüme hedefleri doğrultusunda dengelenme sürecini sağlıklı bir şekilde sürdüdüğünü bildirdi.

Osman Arslan, enflasyonla mücadelede ortaya konan kararlı duruş sonrası 14 aydır kesintisiz devam eden dezenflasyon sürecinin, korunan mali disiplin ve sürdürülebilir cari denge doğrultusunda kaydedilen ilerlemenin makroekonomik istikrarı destekleyen temel unsurlar olarak öne çıktığını dile getirdi.

REKABET GÜCÜMÜZ ARTIYOR

Finansal piyasalarda öngörülebilirliğin artmasıyla yatırım ortamına olan güvenin pekiştiğini, üretim, ihracat ve verimlilik odaklı politikaların ekonominin rekabet gücünü artırdığının altını çizen Osman Arslan, söz konusu iyileşmeye Halkbank'ın da katkı vermeye çalıştığını kaydetti.

Osman Arslan, 2025 yılının ilk yarısı itibarıyla ticari kredi hacmini 1,5 trilyon TL'ye çıkaran, toplam ticari krediler içindeki KOBİ kredilerinin payını yüzde 54 seviyesine ulaştıran Halkbank'ın KOBİ kredilerinde yüzde 15 Pazar payı ile bu alandaki sektör liderliğini sürdürdüğünü belirtti.

KOBİ VE GİRİŞİMCİYE DESTEK

Yeni çözüm ve projelerle KOBİ'leri ve girişimcileri daha da güçlendirmeyi hedeflediklerini anlatan Osman Arslan, "Esnaf ve sanatkârlarımızın üretim gücünü desteklemek amacıyla sunduğumuz yenilikçi finansman modelleri sayesinde, kredili esnaf müşteri sayımız 787 bine, toplam esnaf kredileri hacmimiz ise 290 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Kadın ve genç girişimciliğini destekleme misyonumuz, yılın ikinci çeyreğinde de aynı kararlılıkla devam etmektedir. 2021 yılından bu yana 253 bin kadın girişimciye toplam 101 milyar TL finansman sunduk. Kadın girişimcilere sunulan finansal desteklerin yüzde 40'ını tek başımıza sağlayarak, bu alandaki öncülüğümüzü sürdürmekteyiz" dedi.

KADIN KOOPERATİFLERİNİ GÜÇLENDİRİLMESİ ÇALIŞTAYI

Kadın girişimciliğini desteklemeye yö-

nelik önemli adımlardan biri olan Üreten Kadınlar Yarışması'nın dördüncüsünü yılın ilk yarısında gerçekleştirdiklerini, aynı zamanda Üreten Kadınlar Buluşmaları'nı yeniden başlatarak Eskişehir, İzmir, Tekirdağ ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de girişimci kadınlarla bir araya geldiklerini hatırlatan Osman Arslan, ekonomik, sosyal ve kültürel dönüşümde kilit rol üstlenen kadın kooperatiflerini yerelde daha da güçlendirmek ve güncel konularda etkin bilgi paylaşımı sağlamak amacıyla Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Çalıştayı'nı hayata geçirdiklerini söyledi.

GENÇLERE YÖNELİK ÇALIŞMALARA HIZ VERDİK

Girişimcilik ekosistemini güçlendirecek uçtan uca bir yaklaşımla gençlere yönelik çalışmalara hız verdiklerini belirten Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan, "2021 yılından bugüne kadar 212 bin girişimciye 34 milyar TL finansman sağladık. Jet Luck 2 yarışması, yenilikçi fikirlerin iş dünyasıyla buluşmasına imkân tanırken; HUBrica Hızlandırma Programı'nı bu yıl fintek, sürdürülebilirlik ve yapay zekâ odaklı girişimler için yeniden konumlandırıdık. BİGE-Bilim Kızlarla Gelecek Projesi, lise ve üniversite çağındaki kız öğrencileri STEM (bilim, teknoloji, mühendislik, matematik) alanlarına yönlendirmektedir" dedi.

KAPSAYI FİNANSMAN MODELLERİYLE HALKIN YANINDAYIZ

Cumhurbaşkanlığı tarafından 2025'in 'Aile Yılı' ilan edildiğine vurgu yapan Osman Arslan, söz konusu kapsamda Halkbank olarak Halkbank Ailem çatısı altında sundukları finansal çözümlerle hayatın her evresine dokunmaya; ailelerin yanında olmaya devam ettiklerini, Paraf Ailem kredi kartıyla aile bütçelerine tasarruf odaklı destekler sunarken, evlilikten konut alımına, çocukların eğitimi ve geleceğinden emeklilik planlamasına kadar her adımda kapsayıcı finansman modelleri geliştirdiklerini söyledi.

AKTİF BÜYÜKLÜĞÜ 3,7 TRİLYON TL

Köklü bir finansal geleneğin parçası olan Halkbank'IN 87 yıllık birikimini değişen ihtiyaçlara uyum sağlayan dinamik bir vizyonla birleştirmekte; yatırım ve üretimi destekle-

HALKBANK GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN, BANKANIN 87 YILLIK BİRİKİMİNİ DİNAMİK BİR VİZYONLA BİRLEŞTİREREK YATIRIM VE ÜRETİMİ DESTEKLEYEN POLİTİKALARIYLA SADECE BUGÜNÜN DEĞİL YARININ TÜRKİYE'SİNE DEĞER KATMAYI SÜRDÜRDÜĞÜNÜ SÖYLEDDİ

yen politikalarıyla yalnızca bugünün değil, yarının Türkiye'sine de değer katmayı sürdürdüklerine işaret eden Osman Arslan, bu yılın ikinci çeyreği finansal verileriyle ilgili de açıklamalarda bulundu.

"2025 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Halkbank'ın aktif büyüklüğü, 2024 yılsonuna göre yaklaşık yüzde 21 artarak 3,7 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde bankamızın menkul değerler portföyü yüzde 27 artış

göstererek 997 milyar TL'ye yükselmiştir" diyen Osman Arslan, nakdi kredilerin 2024 yılsonuyla kıyaslandığında yüzde 15 oranında büyüyerek 1,7 trilyon TL'ye çıkarken; gayri nakdi kredilerin yüzde 26 büyümeyle 1 trilyon TL'yi aştığını, toplam kredi hacminin yüzde 19 artışla 2,7 trilyon TL'ye yükseldiğini bildirdi.

GEÇEN YILIN AYNI DÖNEMİNE GÖRE NET KÂR YÜZDE 46 ARTTI

Mevduat büyüklüğünün 2024 yılsonuna göre yüzde 25 artış kaydederek 3 trilyon TL'ye yaklaştığını, özkaynakların da yüzde 10 yükselerek 168 milyar TL'ye yükseldiğini dile getiren Osman Arslan değerlendirmesini şöyle tamamladı:

"2025'in ilk altı ayında dönem net kârını, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 46 artırarak 12 milyar TL'ye ulaştıran bankamız, 1.221 hizmet birimi ve 27 binin üzerindeki çalışanıyla, milli ekonomimizi daha yukarıya taşıma hedefiyle çalışmaya devam etmektedir."

T. HALK BANKASI A.Ş. 2025 YILI 2. ÇEYREK ARA DÖNEM FAALİYET RAPORU

Başlıca Finansal Göstergeler

Özet Bilanço (Milyon TL)	Haziran 2025	Aralık 2024	Değişim (%)
Toplam Aktifler	3.650.045	3.008.250	21,3
Nakdi Krediler	1.675.840	1.461.696	14,7
TP	1.195.459	1.099.135	8,8
YP	480.381	362.561	32,5
Menkul Kıymetler	996.704	783.143	27,3
Mevduat	2.972.266	2.381.754	24,8
TP	1.874.681	1.610.318	16,4
YP	1.097.585	771.436	42,3
Toplam Özkaynaklar	168.310	152.565	10,3

Özet Gelir/Gider Tablosu (Milyon TL)	Haziran 2025	Haziran 2024	Değişim (%)
Faiz Geliri	429.657	297.307	44,5
Kredilerden Alınan	246.840	196.687	25,5
Menkul Değerlerden Alınan	139.973	85.228	64,2
Faiz Gideri	390.410	274.310	42,3
Mevduata Verilen	335.696	243.863	37,7
Net Faiz Geliri	39.247	22.997	70,7
Net Ücret ve Komisyonlar	26.790	17.593	52,3
Net Dönem Karı	12.032	8.258	45,7

ZİRAAT AKTİF BÜYÜKLÜK VE NET KÂRLILIKTA LİDER BANKA

ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ ALPASLAN ÇAKAR, YILIN İLK YARISINDA NAKDİ VE GAYRİ NAKDİ KREDİLERİN 4,9 TRİLYON TL OLARAK GERÇEKLEŞTİĞİNİ, AKTİF BÜYÜKLÜĞÜN DE 6,9 TRİLYON TL'Yİ AŞTIĞINI, BANKANIN 64 MİLYAR TL NET KÂR SAĞLADIĞINI SÖYLEDİ

ZİRAAT BANKASI GENEL MÜDÜRÜ **ALPASLAN ÇAKAR**, YILIN İLK 6 AYINDA SEKTÖRÜN EN KÂRLI BANKASI KONUMLARINI KORUDUKLARINI SÖYLEDİ

Ziraat Bankası, 6,9 trilyon TL aktif büyüklük ile liderliğini sürdürürken küresel ekonomik belirsizliklere ve jeopolitik risklere rağmen 64 milyar TL net kâr elde etti. Böylece Ziraat Bankası, yılın ilk altı ayında da sektörün en kârlı bankası konumunu korudu.

Türkiye bankacılık sektörünün en büyük oyuncusu olan Ziraat Bankası, 2025 yılının ilk yarısına ilişkin finansal sonuçlarını açıkladı. Ziraat Bankası'nın aktif büyüklüğü yılın ilk yarısında 6,9 trilyon TL'yi aştı. Nakdi krediler 3,5 trilyon TL, toplam finansman desteği ise 4,9 trilyon TL seviyesine ulaştı. Banka, kredi portföyünün önemli bölümünü tarım, yatırım, üretim, ihracat ve istihdam odaklı sektörlerle yönlendirdi.

EKONOMİYE YÜKSEK KATKI

Ziraat Bankası Genel Müdür Alpaslan Çakar, bu yaklaşımın Türkiye'nin büyüme ve dezenflasyon sürecine katkı sağladığını belirterek, "Makroekonomik hedeflere ve Orta Vadeli Program'a bağlı kalarak ekonomik istikrarın desteklenmesinde önemli mesafe kaydettik" dedi.

Ziraat Bankası'nın ikinci çeyrekte, Türkiye'de bugüne kadar tek seferde sağlanan en yüksek tutarlı sendikasyon kredisini temin ettiğini hatırlatan Çakar, "1,75 milyar dolar büyüklüğündeki sürdürülebilirlik temalı sendikasyon kredisi, geçen yılki borç çevirme oranını yüzde 104'e taşıdı. Kaynak, ağırlıklı olarak dış ticaretin finansmanı, sürdürülebilir tarım projeleri ve reel

sektör yatırımlarına yönlendirilecek. Bu adım, hem bankanın uluslararası finansal piyasalardaki kredibilitesini pekiştirdi hem de Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi ile uyumlu düşük karbonlu ekonomi yol haritasına destek sağladı" diye konuştu.

YURTDIŞI AĞINI GÜÇLENDİRİYOR

Bankanın küresel ölçekte büyümesini de devam ettirdiğini dile getiren Alpaslan Çakar, "20 ülkede faaliyet gösteren Ziraat, ikinci çeyrekte Kosova'daki şubesini iştirak banka statüsüne dönüştürerek yurt dışı iştirak sayısını 10'a çıkardı. Bankanın yurt dışı hizmet ağına Türkiye ile bulunduğu ülkeler arasındaki dış ticaret işlemlerinden aldığı pay son bir yılda yüzde 92 artarak 7 milyar dolara ulaştı. Bu süreçte Bankamız başta tarım olmak üzere, yatırım, üretim, ihracat ve istihdam odaklı sektörlerin öncelikli olarak finanse edilmesini sağlayarak, ülkemiz ekonomisine değer katmayı sürdürdük" ifadelerini kullandı.

TARIMDA STRATEJİK ROL

Tarım sektörüne yönelik finansman desteğini stratejik öncelik olarak konumlandıran Ziraat Bankası'nın Haziran ayında İstanbul'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı 4. Tarım Ekosistemi Buluşmasını düzenlediğini anlatan Alpaslan Çakar, "İki bini aşkın paydaşın yer aldığı etkinlikte tarım sektörünün yapısal sorunları ve geleceğine dair stratejiler ele alındı. Tarımın her alanında çözüm odaklı şekilde sürdürülebilir ve ulaşılabilir finansman desteğimizi sunarken, yapısal sorunların çözümüne yönelik olarak sektörün ilgili tüm paydaşlarıyla çalışmalarımızı sürdürdük" şeklinde konuştu.

İHRACATÇIYA ZİRAAT KATILIM VE TÜRK EXİMBANK DESTEĞİ

ZİRAAT KATILIM İLE TÜRK EXİMBANK ARASINDA İMZALANAN İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ KAPSAMINDA 'İHRACAT DESTEK FİNANSMANI' ÜRÜNÜ, İHRACATÇILARIN VE DÖVİZ KAZANDIRICI HİZMET VEREN FİRMALARIN KULLANIMINA AÇILDI

ZİRAAT KATILIM GENEL MÜDÜRÜ **METİN ÖZDEMİR**, İHRACATÇILARA YÖNELİK YENİLİKÇİ FİNANSMAN ÇÖZÜMLERİNİ ÖNCELİK OLARAK GÖRDÜKLERİNİ SÖYLEDİ

Ziraat Katılım ile Türk Eximbank arasında imzalanan iş birliği sözleşmeleri kapsamında, "İhracat Destek Finansmanı" ürünü ihracatçıların ve döviz kazandırıcı hizmet veren firmaların kullanımına sunulurken, Türk Eximbank'ın "Katılım Esaslı Alacak Sigorta" ürünleri de Ziraat Katılım şubeleri aracılığıyla ihracatçı firmaların hizmetinde olacak.

İhracat Destek Finansmanı Programı'na ilişkin yapılan iş birliği kapsamında ihracatçıların ve ihracata yönelik mal üreten (nihai üretici) imalatçıların; Türkiye Cum-

huriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından tahsis edilen fon kaynağına, katılım bankacılığı ilke ve standartlarına uygun koşullarla erişiminin sağlanması amacıyla Eximbank İhracat Destek Finansmanı oluşturulmuş oldu.

TAHSİLAT RİSKLERİ GÜVENCEDE

Türk Eximbank Katılım Esaslı Alacak Sigortaları ile ihracatçıların yurt dışı ve yurt içi satışlarından doğan tahsilat risklerini ticari ve politik risklere karşı güvence altına alırken 360 güne kadar vadeli sevkiyatlara sigorta imkânı sunuyor. Böylece ihracat-

çılar, yeni pazarlara güvenle açılabilir ve uluslararası rekabet güçlerini artırabiliyor. Ziraat Katılım bu iş birliği ile ihracatçıların ticari faaliyetlerini daha güvenli yürütmelerine imkân sağlarken, finansmana erişimi kolaylaştırarak, Türkiye'nin ihracat hedeflerine ulaşmasında da önemli bir rol üstleniyor.

KATILIM ESASLI İŞ BİRLİĞİ

Ziraat Katılım ile Türk Eximbank arasında imzalanan Sigorta Acentelik Sözleşmesi ile ihracatçıların ihracat faaliyetlerinde tahsilat güvencesi sunan "Katılım Esaslı Alacak Sigortası" yanında artık aynı ihracatçıların yurt içi satışlarına yönelik tahsilat güvencesi sunabileceği "Katılım Esaslı Yurt içi Alacak Sigortası" ürünü de devreye alındı. Söz konusu iş birliği sayesinde, ihracatçılar Türk Eximbank tarafından sunulan Katılım Esaslı Alacak Sigortaları ile yurt dışına ve yurt içine yaptıkları vadeli satışları güvence altına alabilecek.

Gerçekleştirilen iş birliği protokolüne dair açıklamalarda bulunan Ziraat Katılım Genel Müdürü Metin Özdemir, kamu katılım finans kurumu olarak ihracatçılara yönelik yenilikçi finansman çözümlerini öncelikli gördüklerini söyledi. Özdemir açıklamasında, "Katılım esaslı bankacılık anlayışımızla, reel sektöre ve ülke ekonomisine katkı sunmayı sürdürüyoruz. Türk Eximbank ile gerçekleştirdiğimiz bu iş birliğiyle, ihracatçılarımızın finansmana erişimlerini kolaylaştırırken aynı zamanda ihracatçılarımıza tahsilat güvencesi sunuyoruz. Bu iş birlikleri ile firmalarımıza daha fazla destek sağlamayı ve Türkiye'nin dış ticaret hedeflerine katkıda bulunmayı sürdüreceğiz" dedi.

VAKIFBANK'TAN İLK YARIDA 30 MİLYAR TL NET KÂR

MİLLİ EKONOMİYE 3 TRİLYON TL DESTEK VEREN VAKIFBANK YILIN İLK 6 AYINDA 37,4 MİLYAR TL BRÜT, 30 MİLYAR TL NET KÂR ELDE ETTİ. BANKA AYNI DÖNEMDE AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNÜ YÜZDE 41 ARTIRARAK 4,5 TRİLYON TL SEVİYESİNE ÇIKARDI

VakıfBank, yılın ikinci çeyrek finansal sonuçlarını paylaştı. Yılın ilk yarısında aktif büyüklüğünü yıllık bazda yüzde 41 artırarak 4,5 trilyon TL seviyesinin üzerine çıkaran bankanın nakdi ve gayri nakdi krediler aracılığıyla milli ekonomiye sağladığı toplam finansman desteği ilk kez 3 trilyon TL'yi aştı. VakıfBank, yılın ilk altı ayında 37 milyar 405 milyon TL olan brüt kârından 7 milyar 342 milyon TL vergi karşılığı ayırarak, 30 milyar 63 milyon TL net kâr elde etti.

İKİNCİ ÇEYREKTE 10 MİLYAR TL KÂR

VakıfBank, yılın ikinci çeyreğinde piyasa beklentilerinin yüzde 8 üzerinde 10 milyar TL net kâr açıkladı. Hem TL çekirdek marjlardaki iyileşme hem de daha yüksek TÜFE'ye endeksli menkul kıymet varsayımıyla desteklenen 60 baz puanlık Net Faiz Marjı (NIM) artışı, kârın beklentileri aşmasında önemli rol oynadı.

TL mevduat maliyetlerindeki sektör geneli baskıya rağmen, bankanın TL vadesiz mevduatlarında giriş genel fonlama maliyetini aşağı çekti. Varlık kalitesi tarafında ise daha zayıf sinyaller görüldü. Yeni tahsili gecikmiş alacak (NPL) girişleri 20 milyar TL'ye ulaşarak, NPL oranını önceki çeyrekteki yüzde 2,0 seviyesinden yüzde 2,5'e çıkardı. Ayrıca, 2. aşama krediler çeyreklik bazda yüzde 19 artışla 35 milyar TL yükseldi ve 2. aşama kredi oranı birinci çeyrekteki yüzde 8,3'ten yüzde 9,1'e çıktı.

MEVDUATLAR 2,9 TRİLYON TL'YE ULAŞTI

VakıfBank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, ekonomi politikalarıyla tam uyum içinde hareket edip, bilançolarını etkin ve verimli bir şekilde yönetmeye devam et-

VAKIFBANK GENEL MÜDÜRÜ **ABDİ SERDAR ÜSTÜNSALİH**, EKONOMİ POLİTİKALARIYLA TAM UYUM İÇİNDE OLDUKLARINI SÖYLEDİ

tiklerini aktardı. Toplam mevduatların yıllık yüzde 36 artışla 2,9 trilyon TL'ye ulaşarak bankanın ana fonlama kalemi olmaya devam ettiğini vurgulayan Üstünsalih, lira varlıklara duyulan güvenin bir yansıması olarak, Türk Lirası mevduatlarının yıllık bazda yüzde 44 artarak ilk kez 2 trilyon lira seviyesini aştığını kaydetti.

2025 YILI TAHMİNLERİ GÜNCELLENDİ

Banka yönetiminden açıklamada, ikinci çeyrek sonuçlarının ardından veri tahminlerinin güncellendiği bildirildi. 2025 net kâr tahmininin yüzde 28 artarak 73,6 milyar TL'ye çıktığı belirtilen açıklamada, özsermaye kârlılığının (ROE) yüzde 29 artışına işaret ettiği dile getirildi. Açıklamada şöyle denildi:

"2026'da da marj genişlemesinin de-

vam edeceğini, sınırlı sermaye tamponu nedeniyle hacim artışından ziyade kredi marjlarındaki iyileşme ile 100 baz puanlık ek artış olacağını öngörüyoruz. Sektördeki benzerleri gibi, ödeme sistemleri ücretlerine politika faizine endeksli olması sebebiyle, komisyon gelirlerinde daha temkinli bir yaklaşım benimsiyoruz. Ayrıca, daha ihtiyatlı bir karşılık politikasına yönelik beklentimizi yansıtacak şekilde net risk maliyeti (Net CoR) varsayımımızı 20 baz puan artırarak yüzde 1,70'e çıkarıyoruz."

Aynı açıklamada, 2026 yıl sonu defter değeri tahminini 1,1x F/DD çarpanı uygulandığında, hedef fiyatın 40 TL'den 42 TL'ye yükseldiği, bunun da yüzde 44 getiri potansiyeline işaret ettiği, böylece hisse için 'Endeksin Üzerinde Getiri' önerilerinin bulunduğu belirtildi.

EMLAK KATILIM EKONOMİYE KATKISINI YÜZDE 82 ARTTIRDI

İKİNCİ ÇEYREK VERİLERİNİ AÇIKLAYAN EMLAK KATILIM ÜLKE EKONOMİSİNE YÜZDE 82 ARTIŞLA 206 MİLYAR TL KATKI SAĞLADI. BANKANIN GEÇEN YILKI KATKISI 113 MİLYAR TL CİVARINDAYDI. BANKA SÖZ KONUSU DÖNEMDE YÜZDE 46 KÂR ETTİ

2 025 yılının ilk yarısında finansal istikrarını pekiştirerek büyüme ivmesini sürdüren Emlak Katılım, reel sektöre sağladığı yüksek finansman hacmi, artan kârlılığı ve verimlilik odaklı stratejileriyle güçlü performansını daha da ileriye taşıdı. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 82 artışla ülke ekonomisine 206 milyar TL kaynak sağlayan Emlak Katılım, aynı dönemde net kârını yüzde 46 oranında artırarak 7,6 milyar TL'ye çıkardı.

Katılım finans sektöründe güven veren büyümesini sürdüren Emlak Katılım, 2025 yılının ilk 6 ayında da finansal sonuçları ve reel sektöre sunduğu kaynaklarla başarılı performansını istikrarlı bir şekilde devam ettirdi. Etkin bilanço yönetimi, müşteri odaklı hizmet anlayışı ve katılım finans sektörüne kazandırdığı yenilikçi ürünler ile dikkat çeken Emlak Katılım, Türkiye ekonomisine büyük katkılar sundu.

KATILIM ESASLI FON SAKLAMADA GÜÇLÜ ARTIŞ

Aktif büyüklüğü, milyar TL'ye ulaştıran Emlak Katılım, toplanan fonlarını 225 milyar TL'ye yükseltti. Aynı dönemde kullanılan fon büyümesi yüzde 91 düzeyinde gerçekleşirken yüzde 1.02 seviyesindeki takibe dönüşüm oranı ve yüzde 21,93'lük sermaye yeterliliği oranı ile sektördeki sağlam duruşunu pekiştirdi. Güçlü sermaye yapısı ve etkin risk yönetimiyle desteklenen istikrarlı operasyonel faaliyetleri sayesinde 2025 yılı ilk yarısında özkaynak kârlılığını yüzde 69 seviyesinde tamamladı.

Katılım esaslı portföy saklama kuruluşu lisansına sahip ilk banka olarak sektörde öncü konumunu sürdüren Emlak Katılım, 2025 yılının ilk yarısında bu alandaki hizmet kapasitesini önemli ölçüde artırdı. Aktif

EMLAK KATILIM 2025 İLK YARI FİNANSAL SONUÇLARI

olarak saklayıcılığını yürüttüğü katılım esaslı fon sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 183 artış göstererek 34'e ulaştı.

EMLAK KATILIM'A BDDK'DAN İZİN

Türkiye'nin köklü kamu bankalarından Emlak Katılım'ın iştiraki olarak kurulan "Emlak

Katılım Tasarruf Finansman A.Ş." Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan (BDDK) faaliyet izni aldı. Türkiye'nin ilk toplu konut finansman modelini geliştiren ve bir asır boyunca ev sahibi olmak isteyenleri hayal ettikleri evlere kavuşturan Emlak Katılım, Türkiye'de yine bir ilke imza atıyor. İlk kez bir banka, tasarruf finansman sektörüne giriş yaparak ev, araç ve çatılı işyeri ihtiyaçları için geniş kitlelere erişilebilir finansal çözümler sunmaya hazırlanıyor.

PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETİ AÇACAK

Reel sektöre ve bireylere yönelik sürdürülebilir finansal çözümler sunarak ülke ekonomisine ve istihdama katkı sağlayan Emlak Katılım, katılım finans ilkeleri doğrultusunda faaliyet gösterecek portföy yönetim şirketini faaliyete açmak için resmi hazırlıklarını sürdürüyor. Sektöre yeni bir soluk getirmesi hedeflenen şirketin, yakın dönemde faaliyete geçmesi planlanıyor. Emlak Katılım Portföy Yönetim Şirketi, bireysel ve kurumsal yatırımcılar için yeni yatırım olanakları sağlayacak.

EMLAK KATILIM 2025 İLK YARI FİNANSAL VERİLERİ

Finansal Gösterge	2024 İlk Yarı	2025 İlk Yarı	Değişim (%)
Ülke Ekonomisine Katkı	113 Milyar TL	206 Milyar TL	%82
Net Kâr	5.2 Milyar TL	7.6 Milyar TL	%46
Kullandırılan Fonlar	86 Milyar TL	165 Milyar TL	%91
Toplanan Fonlar	160 Milyar TL	225 Milyar TL	%41
Aktif Büyüklük	204 Milyar TL	298 Milyar TL	%46

Para Bulunur Ama Üretim Gücü Her Zaman Bulunmaz!

Sedat YILMAZ

Bankacılık ve reel sektör vücuttaki kan misali ekonominin canı, can damarı... Türkiye’de bankacılık sisteminde 67 banka faaliyet gösteriyor. Mevduat bankaları 38, kalkınma ve yatırım bankaları 20, katılım bankaları 9 tane. Bankaların yüzde 90’ından fazlası kâr açıkladı. Reel sektörde ise tablolar hiç de iç açıcı değil! 1 milyon TL’nin bir aylık faiz getirisi 40-50 bin TL olduğu yerde üretmek kahramanlık olsa gerek!

Bankacılık sektörünün yılın ilk 6 ayında net kârı yüzde 35 artarak 422,5 milyar TL yani 10,5 milyar dolar oldu. Sektörün Temmuz ayında yani yılın 7’nci ayında toplam kârı yüzde 37,4 artışla 479,2 milyar TL’ye ulaştı. 2024’ün aynı döneminde bankaların kârı 348,7 milyar TL seviyesindeydi.

Sektörde Ziraat Bankası, 64 milyar TL ile ilk 6 ayda en fazla kâr eden kuruluş. Garanti 53,6 milyar TL, VakıfBank 30,1 milyar TL, İş Bankası 29,8 milyar TL ve DenizBank 27,1 milyar TL ile kârlılığa ilk 5’e girdiler. Akbank 24,9 milyar TL, Yapı Kredi 22,7 milyar TL, QNB Bank 21,9 milyar TL, Kuveyt Türk 18,9 milyar TL ve Halkbank 12 milyar TL ile kârlılığa ilk 10 banka arasına girdiler.

10 BÜYÜK BANKANIN KÂRI 306 MİLYAR TL

Türkiye’de aktif büyüklük bakımından ilk 10’a giren Ziraat Bankası, VakıfBank, Türkiye İş Bankası, Halkbank, Garanti BBVA, Akbank, Yapı Kredi, QNB Bank, Denizbank ve Kuveyt Türk’ün 2025 yılının ilk 6 ayında toplam 306 milyar TL’lik (7,5 milyar dolar) kâr yaptı.

10 büyük bankanın ilk 6 ayda toplam nakdi kredi desteği yılın ilk yarısında 17,1 trilyon TL’ye çıkarken, kredi desteği en yüksek bankalar; 3,6 trilyon TL ile Ziraat Bankası, 2,5 trilyon TL ile VakıfBank, 2 trilyon TL ile Türkiye İş Bankası, 1,9 trilyon TL ile Garanti ve 1,7 trilyon TL ile Halkbank şeklinde sıralandı. Nakdi kredi desteğine; 1,5 trilyon TL ile Yapı Kredi, 1,4 trilyon TL ile Akbank, 1,1 trilyon TL ile QNB Bank, 873,7 milyar TL ile DenizBank ve 480 milyar TL ile Kuveyt Türk katıldı.

Yeterli mi, tabii ki değil! Çünkü dezenflasyon programının uygulandığı yüksek faiz ortamında finans kullanmak da, iş yapmak ve üretmek de ateşten gömlek giymeye benziyor.

NAKDİ KREDİDE KAMUNUN ELİ AÇIK GÖRÜNÜYOR

Cari fiyatlarla Gayri Safi Yurt İçi Hasıla’nın, 2002’de 238 milyar dolar iken 2025’in ilk çeyreğinde 6 kat büyümeye ile 1 trilyon 371 milyar dolar ile tüm zamanların zirvesine ulaştı. Yılsonu itibarıyla 1,5 trilyon dolara giden bir GSHY ve 16 bin doları geçecek kişi milli gelirden bahsediyoruz. Diğer taraftan dünya ticaretinden aldığımız pay da 0,5 puan-dan bugün 1,5’lere yürüyor. İşte bu büyümeler finans sektörü ve tüm zorluklara karşı direnen reel sektör ile mal ve hizmet ihracatçılarının çabasının karşılığı.

Böyle net veriler ortadayken 10 banka içine giren Ziraat, Vakıf ve Halkbank yaklaşık 106 milyar TL kârına karşılık özel sektörün öne çıkan 7 bankasının toplam kârı 200 milyar TL’ye yaklaşıyor. Tablodan anlaşılan kamu bankalarının reel sektöre, üreticiye, girişimciye daha fazla destek olduğu, özel bankaların ise bu konuya biraz temkinli yaklaştığı gözleniyor.

YÜKSEK KÂRLAR DÜŞÜNDÜRMÜYOR DEĞİL

Verilere göre, reel sektör son 16 aydır daralan sanayi ile faaliyet kârının yüzde 96’sını faiz ödemelerine ayırmak zorunda kaldı. Süreç devam ediyor mu, ediyor! Fakat kamu bankalarının desteklerine rağmen zordaki şirketler konkordato ve iflas yolunu seçmek zorunda kalıyor mu, kalıyor! Bankacılık sektörüne kârlarına, aktif büyüklüklerine bir itirazımız elbette yok ama genelde bankaların yüksek kârları ister istemez düşündürücü olmuyor, değil.

Tüm bankacılık sistemi reel sektörün hizmetinde olmak zorunda! Bu sadece kamu bankalarına bırakılmamalı, demek istiyorum! Sektörler sayesinde ayakta duran bankacılık, ekonomiye destek vermede ayağını sürüyemez! Bankalar elbette kâr etmeli ama, verim aldığı tarlasına da bakmak mecburiyetinde olduğunu bilmeli, diyorum...

“Tüm bankacılık sistemi reel sektörün hizmetinde olmak zorunda! Bu iş sadece kamu bankalarına bırakılmamalı, demek istiyorum! Sektörler sayesinde ayakta duran bankacılık, ekonomiye destek vermede ayağını sürüyemez. Yoksa dövizin baskılandığı ortamda ithalatçıların esiri oluruz

ÜRETİCİ KESİM SOFRADAN AÇ KALKMAMALI

Kamu bankalarının esnaf, sanatkâr ve kooperatiflere sağladığı destekler tarihi rakamlarla ifade ediliyor. Son olarak finansman darboğazındaki firmaların yoğun ilgi göstermesiyle kısa sürede tükenen TOBB Nefes Kredisi'nin ikinci paketi için hazırlıklar tamamlandı, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın onayını bekleyen düşük faizli paketin büyüklüğünün 25-30 milyar TL seviyesinde olması öngörülüyor. İşte bunlar hep kamu bankalarının liderliğinde bir destek...

Peki bu kadar kamu ve diğer özel bankaların kredi desteklerine rağmen başta KOBİ'ler ve iş dünyası finans sektöründen niçin şikâyet ediyor? Sebebi açık... Demek ki destekler yetersiz kalıyor. Yani sofradan aç kalkıyor! Ekonominin yüzde 99'u KOBİ... İstihdamın yüzde 70'den fazlasını ve katma değerini yüzde 53'ünü KOBİ'ler sağlıyorsa sofradan aç kalkan KOBİ ağırlıklı ekonominin tabii ki vay haline!

Fotoğraf bence hiç de hoş değil... Bugün bankalar ayrıntı üfleyerek niçin içiyor? Cevaplayalım... Reel sektörün borç kaynaklı yetersiz teminatı ve bozuk kredi karnesi sebebiyle finans sektörü, üretime fazla ilgi göstermiyor ve kazancını konut, araç, tatil, tüketici kredisi gibi enstrümanlarla tüketimden sağlamaya çalışıyor. Yani dövizin baskılandığı bir yerde ithalatçılara gün doğuyor!

Kredi Garanti Fonu (KGF) gibi mekanizmalar olmasına rağmen, KOBİ'lerin ve üretenlerin finansmana erişim zorluğu da bu çatışmaların eseri. Yapısal sorunlarınız varsa, öz sermaye konusunda yetersizseniz, bürokrasiye de takılıyorsanız, bizim ülkede finansmana erişiminiz bittabi zor olacak!

BANKALAR REEL SEKTÖRÜ KOLLAMALI

Türkiye dışı açık bir ekonomi. Dışa açık ekonomilerin dış şoklara açık olduğu herkesin malumu. Üretim, maliyet ve kur dengesi reel sektörün en fazla dikkat etmesi gereken faktörler. Hiçbir zaman unutmayalım!.. Reel sektör hapşırırsa, bankalar nezle olur, grip olur, yatağa düşer!

Ekonomik açıdan şunu açıkça ifade edeyim... Türkiye'de KOBİ'ler finansman sıkıntıları sebebiyle büyümediği gibi, nakit akışı sorunları nedeniyle konkordato ve iflasların pençesinden kurtulamıyorlar. Ekonomide iflas eden şirketlerin yüzde 60'tan fazlasının KOBİ olduğunu söylemek de bizim görevimiz. KOBİ finansman açığının ülkemizde yüzde 30'ları geçtiğini bilmek zorundayız!

YIPRANAN BİR REEL SEKTÖRLE KARŞI KARŞIYAYIZ

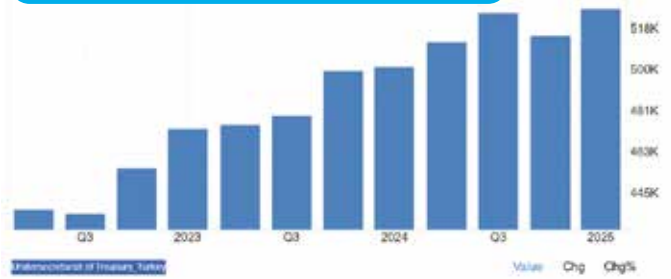
Bugün itibarıyla 500 milyar doları aşan toplam borç stoku içinde KOBİ'lerin de içinde olduğu reel sektörün borcu 300 milyar dolara yaklaşmış durumda. Kur gerçekleştirmeleri nedeniyle bilanço sorunu, ödeme güçlüğü ve üretimde maliyetlere karşı kırılganlık reel sektörü oldukça yıpratıyor.

Finans sektörünün bu zorluğu görmesi, açıkçası reel sektörü istismar etmeyen bir finansal sistemin oluşmasının aciliyetinden bahsetmek gerekiyor. Bunun için bankacılık asli işlevine dönmeli, kaynaklar nitelikli ve verimli kullanılması için projeler geliştirilmeli. Açıkçası finans sektörü reel sektörü korumalı ve kollamalı! Para her zaman bulunur ama üretim gücü bulunmaz!

BANKALARIN HAZİRAN 2025 DÖNEM KÂRI, KÂR TEMMUZ'DA 472,9 MİLYAR TL'YE YÜKSELDİ

TÜRKİYE'NİN TOPLAM DIŞ BORÇ STOKU

İTHALATÇILARIN ELİNDE OYUNCAK OLMAYALIM

Ekonominin omurgasını oluşturan KOBİ'lerin mutlaka sorunları hiç değilse bir kısmı kısa vadede çözülmeli. Kamu harcamalarından tasarruf edip acilen KGF fonları ve KOSGEB kapsamında teşvikler, düşük faizli krediler artırılabilir. Acilen diyorum, üretim gücümüz zayıflarsa ekonomi ithalatçıların elinde oyuncak olur.

Madalyonun diğer yüzüne geleyim... KOBİ'lerin gözlenen sorunlarının başında dijitalleşme, muhasebe, e-ticaret, e-fatura, finansal okuryazarlıktaki yetersizliği ve kayıtdışılığa varan çalışma modelleri finans sektöründe büyük bir güvensizlik oluşturuyor ve KOBİ'ler bu yüzden finansa ulaşmada zorluklar çekiyor. Reel sektörün mutlaka şeffaf bir yapıya kavuşması gerekiyor. Acilen kısa vadede teşvikler, uzun vadede yapısal reformların bir an önce devreye girmesi ekonominin kurtuluşu açısından son derece mühim.

KOBİ'lerin güçlendirilmesi, daha adil ve sürdürülebilir bir ekonomi ortaya koyacak... Aksi halde ülkemizin kalkınması bir başka bahara kalabilir. Zira dünyanın gidişatı hiç de iyimser bir havayı göstermiyor!

“ Kamu ve diğer özel banka kredi desteklerine rağmen başta KOBİ'ler ve iş dünyası finans sektöründen şikâyet ediyor? Sebebi açık... Demek ki destekler yetersiz kalıyor. Yani sofradan aç kalkıyor! Hiçbir zaman unutmayalım!.. Reel sektör hapşırırsa, bankalar nezle olur, grip olur

THY, AIREUROPA İLE KÜRESEL GÜCÜNE GÜÇ KATACAK

THY, 300 MİLYON EUROLUK YATIRIM İÇİN VERDİKLERİ BAĞLAYICI TEKLİFİN AIREUROPA TARAFINDAN KABUL EDİLDİĞİNİ, RESMİ PROSEDÜRLERİN BAŞLATILMASI AŞAMASINA GEÇİLDİĞİNİ BİLDİRDİ. THY, AIREUROPA'YA AZINLIK HİSSESİ ALMAK İÇİN TEKLİF SUNMUŞTU

THY YÖNETİM KURULU VE İCRA KOMİTESİ BAŞKANI PROF. DR. **AHMET BOLAT**, YENİ MODELLER ÜZERİNDE ÇALIŞTIKLARINI BELİRTEREK AIREUROPA İLE ANLAŞMANIN TÜRKİYE İÇİN GÜZEL BİR YATIRIM OLACAĞINI SÖYLEDİ

Türk Hava Yolları (THY), yatırım için verdiği bağlayıcı teklifin AirEuropa tarafından kabul edildiğini bildirdi.

THY tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yapılan açıklamada, "Ortaklığımız tarafından iletilen bağlayıcı teklifin AirEuropa tarafından kabul edildiği bildirilmiş olup, işlem dokümantasyonunun hazırlanması ve kapanış sürecine ilişkin resmi prosedürlerin başlatılması

aşamasına geçilmiştir" denildi.

Açıklamada, şirketin, küresel havacılık sektöründeki stratejik konumunu pekiştirmekle beraber Latin Amerika bölgesinde yeni turizm pazarlarının açılması, İspanya ile Türkiye arasındaki yolcu ve kargo uçuş ağını geliştirerek Türkiye'ye gelen turist sayısını ve ekonomik katkısı artırmak amacıyla Air Europa bünyesindeki azınlık payların devralınmasına yönelik bağlayıcı teklifi sunduğu hatırlatıldı.

SÜREÇ 6 VEYA 12 AYLIK SÜREÇTE TAMAMLANACAK

İşlemin büyük çoğunluğunun sermaye artışı şeklinde olacağı belirtilen THY açıklamasında, "(İşlem) 300 milyon euroluk bir yatırımı içermekte olup, edinilecek azınlık pay oranı kapanış aşamasında gerçekleştirilecek teknik ve finansal düzeltmeler neticesinde kesinlik kazanacaktır. İlgili düzenleyici kurumlar nezdinde gerekli izin ve onayların alınmasına bağlı olarak yürütülecek sürecin

GLOBALIA BAŞKANI **JUAN JOSE HIDALGO**, THY’NİN AIREUROPA’YA ORTAK OLMASININ ŞİRKETİN GELECEĞİNİ VE BÜYÜME PLANLARINI GÜVENCE ALTINA ALACAĞINI SÖYLEDİ

yaklaşık 6 ila 12 ay içerisinde tamamlanması öngörülmektedir” denildi.

Söz konusu gelişmeyle AirEuropa da, havayolu ittifakları açısından bir ilk olma yolunda ilerliyor. Şirket, Air France KLM ve Delta liderliğindeki Skyteam ittifakının bir üyesi. İkinci büyük ortak konumuna yüksелеcek THY, Lufthansa ve United’in başını çektiği Star Alliance’a üye. Öte yandan, üçüncü ortak IAG ise British Airways ve American’ın hâkim güç olduğu oneworld’e tâbi.

THY, AIREUROPA’YA BAĞLAYICI TEKLİF SUNMUŞTU

Lufthansa’nın, AirEuropa’da hisse almaktan vazgeçmesinin ardından THY, 7 Ağustos’ta Kamuyu Aydınlatma Platformu’na (KAP) gönderdiği açıklamada, Air Europa’dan azınlık hissesi alınarak yatırım yapılması için hava yoluna bağlayıcı bir teklifin iletilmesine karar verildiği bildirmişti.

20 Haziran 2025 tarihinde yapılan özel durum açıklamasının devamı niteliğinde KAP’a bildirilen gelişmeye göre, THY AirEuropa’ya azınlık hissesi almak üzere bağlayıcı teklif sunmuştu. Söz konusu yatırımın THY’nin 2033 stratejik hedefleriyle uyumlu olduğu belirtilirken AirEuropa’nın İber Yarımadası (İspanya ve Portekiz) ile Latin Amerika’daki güçlü uçuş ağına THY’nin

THY, AIREUROPA YATIRIMININ 2033 STRATEJİ HEDEFLERİYLE UYUMLU OLDUĞUNU, AIREUROPA’NIN İSPANYA, PORTEKİZ VE LATİN AMERİKA’DAKİ GÜÇLÜ UÇUŞ AĞININ THY’NİN MEVCUT KÜRESEL YAPISIYLA TAMAMLAYICI BİR SİNERJİ OLUŞTURACAĞINI AÇIKLADI

mevcut küresel yapısıyla tamamlayıcı bir sinerji oluşturacağı kaydedilmişti.

AirEuropa İspanyol havayolu şirketi. 1986’da kurulan şirketin merkezi Mayorka adasının Llucmajor şehri. İspanya’nın yanı sıra Avrupa, Kuzey Afrika ve Latin Amerika kıtalarına da seferler düzenleyen AirEuropa, 19 ülkede 42 farklı noktaya uçuş gerçekleştiriyor.

TÜRKİYE İÇİN STRATEJİK ÖNEMLİ BİR ADIM

THY Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bolat, “AirEuropa hamlesi bizim için iyi bir fırsat. Şirketimizin yatay büyümesinin önemli bir ayağı olacak” dedi. Geçen yıl 22 milyon yolcu taşıyan AirEuropa’nın 53 uçaklık filosuyla THY’ye benzer bir modeli olmasından dolayı oldukça değerli olduğunun altını çizen Prof. Dr. Bolat, “AirEuropa, Avrupalı birçok taşıyıcının ilgilendiği bir şirket. Bizim için stratejik bir adım olacak. Türk dizilerinin etkili olduğu pazarlarda büyümemiz hızlanacak. Uçak filosu, bakım, yeni alım ve kiralama ile mil ortaklıklarıyla bu anlaşmanın stratejik önemi artacak” diye konuştu.

Anlaşmanın uluslararası hukuki süreçlere tâbi olduğunu ifade eden Ahmet Bolat, “THY tarihinde ilk defa bu stratejik hisse alımı gerçekleştirmiş olacak. Daha önce AirAlbania ve AirBosna gibi stratejik işbirliklerimiz oldu. Thai Airways ile bir gelir paylaşımlı anlaşmalarımız olmuştu. Ama hiçbiri bu büyüklükte ve kapsamda değildi. Yani mevcut ortaklıklardan farklı olacak. Bundan sonra Asya ve Kuzey Amerika’da da Air Europa gibi benzer fırsatları araştırmaya devam edeceğiz” diye konuştu.

İSPANYA VE TÜRKİYE ARASINDA GENİŞLETİLMİŞ YOLCU VE KARGO AĞI

TÜRK DİZİLERİ LATİN AMERİKA'DA ÇOK İZLENİYOR

Türk dizilerinin Latin Amerika'da çok izlendiğini hatırlatan Prof. Dr. Bolat, bu noktada Türkiye'nin bilinirliğinin arttığını ve bunun ülke turizmi açısından da önemli olduğunu vurguladı. Prof. Dr. Bolat, AirEuropa ile gerçekleşecek işbirliğiyle bu bölgeden daha çok turist getirmek için projeler geliştireceklerini belirterek, "Birkaç gün İspanya ve birkaç gün Türkiye şeklinde birleştirerek modeller üzerinde çalışıyoruz. Türkiye için güzel bir yatırım olacak" dedi.

ÇİN'DEN 2 MİLYON TURİST GETİRME POTANSİYELİ

Japonya'nın THY açısından önemli destinasyonlardan biri olduğunu anlatan Ahmet Bolat, "Japonya Türkiye'ye uçmaya başladı. Turist sayısı arttı. Çin'le yeni haklar geldi ve 2 katına çıktı. 5 Çinli taşıyıcı şu anda Türkiye'ye uçuyor. Ama bizim bu hakları bir anda kullanacak kapasitemiz yok. O yüzden Çinli büyük bir havayolu ile hisse alımı olmasa bile daha kapsamlı bir işbirliği olabilir. Buralarda Türkiye'ye turist getirme odaklı çalışmamız devam ediyor. Çin'den 2 milyon turist getirme potansiyeli var. O nedenle Güney Asya'da ortaklıklar düşünüyoruz" diye konuştu.

ANLAŞMANIN ULUSLARARASI HUKUKİ SÜREÇLERE TÂBİ OLDUĞUNU İFADE EDEN THY YÖNETİM KURULU VE İCRA KOMİTESİ BAŞKANI PROF. DR. AHMET BOLAT, "THY TARİHİNDE İLK DEFA BU STRATEJİK HİSSE ALIMI GERÇEKLEŞTİRMİŞ OLACAK" DEDİ

23,3 MİLYON YOLCU İLE TARİHİ REKOR

THY Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bolat, ilk 6 aylık finansal sonuçlarla ilgili olarak, "Ticaret savaşlarının getirdiği belirsizlikler ve sektörde yaşanan motor problemlerine rağmen, THY tarihindeki en yüksek ikinci çeyrek yolcu sayısına ulaşarak 23,3 milyon yolcu taşıdı" dedi. Prof. Dr. Bolat, "Son 17 çeyrekte büyümesini aralıksız sürdüren ortaklığımız, 2025 yılının ikinci çeyreğinde yolcu kapasitesini bir önceki yıla göre yüzde 6,7 artırarak pandemi öncesi seviyesinin yüzde 47 üzerine çıkardı. Şu anda 485 uçağımız var. Bu yıl 67 yeni uçak gelecek. Yılın ilk yarısında toplam gelir 10,9 milyar dolara ulaştı. Toplam istihdam 100 bini aştı" bilgisini verdi.

THY AIREUROPA'NIN YÜZDE 26 HİSSESİNE SAHİP OLACAK

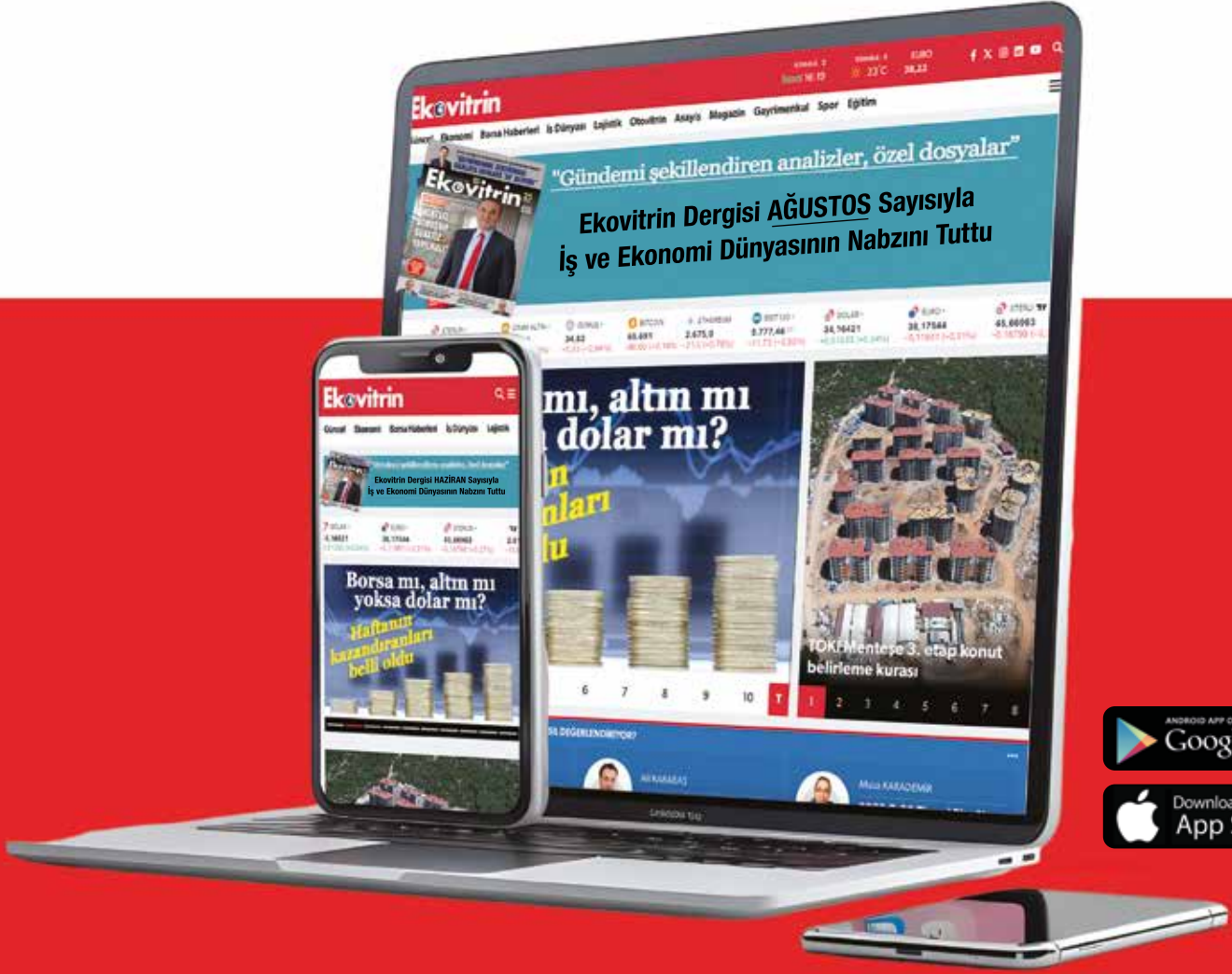
Globalia Başkanı Juan Jose Hidalgo, THY'nin AirEuropa'ya ortak olmasının şirketin geleceğini ve büyüme planlarını güvence altına alacağını söyledi. Hidalgo, THY'nin 300 milyon euroluk yatırım karşılığında AirEuropa'nın yüzde 26 hissesine sahip olmasının ve yönetim kurulunda bir koltuk elde etmesinin öngörülüğünü belirtti.

AirEuropa'nın sermayesini 275 milyon euro artıracığı, Globalia'nın doğrudan hisse satışından ise 25 milyon euro daha elde edileceği kaydedildi. Hidalgo, bu süreçte şirketin SEPI'ye olan borçlarını kapatarak tüm finansal yükümlülüklerini yerine getirmeyi planladığını kaydetti.

THY CFO'su Murat Şeker de AirEuropa ile ilgili "Kârlı bir yatırım olacak, iyi bir getirisinin olmasını bekliyoruz. Şirket yönetiminde koltuğumuz olacak" ifadesini kullandı.

Haberin Doğru Adresi

İş, siyaset, ekonomi ve borsa dünyasının nabzını tutan ekovitrin.com, güncel gelişmeler, son dakika haberleri, derinlemesine analizler ve özel röportajlarla her zaman yanınızda... Yerli ve küresel ekonomiye dair en doğru bilgiye hızlıca ulaşmak için siz de App Store ve Google Play üzerinden ücretsiz indirin, gündemi kaçırmayın!

www.ekovitrin.com

@ekovitrin

Ekovitrin Haber

ekovitrin_dergisi

Ekovitrin

Markalaşma ve Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Karşılıklı Köşe Bileşenlerinin Çarpımı

Dr. Salim ÇAM
Progroup Yönetim
Kurulu Başkanı
TDKF İcra Kurulu
Başkanı

Ekonomi, tıpkı bir geometrik şekil gibidir. Her köşe, farklı bir bileşeni temsil eder; çizgiler bu köşeler arasındaki ilişkiyi kurar; alan ise toplam değeri gösterir. Markalaşma ve döviz kazandırıcı faaliyetler, ekonominin farklı köşeleridir. Tek başına bir köşe yalnızca bir noktadır; fakat köşeler birleştiğinde alan, hacim ve katma değer ortaya çıkar. İşte bu nedenle markalaşma ve döviz kazandırıcı faaliyetler arasındaki ilişkiyi, “karşılıklı köşe bileşenlerinin çarpımı” metaforuyla incelemek mümkündür.

KÖŞE BİLEŞENLERİNİN GEOMETRİSİ

1. Markalaşmanın Köşeleri (Dörtgen metaforu)

- **Kimlik** – Marka kültürü ve DNA’sı.
- **Görünürlük** – Uluslararası sahneye çıkış.
- **Güven** – Kalite sürekliliği.
- **Ayrt Edicilik** – Rakiplerden farklılaşma.

2. Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerin Köşeleri (Başka bir dörtgen)

- **Ürün/Hizmet Kalitesi** – Turizmde hizmet, yazılımda kod güvenliği, sağlıkta etik.
- **Uluslararası Uyum** – Standardizasyon ve regülasyon.
- **Pazar Çeşitliliği** – Çoklu coğrafya ve müşteri çeşitliliği.
- **Teşvik ve Destekler** – Kamu programları, TURQUALITY®, UR-GE vb.

Bu iki dörtgeni yan yana getirdiğimizde, ortaya sekiz köşeli bir çokgen çıkar. Matematiksel olarak, köşe sayısı arttıkça, geometrik alanın esnekliği ve kapsama alanı büyür.

ÇARPIM METAFORU: ALAN VE HACİM ETKİSİ

Matematikte dikdörtgenin alanı uzun kenar $\times$ kısa kenar ile hesaplanır. Eğer kenarlardan biri sıfırsa, alan da sıfırdır. Bu, markalaşma ve döviz kazandırıcı faaliyetler için güçlü bir metafordur:

- **Marka var ama döviz kazandırıcı faaliyet yoksa** $\rightarrow$ alan = 0
- **Döviz kazandırıcı faaliyet var ama marka yoksa** $\rightarrow$ alan = 0
- **Her ikisi de varsa** $\rightarrow$ alan büyür

Daha ileri gidersek, iki boyutlu alan yerine üç boyutlu hacim metaforunu kullanabiliriz:

- **Uzunluk** = Markalaşma,
- **Genişlik** = Döviz kazandırıcı faaliyet,
- **Yükseklik** = Devlet politikaları / inovasyon gücü.

Bu durumda “hacim” yani toplam katma değer, bu üç boyutun çarpımıyla hesaplanır:

Katma Değer (V) = Markalaşma $\times$ Döviz Faaliyetleri $\times$ İnovasyon

“Markalaşma ve döviz kazandırıcı faaliyetler, ekonominin farklı köşeleridir. Tek başına bir köşe yalnızca bir noktadır; fakat köşeler birleştiğinde alan, hacim ve katma değer ortaya çıkar. İşte bu nedenle markalaşma ve döviz kazandırıcı faaliyetler arasındaki ilişkiyi, ‘karşılıklı köşe bileşenlerinin çarpımı’ metaforuyla incelemek mümkündür

GEOMETRİK KESİŞİM: ÇARPAN ETKİSİ

- **Kimlik x Uluslararası Uyum** → Doğru konumlanmış marka, küresel pazarda hızlı kabul görür.
- **Görünürlük x Pazar Çeşitliliği** → Geometrik olarak çokgenin alanı büyür, yani daha geniş pazarlara erişim sağlanır.
- **Güven x Kalite** → Üçgenin en sağlam kenarı gibidir; kırıldığında tüm yapı çöker.
- **Ayırt Edicilik x Teşvikler** → Dışarıdan eklenen bir "köşe kuvveti" alanı genişletir, rekabet gücünü artırır.

STRATEJİK ANLAMI: MATEMATİKSEL MODEL

Ekonomik katkıyı matematiksel bir formül gibi düşünebiliriz:

$$E (\text{Ekonomik Katkı}) = (M_1 \times M_2 \times M_3 \times M_4) \times (D_1 \times D_2 \times D_3 \times D_4)$$

Burada:

M_{1-4} → Markalaşma köşe bileşenleri,

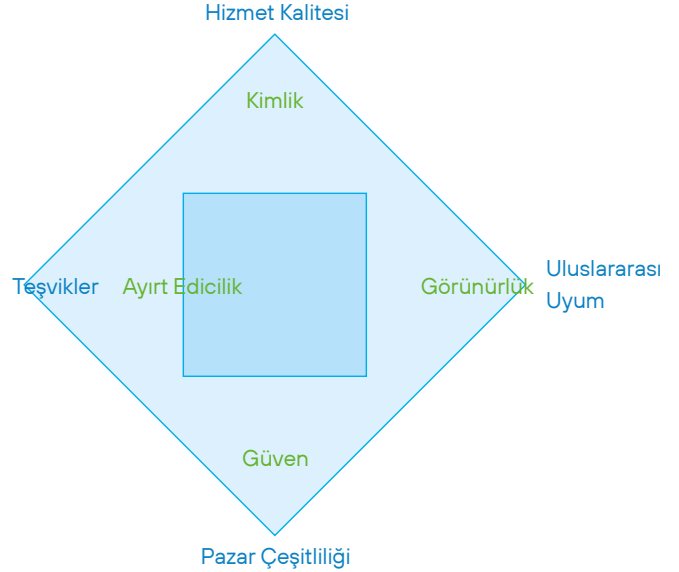
D_{1-4} → Döviz kazandırıcı faaliyet köşe bileşenleri.

Eğer bu faktörlerden biri "0" değer alırsa, çarpımın tamamı küçülür ya da yok olur. Yani markalaşma ve döviz kazandırıcı faaliyetler, birbirinin varlığına bağlıdır.

Geometri bize şunu öğretir: tek başına nokta, alan yaratmaz. Çizgi, alanı; alan ise hacmi doğurur. Matematik ise şunu söyler: çarpımda bir faktör sıfırsa, sonuç da sıfırdır.

Dolayısıyla, markalaşma ile döviz kazandırıcı faaliyetlerin karşılıklı köşe bileşenlerinin çarpımı, ekonomik değer yalnızca toplama değil, çarpan etkisiyle büyümesine olanak sağlar. İşletmelerin ve devlet politikalarının amacı, bu köşeleri doğru şekilde birleştirerek katma değer alanını maksimuma çıkarmak olmalıdır.

MARKALAŞMA DÖVİZ KAZANDIRICI FAALİYET

Kesişim Alanı = Markalaşma x Döviz Kazandırıcı Faaliyetler
Çarpım Etkisi ile Katma Değer

“ Markalaşma ile döviz kazandırıcı faaliyetlerin karşılıklı köşe bileşenlerinin çarpımı, ekonomik değer yalnızca toplama değil, çarpan etkisiyle büyümesine olanak sağlar. İşletmelerin ve devlet politikalarının amacı, bu köşeleri doğru şekilde birleştirerek katma değer alanını maksimuma çıkarmak olmalıdır ”

BOLAT: TİCARET HACMİMİZ BU YIL 40 MİLYAR DOLARA ULAŞACAK

AFRİKA'YA YATIRIM GELECEĞE YATIRIM

TÜRKİYE'NİN GELECEĞE YATIRIMI OLARAK NİTELENDİRİLEN AFRİKA ÜLKELERİYLE 2024 YILINI 36,5 MİLYAR DOLAR TİCARET HACMİYLE TAMAMLADIĞINI BELİRTEN TİCARET BAKANI PROF. DR. ÖMER BOLAT, "BU YIL TİCARET HACMİMİZİ 40 MİLYAR DOLARA ULAŞTIRMAYI HEDEFLİYORUZ" DEDİ

TİCARET BAKANI PROF. DR. **ÖMER BOLAT**, 13. DÜNYA SEKTÖRLER ARASI İŞBİRLİĞİ (WCI) FORUMU'NDA, TÜRK MÜTEAHHİTLERİNİN AFRİKA'DA YAPTIKLARI PROJELERİN TOPLAM DEĞERİNİN 100 MİLYAR DOLARA YAKLAŞTIĞINI SÖYLEDİ

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, "Afrika kıtası ile ticaret hacmimizi bu yıl 40 milyar dolara ulaştırmayı hedefliyoruz" dedi.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat'ın katılımıyla WOW Convention Center'da gerçekleşen 13. Dünya Sektörler Arası İşbirliği (WCI) Forum'unda Gambiya Enformasyon, Medya ve Yayın Hizmetleri Bakanı Dr. Ismaila Ceesay, Gana Spor ve Rekreasyon Bakanı Kofi Iddie Adams,

MHP Genel Başkan Yardımcısı Mevlüt Karakaya, TİM Başkan Vekili Ahmet Güleç, Prof. Dr. Abdülkadir Develi ve WCI Forumu Başkanı ve Afrika Ticaret Merkezleri Kurucusu Utku Bengisu hazır bulundu. Üst düzey katılım, Afrika genelinde ortak kalkınma vizyonunun güçlü bir yansıması oldu.

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat forumda yaptığı konuşmada, "Türk müteahhitlik sektörü, dünya genelinde gerçek-

leştirdiği 544 milyar dolarlık projelerin yüzde 18'ini Afrika'da tamamladı. Türkiye'den Afrika ülkelerine yapılan yatırımlar 2,3 milyar doları bulurken, 35 bin kişiye istihdam sağlandı" ifadesini kullandı.

PROJELERİN TOPLAM DEĞERİ 100 MİLYAR DOLAR

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Türkiye ile Afrika arasındaki ticari ilişkileri değerlendirdi. Bolat, Türk müteahhitlik sektörünün dünya genelinde üstlendiği toplam 544 milyar dolarlık projelerin yüzde 18'inin Afrika kıtasında gerçekleştirdiğini söyledi. Bolat, bugüne kadar Afrika'da Türk müteahhitler tarafından 2 bin 39 inşaat projesinin tamamlandığını ve bu projelerin toplam değerinin 97,5 milyar dolar olduğunu belirtti.

Türk yatırımcıların Afrika ülkelerinde önemli projelere imza attığını vurgulayan Prof. Dr. Bolat, "Bugüne kadar Türkiye'den Afrika ülkelerine yapılan yatırımlar çerçevesinde on binlerce Afrikalı istihdam edilmektedir." dedi.

DİPLOMASİ VE ULAŞIM AĞI GENİŞLİYOR

Bolat, 2003'te 12 olan Afrika'daki Türk büyükelçilik sayısının bugün 44'e yükseldiğini, hedefin 50'ye çıkmak olduğunu açıkladı. Ticaret müşavirlikleri sayısının 4'ten 31'e ulaştığını belirten Prof. Dr. Bolat, Türk Hava Yolları'nın 54 Afrika ülkesine direkt uçuş yapması, ticaret diplomasisinde stratejik avantaj olarak öne çıktı.

Prof. Dr. Ömer Bolat, 2003'te 5,4 milyar dolar olan Türkiye-Afrika ticaret hacminin 2024'te 36,5 milyar dolara yükseldiğini belirterek, bu yıl 40 milyar dolar hedeflediklerini ifade etti. Türki-

ye'nin Afrika'ya 21,8 milyar dolar ihracat, Afrika'dan ise yaklaşık 15 milyar dolar ithalat yaptığını aktardı.

Başlıca ticaret kalemlerinin makine, elektronik-elektronik, plastik, kimyasal, otomotiv, tarım ve demir-çelik ürünleri olduğunu belirten Bolat, Türk ürün ve hizmetlerinin Afrika'da kalite, teknoloji ve güvenin sembolü haline geldiğini söyledi. Türk yatırımcılarının bugüne kadar kıta genelinde 2,3 milyar dolarlık yatırım yaptığını, bu yatırımlar sayesinde 35 bin kişiye istihdam sağlandığını da vurguladı.

AFRİKA, TÜRKİYE'YE ÇOK YAKIN MESAFEDE

Afrika'nın Türkiye için hiçbir zaman uzak bir coğrafya olmadığını, Afrika'ya yatırımın geleceğe yatırım olduğunu dile getiren Prof. Dr. Bolat, "Eskiden haritalarda ve coğrafya derslerinde Afrika çok uzak bir kıta gibi gösterilirdi. Oysa ki Adana, Mersin, Antalya, Muğla gibi güney kıyılarımızdan sadece 45 dakikalık bir uçuş mesafesindedir. Libya, İzmir'e 1,5 saatlik uzaklıktadır. Dolayısıyla çok yakın bir kıta" ifadelerini kullandı.

Prof. Dr. Ömer Bolat, Türkiye ile Afrika arasında tarihsel, kültürel ve insani bağların güçlü olduğunu belirterek, "Afrika, Türk halkı için özel bir yere sahiptir. Bir Afrika ülkesi başka bir kıtadan bir ülkeyle sportif bir karşılaşmaya çıktığında, halkımız çoğunlukla Afrika ülkesini desteklemektedir. Spor kulüplerimizde de birçok Afrikalı oyuncu yer almaktadır. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın 2002 yılı sonunda göreve gelmesiyle birlikte Türkiye ile Afrika arasındaki ilişkiler siyaset, diplomasi, ticaret, yatırım ve turizm gibi birçok alanda hızla gelişmiştir" diye konuştu.

TİCARET HACMİMİZ 7 KATTAN FAZLA ARTTI

2003 yılında Türkiye ile tüm Afrika kıtası arasındaki ticaret toplam 5,4 milyar dolar iken 2024 yılında 7 kattan fazla bir artışla 36,5 milyar dolara yükseldiğini hatırlatan Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, "İnşallah bu yıl 40 milyar dolar sınırına ulaşmayı tahmin ediyoruz. İhracatımız 21,8 milyar dolara ulaştı. İthalatımız da

TİCARET BAKANI PROF. DR. ÖMER BOLAT, WCI FORUM BAŞKANI UTKU BENGİSÜ VE BERABERİNDEKİ HEYET STANTLARI GEZDİ

TÜRK MÜTEAHHİTLERİNİN DÜNYADA GERÇEKLEŞTİRDİĞİ 544 MİLYAR \$'LIK PROJELERİN YÜZDE 18'İNİ AFRİKA'DA TAMAMLADIĞINI BELİRTEN TİCARET BAKANI PROF. DR. BOLAT, AFRİKA'YA YAPILAN YATIRIMLARIN 2,3 MİLYAR DOLARI AŞTIĞINI VE 35 BİN KİŞİYE İSTİHDAM SAĞLANDIĞINI SÖYLEDİ

yaklaşık 15 milyar dolara ulaştı. Afrika ülkelerinin birçoğunu ticaretin geliştirilmesi için hedef ülkeler listesine aldık. Türkiye olarak Afrika ile ticaretimizde makine ürünleri, elektrikli elektronik ürünler, plastik, kimyasal, otomotiv, tarım ürünleri ve demir çelik ürünleri gibi ana kalemlerde ticaret yapmaktayız. Artık Türk ürünleri Türk hizmet sektörü ürünleri Afrika'da da bütün dünyada teknolojinin kalitenin, markanın ve itibarın sembolü haline gelmişlerdir ve bütün dünya ülkelerindeki gibi Afrika'da hemen her ülkede Türk müteşebbislerini iş yaparken Türk yatırımcılarını yatırım yaparken görmekten büyük bir memnuniyet duyuyoruz" ifadelerini kullandı.

TİCARET BAKANI PROF. DR. ÖMER BOLAT, 13. WCI FORUM'UNDA AFRİKA ÜLKELERİ VE TÜRKİYE'DEN KATILIM SAĞLAYAN BAKANLAR, DEVLET YETKİLİSİ, ÇOK SAYIDA İŞ İNSANI, DAVETLİ VE ZİYARETÇİLERE HITAP ETTİ

**AFRİKA TİCARET
MERKEZLERİ
KURUCUSU VE WCI
FORUM BAŞKANI
UTKU BENGİSU:**

“TÜRKİYE’NİN AFRİKA VİZYONUNA KATKI SAĞLIYORUZ”

“TÜRKİYE – AFRİKA TİCARİ
İLİŞKİLERİNDE GELECEK 5
YIL MEVCUT KAZANIMLARIN
KALICI ORTAKLIKLARA
DÖNÜŞTÜĞÜ VE STRATEJİK
RİSKLERİN YÖNETİLDİĞİ BİR
DÖNEM OLACAK”

RÖPORTAJ: **BİLAL KOÇAK**

TİCARET BAKANI PROF. DR. **ÖMER BOLAT**, GAMBİYA ENFORMASYON, MEDYA VE YAYIN HİZMETLERİ BAKANİ DR. **ISMAILA CEESAY**, GANA SPOR VE REKREASYON BAKANİ **KOFİ IDDIE ADAMS** VE BOSPHORUS EXPO VE AFRIKA TİCARET MERKEZLERİ KURUCUSU VE WCI FORUM BAŞKANI **UTKU BENGİSÜ**, WCI FORUM'UNDA STANTLARI GEZEREK BİLGİ ALDILAR

Utku Bengisu Bosphorus Expo ve Afrika Ticaret Merkezleri firmalarının kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı. Afrika'nın 54 ülkesinin 43'üyle ilişkileri bulunan Bengisu'nun Afrika'da 9 ülkede ofisleri yer alıyor.

2011'den bugüne kadar Etiyopya, Nijerya, Libya, Fildişi Sahilleri, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Togo, Irak, Gürcistan, Kazakistan, Suudi Arabistan ve Umman olmak üzere 67 yurt dışı fuar organizasyonu yapan WCI Forum Başkanı Utku Bengisu, yurt dışı fuar çalışmalarının yanı sıra 2017 yılından beri her yıl 3000'e yakın Afrikalı alıcıyı Türkiye'deki KOBİ'lerle ikili iş ilişkileri imkânının sunulduğu Afrika temalı WCI Forum'unu düzenliyor.

Bunun yanında Türkiye Politik ve Stratejik Araştırmalar Vakfı'nda Yönetim Kurulu üyeliği yapan Bengisu, vakıfta Afrika'nın yeni nesil orta kuşak ekonomik sınıfı üzerine çalışmalar yürütüyor ve Türkiye'deki birçok televizyon kanalında sıklıkla Afrika konusunda ekonomi yayınlarına konuk oluyor. Bengisu

“

WCI FORUM BAŞKANI BENGİSÜ: AFRIKA İLE BÜYÜMEK, TÜRKİYE İÇİN YALNIZCA YENİ PAZARLAR DEĞİL AYNI ZAMANDA DÜNYA EKONOMİSİNDE DAHA GÜÇLÜ BİR AKTÖR OLMA YOLCULUĞUNUN EN STRATEJİK ADIMI

pazar araştırmaları, Afrika politikaları, ihracat stratejileri alanında çalışmalar icra ederken dış ticaret ve uluslararası lojistik ve tedarik sistemleri üzerine Afrika kıtasında faydalı model çalışmaları yapıyor.

Utku Bengisu, 13-14 Ağustos tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen 13. WCI Forum'un ardından Ekovitrin'e verdiği röportajda, Afrika ile son dönem ilişkilerden kıtanın

demografik yapısına, Türk markalarının Afrika'daki gücü ve algısından kültürel yaklaşımlara kadar geniş bir perspektifte değerlendirmelerde bulundu ve yürütükleri çalışmaları paylaştı. Afrika'da Türk markalarının gücü ve algısı, Afrika ile kültürel yaklaşım ve Afrika ile ilgili çalışmalarını anlattı.

AFRIKA İLE BÜYÜ, TÜRKİYE İLE KAZAN

◆ Türkiye – Afrika arasında son dönem ilişkileri nasıl gidiyor?

Küresel ekonomi yalnızca üretim ve ticaret hacimleriyle değil, aynı zamanda stratejik iş birlikleri, pazar çeşitliliği ve uzun vadeli kalkınma vizyonlarıyla şekilleniyor. Son yıllarda dünya ticaretinde güç dengeleri hızla değişiyor. Üretim merkezleri ve tüketim potansiyeli geleneksel pazarlardan yeni bölgelere kayıyor. Türkiye gibi üretimle büyüyen ülkeler için mevcut ticari ağları güçlendirmek ve yeni pazarlara yönelmek artık stratejik bir zorunluluk haline geldi.

Bu noktada Afrika kıtası, yalnızca doğal

BOSPHORUS EXPO VE AFRIKA TİCARET MERKEZLERİ KURUCUSU VE WCI FORUM BAŞKANI **UTKU BENGİSÜ** İLE AK PARTİ MKYK ÜYESİ PROF. DR. **ABDÜLKADİR DEVELİ** TİCARET BAKANI PROF. DR. **ÖMER BOLAT**'A FORUMA KATILIMLARINDAN DOLAYI TEŞEKKÜR PLAKETİ SUNDULAR

İSTANBUL 13. WCI FORUM'U TİCARET BAKANI PROF. DR. **ÖMER BOLAT**, GAMBİYA ENFORMASYON MEDYA VE YAYIN HİZMETLERİ BAKANI DR. **ISMAILA CEESAY**, GANA SPOR VE REKREASYON BAKANI **KOFİ IDIE ADAMS**, BOSPHORUS EXPO VE AFRIKA TİCARET MERKEZLERİ KURUCUSU VE WCI FORUM BAŞKANI **UTKU BENGİSÜ** İLE DİĞER ÜST SEVİYE TEMSİLCİLER TARAFINDAN KURDELA KESİLEREK AÇILDI

13. WCI FORUMU'NA KATILAN TİCARET BAKANİ PROF. DR. **ÖMER BOLAT**, GAMBİYA ENFORMASYON, MEDYA VE YAYIN HİZMETLERİ BAKANİ DR. **ISMAILA CEESAY** (SOLDA) VE GANA SPOR VE REKREASYON BAKANİ **KOFİ IDDIE ADAMS** İLE GÖRÜŞ ALIŞVERİŞİNDE BULUNDU

kaynaklarıyla değil, enerjik ve genç nüfusuyla da gelecek vizyonunda merkezi bir rol üstleniyor. Her bir ülkenin kendine özgü dinamikleri kıtanın çeşitliliğini artırırken, ortak bir vizyonla hareket edenler için benzersiz fırsatlar sunuyor. Türkiye-Afrika ilişkileri ise son 20 yılda bu potansiyeli gerçeğe dönüştürmek için güçlü bir ivme kazandı.

2005 yılında Afrika ile yalnızca 5,4 milyar dolar seviyesinde olan ticaret hacmimiz, bugün 36,5 milyar dolara ulaştı. Bu, hem Türkiye'nin üretim ve ihracat gücünü hem de Afrika'nın ekonomik potansiyelini gösteriyor. Ancak bu rakamların ötesine bakmak gerekiyor: Afrika'nın en büyük ticaret ortaklarından Birleşik Arap Emirlikleri'nin hacmi 64 milyar dolar, Hindistan'ın ise 118 milyar dolar. Bu karşılaştırma, Türkiye'nin elde ettiği ilerlemenin değerini gösterirken, Afrika pazarında hâlâ keşfedilecek büyük fırsatlar olduğunu da hatırlatıyor. Türkiye'nin 44 ülkede açtığı büyükelçilikler, 31 ülkedeki ticaret müşavirlikleri ve 5 Afrika ülkesiyle imzaladığı serbest ticaret anlaşmaları, bu stratejik yolculuğun somut adımları olarak öne çıkıyor.

WCI FORUM BAŞKANI UTKU BENGİSU, "TÜRKİYE - AFRIKA TİCARİ İLİŞKİLERİNDE GELECEK 5 YIL MEVCUT KAZANIMLARIN KALICI ORTAKLIKLARA DÖNÜŞTÜĞÜ VE STRATEJİK RİSKLERİN YÖNETİLDİĞİ BİR DÖNEM OLACAK. FORUM TÜRKİYE'NİN AFRIKA VİZYONUNUN SAHADAKİ SOMUT KARŞILIĞI" DEDİ

AFRIKA 21. YÜZYILIN FIRSAT PENCERESİ

◆ Türkiye için Afrika'nın önemi nedir?

Afrika, önümüzdeki 30 yılın en stratejik pazarlarından biri olmaya aday. 1,5 milyara yaklaşan nüfusu, hızla kentleşen şehirleri ve genç, dinamik demografisi, kıtanın hem

üretim hem de tüketim gücünü ortaya koyuyor.

Afrika'daki ekonomik fırsatlar yalnızca geleneksel sektörlerle sınırlı değil. Tarım, gıda işleme teknolojileri, inşaat, mobilya, ağaç işleme makineleri ve enerji sektörlerinde ciddi ihtiyaçlar mevcut. Kıta, ekilebilir ve işlenmemiş arazilerin yaklaşık yüzde 60'ını barındırıyor; tarım sektörü GSMH'nin yüzde 35'ini oluşturuyor. Son 30 yılda kırsal nüfus 375 milyondan 700 milyona yaklaşarak Türkiye'nin KOBİ ve büyük firmaları için ciddi ihracat ve yatırım potansiyeli oluşturuyor.

Ayrıca Afrika'da yeşil enerji projeleri ve Nairobi Deklarasyonu çerçevesinde gelişen "yeşil ekonomi" fırsatları, önümüzdeki yıllarda kıtaya yüz milyarlarca dolarlık fon akışı sağlayacak.

AFRIKA TÜRKİYE İÇİN STRATEJİK ADIM

◆ Küresel risklerin arttığı, bölgesel çatışmaların öne çıktığı günümüzde Türkiye, Afrika ile nasıl ilişkiler içerisinde olmalı?

Türkiye-Afrika ticari ilişkilerinde önümüzdeki 5 yıl, mevcut kazanımların kalıcı ortaklıklara dönüştüğü ve stratejik risklerin yönetildiği bir dönem olacak. Ticaret hacminin 2029

BÜYÜK BİR COŞKUYLA 2 GÜN SÜREN İSTANBUL 13. WCI FORUM'UNU BAŞTA AFRIKA ÜLKELERİ VE TÜRKİYE'DEN OLMAK ÜZERE ÇOK SAYIDA İŞ İNSANI, DAVETLİ VE ZİYARETÇİ İLGİYLE TAKİP ETTİ

yılına kadar 50 milyar doları aşması bekleniyor. Bu hedef yalnızca ihracat değil, aynı zamanda yatırım, ortak üretim ve güvene dayalı iş modelleriyle mümkün olacak.

WCI Forum, 2025 yılında ortaya koyduğu performansla yalnızca ticari bir organizasyon değil; Türkiye'nin Afrika vizyonunun sahadaki somut karşılığı olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Afrika ile büyümek, Türkiye için yalnızca yeni pazarlar değil; aynı zamanda dünya ekonomisinde daha güçlü bir aktör olma yolculuğunun en stratejik adımıdır. WCI Forum ise bu vizyonun en güçlü anahtarlarından biridir.

TÜRK MARKALARININ GÜCÜ VE ALGISI

◆ **Afrika'da Türkiye algısı ve Türk markalarının gücü hakkında bilgi verebilir misiniz?**

Türkiye'nin Afrika'daki başarısında marka algısı da kritik bir rol oynuyor. Afrika'da "Türk markası" ve "Türk ürünü" algısı oldukça pozitif. Avrupa standartlarında kaliteyi daha ulaşılabilir fiyatlarla sunmak, güven ve dayanıklılık algısını pekiştiriyor.

Bazı Afrika ülkelerinde şirketler, güven ve kalite imajını vurgulamak için markalarına "Türkiye" veya "İstanbul" gibi isimler vermeye başladı. Bu gelişme, Türk ürünlerinin yalnızca bir mal değil, kalite, güvenilirlik ve dayanıklılıkla özdeşleştiğinin somut göstergesi.

Türk ihracatçıların Afrika'da ürün satmanın ötesine geçerek uzun vadeli iş ilişkileri kurması, karşılıklı güvenin inşa edilmesi açısından kritik. Ticarete aceleci ve kısa vadeye odaklı yaklaşımlar olumsuz algılanırken, uzun vadeli iş birliği ve ortak büyüme odaklı stratejiler, kalıcı başarıyı getiriyor.

ÖNCE GÜVEN, SONRA TİCARET

◆ **Afrika farklı kültürel dinamiklere sahip ancak nüfusun önemli kısmı Türkiye'ye yakın bir çizgide. Bu kültürel yaklaşımın avantajları nelerdir?**

Afrika kıtasında 54 ülke bulunuyor ve her biri farklı kültürel dinamiklere sahip. Ancak iş dünyasında öne çıkan ortak nokta, güvene ve uzun vadeli ilişkilere dayalı ticaret anlayışı. Bir iş ortağıyla masaya oturduğunuzda yalnızca ürününüz değil; yaklaşımınız, kişiliğiniz ve sürdürülebilir iş yapma niyetiniz de değerlendiriliyor. Görüşmelerde samimiyet, saygı ve sabır, başarılı iş ilişkilerinin temelini oluşturuyor.

Türkiye'nin en büyük dış pazarı Avrupa'nın yaş ortalaması 43, Çin ve diğer Doğu Asya ülkelerinde ise yaklaşık 41. Buna karşılık Afrika kıtasında ortalama yaş yalnızca 19,4. Bu genç ve dinamik nü-

fus, hızlı tüketim alışkanlıklarına sahip ve geleceğin üretim gücünü temsil ediyor.

Öngörülere göre 2030 yılında dünya iş gücünün yarısı Afrika'dan çıkacak. 2050'ye gelindiğinde kıtada yaklaşık 350 milyonluk yeni bir orta sınıf oluşacak. Bu, Türkiye'nin bugünkü nüfusunun neredeyse 4,5 katına eşdeğer devasa bir tüketici tabanını temsil ediyor. Orta sınıfın büyümesi, daha fazla konut, mobilya, makine ve gıda işleme teknolojisine olan talebi artıracak ve Türk üreticisi için sınırsız fırsatlar oluşturacak.

WCI FORUM İLE BAŞ DÖNDÜREN BİR ROTA

◆ **Bu yıl WCI Forum'unun 13'üncüsünü İstanbul'da yaptınız. Organizasyonu nasıl değerlendiriyorsunuz?**

2025 yılı, WCI Forum için adeta bir Afrika maratonu oldu...

► **Şubat 2025 – 12. WCI Forum Türkiye (İstanbul):**

Ticaret Bakan Yardımcımız Sezai Uçarmak, Sudan ve Gana'dan iki konuk bakan ve 1600'den fazla Afrikalı iş insanı, Türk üreticilerle buluştu.

► **Mayıs 2025 – 4 günde 3 ülke:**

► **Benin:** İlk kez düzenlenen WCI Forum Benin, Pazartesi günü Beninli alıcılarla Türk ihracatçıları buluşturdu.

► **Togo:** Aynı günün akşamı otobüslerle geçilen Togo'da, Salı sabahı yine ilk defa düzenlenen WCI Forum Togo yapıldı.

► **Gana:** Salı akşamı başlayan gece yolculuğu sonrası, Çarşamba sabahı Akra'ya varan heyet, yalnızca 4 saat sonra 11. WCI Forum Ghana'yı başlattı. 3000'in üzerinde ziyaretçi ve 127 kişilik Türk delegasyonu ile rekor katılım sağlandı.

► **Haziran 2025 – Fas & Moritanya Lansmanları:**

Heyetimiz hem Fas'ta hem Moritanya'da lansman organizasyonları gerçekleştirdi.

► **Haziran 2025 – Tekrar Gana:**

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası UR-GE kümelenmeleri ile düzenlenen Bebek ve Çocuk Giyim B2B organizasyonunda 89 Türk firması, 467 Ganalı alıcıyla buluştu.

İSTANBUL 13. WCI FORUM'UNA KATILIM SAĞLAYAN AFRIKALI İŞ İNSANLARI VE DEVLET TEMSİLCİLERİ SICAK YAKLAŞIMLARIYLA SALONDA SAMİMİ BİR HAVA OLUŞTURDULAR

UTKU BENGİSU, TÜRKİYE İLE AFRIKA ÜLKELERİ ARASINDA 2029 YILINA KADAR TİCARET HACMİNİN 50 MİLYAR DOLARI AŞMASININ BEKLENDİĞİNİ BELİRTEREK, "BU HEDEF YALNIZCA İHRACAT DEĞİL, AYNI ZAMANDA YATIRIM, ORTAK ÜRETİM VE GÜVENE DAYALI İŞ MODELLERİYLE MÜMKÜN OLACAK" DEDİ

► **Temmuz 2025 – Kamerun:**

Ticaret Bakanlığımız ve TİM desteğiyle, İTHİB organizasyonu kapsamında düzenlenen Kamerun Genel Ticaret Heyeti B2B eşleştirmelerinde 47 Türk firması, 1048 Kamerunlu alıcıyla görüşerek kırılması zor bir rekor kırdı.

► **Temmuz 2025 – Etiyopya:**

8. WCI Forum Etiyopya'da 53 Türk firması, 2000'in üzerinde Etiyopyalı alıcıyla buluştu. Organizasyon unutulmaz başarı hikâyelerine sahne oldu:

► Gaziantep'ten bir gıda firması 120 konteynerlik ihracat bağlantısı yaptı.

► İzmir'den bir kapı üreticisi 5000 kapılık anlaşmaya imza attı.

► **Ağustos 2025 – 13. WCI Forum İstanbul:**

FİLDİŞİ SAHİLLERİ'NDE YEDİNCİ BULUŞMA

◆ **İstanbul'dan sonraki durağınız neresi olacak?**

Ticaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat açılışımıza ikinci kez katılarak bizleri onurlandırdı. Gana ve Gambiya'dan konuk bakanların iştirak ettiği forumda, 200'den fazla Türk iş insanı, Afrika'dan 2000 alıcıyla buluştu ve bu yolculuk hız kesmiyor. Şimdi sırada Fildişi Sahilleri ve Libya var.

Batı Afrika'nın Parlayan Yıldızı Fildişi Sahilleri'nde 7. Buluşma'mızı yapacağız. 12-13 Kasım tarihlerinde 87 milyar dolarlık ekonomisi ve 30 milyonu aşan nüfusuyla Batı Afrika'nın en önemli ticaret ve lojistik merkezlerinden biri olan Abidjan'da buluşuyoruz.

Bu yıl 7. kez düzenlenecek olan WCI Forum Fildişi Sahilleri organizasyonunda 100 kişilik Türk heyeti, kıtanın dört bir yanından gelecek iş insanlarıyla bir araya gelecek. Burkina Faso, Mali, Nijer, Senegal, Togo, Benin, Gana, Liberya ve Gambiya'dan katılımın beklendiği bu organizasyon, yalnızca ikili görüşmeler değil, bölgesel ticaret entegrasyonu açısından da tarihi bir buluşma olacak.

TÜRKİYE'NİN ETKİN AFRİKA POLİTİKASI

BATININ SÖMÜRGE VE KÖLELİK ZİNCİRLERİNİ KIRAN AFRİKA, GENÇ NÜFUSU VE SAHİP OLDUĞU ZENGİN DOĞAL KAYNAKLARIYLA KÜRESEL SİSTEMDE SÖZ SAHİBİ OLMAYA BAŞLADI. CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'IN ÖNGÖRÜSÜ VE VİZYONU, TÜRKİYE – AFRİKA İLİŞKİLERİNİ GÜÇLENDİRDİ

CUMHURBAŞKANI **RECEP TAYYİP ERDOĞAN** GANA'DA RESMİ TEMASLARIYLA KARDEŞLİĞİ PEKİŞTİRDİ

ANALİZ: **BİLAL KOÇAK**

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye - Afrika ilişkilerini stratejik görüyor ve büyük bir öngörü ile Afrika ülkeleriyle olan ilişkilerimizin geleceğini şimdiden şekillendiriyor.

Dünya nüfusunun neredeyse yüzde 20'sini oluşturan Afrika, sadece insan potansiyeli açısından değil, büyüyen tüketim ve yatırım pazarı olarak da çok sayıda ülkenin ilgisini ve iştahını üzerine çekiyor.

AFRİKA'NIN ZENGİN DOĞAL KAYNAKLARI

Afrika, yüzyıllarca süren sömürgelere rağmen, altın, uranyum, elmas ve petrol gibi zengin doğal kaynaklara sahip. Dünya altın rezervlerinin yaklaşık yüzde 40'ı, kobaltın yüzde 60'ı ve petrol ile doğal gaz rezervlerinin önemli bir kısmı Afrika kıtasına olan ilgiyi daha da artırıyor.

Bölgesel ve küresel güçler için yeniden adeta bir çekim merkezi olan Afrika ülkeleri, Çin, ABD, Avrupa Birliği, Hindistan ve Körfez

ERDOĞAN'DAN AFRIKA'YI ZİYARET REKORU

ülkeleriyle ilişkilerini her geçen gün geliştiriyor.

Birleşmiş Milletler (BM) oylamalarında da söz sahibi olan Afrika ülkeleri, kaynak tedarikçisi değil, küresel karar organlarında aktif rol oynuyorlar. Bunun bir örneği, Güney Afrika'nın, savaş suçlusu İsrail Başbakanı Netanyahu'nun Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde yargılanıp ceza almasını sağlayan dünyadaki ilk ülke olması.

TÜRKİYE'NİN AFRIKA ATAĞI

Türkiye'nin, Afrika ülkeleri ile olan ekonomik, siyasi, diplomatik, askeri ve eğitim alanlarında ilişkileri giderek daha fazla gelişme gösteriyor. Altyapı, savunma sanayi, liman ve havalimanı işletmeciliği, kalkınma projeleri başta olmak üzere birçok farklı alanda Türk firmaları Afrika'da projeler yürütüyor.

2002 yılında 12 olan Afrika'daki büyükelçilik sayımızı, 2024 yılında 44'e çıkardık. Afrika ülkeleri de Türkiye'de büyükelçiliklerini artırdı. 2008'de 10 olan Ankara'daki Afrika Büyükelçiliklerinin sayısı 2024 yılında 38'e yükseldi. Devlet başkanları düzeyinde karşılıklı ziyaret trafiği hız kazandı. Son 5 yıllık dönemde yapılan karşılıklı üst düzey ziyaretlerin sayısı 500'ü aştı. Diplomatik temsilciliklerinin sayısındaki artış siyasi, ekonomik ve kültürel alanlardaki başarıyı getirdi.

TİCARET HACMİ 7 KAT ARTTI

Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, 2003 yılında Türkiye ile tüm Afrika kıtası arasındaki ticaret hacminin toplam 5,4 milyar dolar iken, 2024 yılında 7 kattan fazla bir artışla 36,5 milyar dolara ulaştığını açıkladı. Bakan Bolat, 2025 yılı için öngörülen ticaret hacminin ise 40 milyar dolar olacağını belirtiyor.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın açıklamasına göre, Türk müteahhitlik sektörü, dünya genelinde üstlendiği toplam 544 milyar dolarlık projelerin yüzde 18'ini Afrika kıtasında gerçekleştiriyor. Bugüne kadar Afrika'da Türk müteahhitler tarafından 2 bin 39 inşaat projesi tamamlandı ve bu projelerin toplam değeri 97,5 milyar dolar.

Türk iş insanları Afrika ülkelerinde 2,3 milyar dolarlık yatırım gerçekleştirdi ve bu yatırımlar sayesinde 35 bin kişiye istihdam sağlandı.

Türkiye'nin resmi ihracat finansman kuruluşu Türk Eximbank, Afrika Finans Kurulu-şu'nun (AFC) daveti üzerine, Aralık 2023'te

AFRIKA KITASI'NDAKİ YERÜSTÜ VE YER ALTI KAYNAKLARI BATILI ÜLKELER TARAFINDAN YÜZYILLARCA SÖMÜRÜLDÜ, İNSANLAR KÖLE YAPILDI, AŞAĞILANDI. OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİNDE VE BUGÜN TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ OLARAK AFRIKA ÜLKELERİNE ADALET, MEDENİYET, HİZMET VE YATIRIM GÖTÜRÜYORUZ

AFC'nin Afrika dışından ilk sermayedarı haline geldi.

THY AFRIKA'DA 62 ŞEHRE UÇUYOR

Türk Hava Yolları (THY), Afrika'da 41 ülkede 62 şehre sefer düzenlerken, Türkiye Bursları programı kapsamında 2024 sonu itibarıyla 62 bin civarında Afrikalı öğrenci Türkiye'de yüksek öğrenimine devam ediyor. Bunun yanı sıra Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) Afrika'da 22 faal temsilciliği bulunuyor.

TÜRKİYE AFRIKA'DA EĞİTİME KATKI SAĞLIYOR

Yunus Emre Enstitüsü Türk Kültür Merkezi de 15 Afrika ülkesinde 18 merkezde Afrikalı-lara Türkçe dersi veriyor ve Türk Kültürünü tanıtıyor. Türkiye Maarif Vakfı da 27 Afrika ülkesinde 230'dan fazla kurumuyla 25 bin civarında öğrenciye eğitim veriyor. Türkiye, Afrika'da sağlık alanında da çalışmalar yürüterek Somali'de Mogadişu Recep Tayyip Erdoğan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sudan'da Nyala Hastanesi ve Nijer'de Nijer - Türkiye Dostluk Hastanesi'nin kurulmasına öncülük etti.

TÜRKİYE GÜVENİLİR BİR ÜLKE

Afrika Boynuzu bölgesinde güvenilir bir ülke olan Türkiye, bölgenin barışı ve istikrarı için girişimlerini sürdürüyor. Türkiye, Somali

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 2002 yılı sonunda göreve gelmesiyle birlikte Türkiye ile Afrika arasındaki ilişkiler siyaset, diplomasi, ticaret, yatırım ve turizm gibi birçok alanda hızla gelişti.

31

AFRIKA ÜLKESİ

53

ZİYARET

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 31 Afrika ülkesine 53 ziyaret gerçekleştirerek kıtayı dünyada en fazla ziyaret eden lider oldu. Türkiye'nin Afrika ülkeleriyle yaptığı anlaşmaların sayısı da büyük artış gösterdi.

49

AFRIKA'DAN 49 ÜLKE İLE TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

32

32 ÜLKE İLE YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASI ANLAŞMASI

17

17 ÜLKE İLE ÇİFTE VERGİLENDİRME-NİN ÖNLENMESİ ANLAŞMASI

35

35 ÜLKE İLE ASKERİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

21

21 ÜLKE İLE ASKERİ EĞİTİM İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

29

29 ÜLKEYLE SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

49

49 AFRIKA ÜLKESİYLE İŞ KONSEVİ KURULDU

Federal Hükümeti ile Somaliland bölgesel yönetimi arasındaki görüşmelerde 2013 yılından bu yana uzlaştırıcı bir rol üstlendi. Ayrıca, Etiyopya ve Somali arasında Temmuz 2024'te Türkiye'nin başlattığı arabuluculuk girişimi olan Ankara Süreci kapsamında taraflarla görüşmeler gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın daveti üzerine 11 Aralık 2024 tarihinde Ankara'da yapılan görüşmelerde Ankara Bildirisi imzalandı.

BATİ SÖMÜRDÜ, TÜRKİYE HİZMET GÖTÜRDÜ

Afrika Kıtası'ndaki yer üstü ve yer altı kaynakları Batılı ülkeler tarafından yüz yıllarca sömürüldü, insanları köle yapıldı, aşağılandı. Osmanlı İmparatorluğu döneminde ve bugün Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak Afrika ülkelerine adalet, medeniyet, hizmet ve yatırım götürdük.

Kısacası, Batılı ülkeler Afrika'yı neyi var neyi yok sömürürken, Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti, tam tersine insanlık adına ne hizmet yapılması gerekiyorsa onu yerine getirdi. Şehirleri imar etti, kalkındırdı. Adalet, ilim ve irfanı götürdü. O sebeple bugün dahi Ay Yıldız'ın izleri bu gönül coğrafyamızdan silinmedi.

OSMANLI VE TÜRKİYE'YE DUYULAN SEVGİ

Mısır, Tunus ve Senegal gibi Afrika ülkelerini geçmiş yıllarda bir gazeteci olarak ziyaret ettim. TV programları yaptık. Batılı ülkelerin boyunduruğu altında ezilen mazlum Afrika halklarının ve yöneticilerinin Osmanlı medeniyeti ve bugün o medeniyetin temsilcisi olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne duyduğu sevgiye şahit oldum.

9-11 Aralık 1991'de Senegal'de gerçekleştirilen İslam İşbirliği Teşkilatı, 6. İslâm Zirvesi Konferansı'nı izlemek üzere Prof. Dr. Bener Karakartal ile birlikte başkent Dakar'a gitmiştik. Zirveye Türkiye'yi temsil eden rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal katılmıştı. Ben o dönemde Türkiye Gazetesi Avrupa Baskıları Yazı İşleri Müdürü olarak görev yapıyordum. Uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimcisi Prof. Dr. Bener Kartal, İstanbul Üniversitesi'nde hocam ve Türkiye Gazetesi yazarıydı. Kendisi ile birlikte Dakar'da, İslâm ülkeleri liderleriyle önemli röportajlar gerçekleştirdik. Prof.

CUMHURBAŞKANI **RECEP TAYYIP ERDOĞAN**, GINE BISSAU DEVLET BAŞKANI **UMARO SISSOCO EMBALO**'YA TÜRKİYE'NİN DOSTLUĞUNU VE SAMİMİYETİNİ GÖSTERDİ

Karakartal, geçmiş yıllarda EKOİTRİN dergisinde de makaleler yazdı.

Eski bir Fransız sömürgeci, şimdi ise Afrika'nın kapısı durumundaki Senegal o zamanlar fakir bir ülkeydi. Ticaretinin önemli bir bölümünün balıkçılık ve su ürünleri oluşturuyordu. Türkiye o yıllarda, Senegal'de su için kuyular açıyor, ülke tarımına teknoloji yardımı yapıyordu.

6. İslâm Zirvesi Konferansı için, müslüman ülkelerinin yardımlarıyla başkent Dakar'da görkemli bir saray inşa edilmişti. İslâm İşbirliği Teşkilatı Dönem Başkanı olan Senegal Cumhurbaşkanı Abdou Diouf, iki metrenin üzerinde boyu olan kaplan bakışlı bir liderdi. Diouf başta olmak üzere Filistin Devlet Başkanı Yaser Arafat, Cumhurbaşkanı Turgut Özal gibi farklı ülkelerin liderleri ve dışişleri bakanlarıyla röportajlar yapmıştık.

MALİ CUMHURBAŞKANI'NIN OSMANLI HAYRANLIĞI

Senegal'de röportaj yaptığımız liderlerden biri de Mali Cumhurbaşkanı Amadou Toumani Toure idi. Genç bir subaydı. Dakar'daki İslâm Zirvesi Konferansı'ndan henüz bir kaç ay önce Mali'de gerçekleşen askeri darbe sonrasında geçici Cumhurbaşkanı olarak göreve gelmiş ve ayağının tozu ile Dakar'daki zirveye katılmıştı.

Prof. Karakartal, Paris Sorbonne Üniversitesi mezunu ve ana dili gibi Fransızca

konusuyor. Mali de eski bir Fransız sömürgeci olduğu için Mali Cumhurbaşkanı ile röportajı Fransızca yapacaktık. Mali Cumhurbaşkanı konferansın yapıldığı sarayda kendisine ayrılan dairede bizi kabul etti. Bener Hoca ile biz soruları sormaya hazırlanırken, Mali Cumhurbaşkanı Toure, "Şimdi siz soru sormayı bırakın, bana Osmanlı'yı anlatın. Ben Osmanlı medeniyetine hayranım. Osmanlı'ya büyük sevgim var" demez mi? Hoca da ben de şaşırıp kaldık.

İNSANI YAŞAT KI DEVLET YAŞASIN

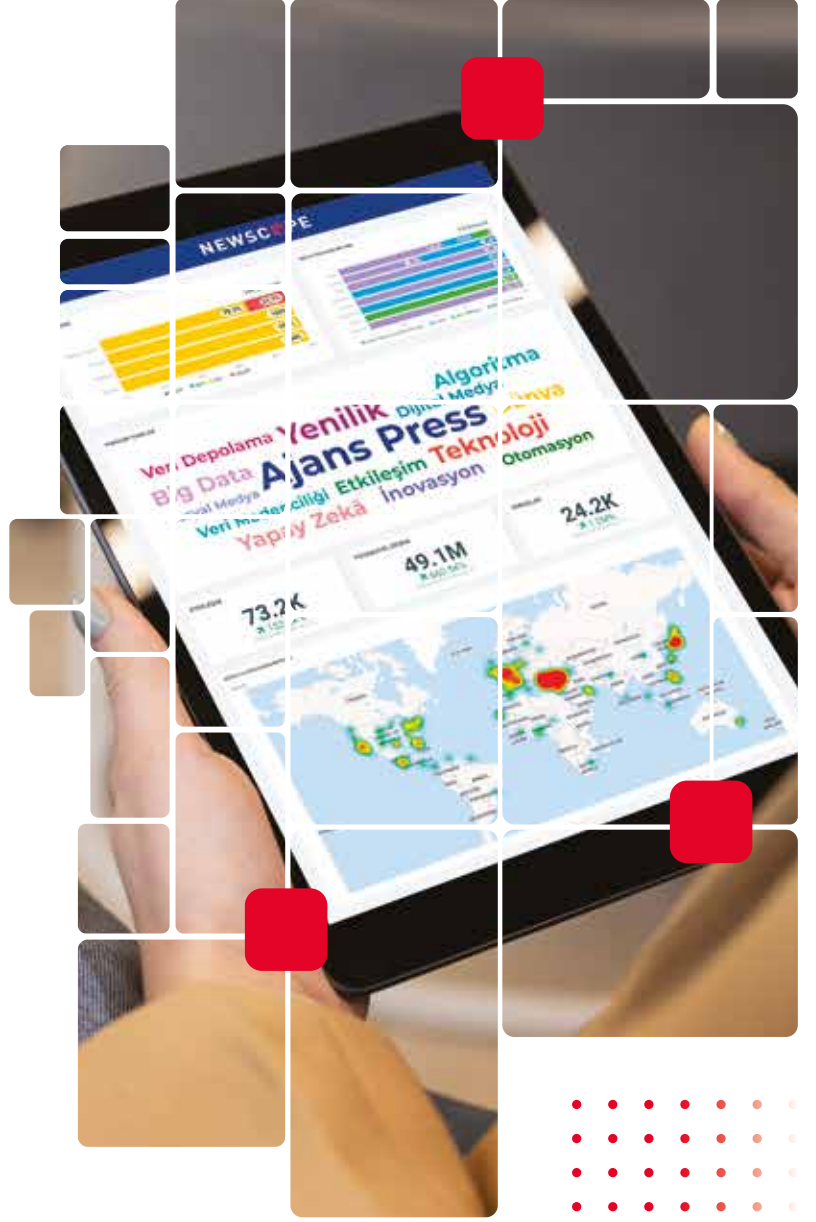
Mali Cumhurbaşkanı'ndaki Osmanlı sevgisi nereden kaynaklanıyordu? Bu sorunun cevabını sanırım, Şeyh Edabali'nin, Osman Bey'e vasiyetindeki "İnsanı yaşat ki, devlet yaşasın" anlayışını düstur edinen ve insanı merkezine alan Osmanlı yönetiminde aramak gerekiyor. Osmanlı Devleti'nin Afrika'da hüküm sürdüğü dönemlerde yönetim anlayışı da buydu. İşte bu yüzden Mali Cumhurbaşkanı Toure, "Ben Osmanlı medeniyetine hayranım" diyordu.

Batılı devletlerin zulüm, işkence ve sömürü üzerine kurulan düzenleri son 60-70 yılda yıkıldı. Afrika ülkeleri birer birer bağımsızlığını elde etmeye ve kölelik zincirlerini kırıp atmaya başladı.

SON SÖZ: Özgürleşen Afrika, dünyanın geleceğinde çok önemli roller üstlenecek.

NEWSCOPE İLE TANIŞIN, MARKANIZI GELECEĞE TAŞIYIN!

197 ülkeyi kapsayan,
40 sosyal medya
platformunu ve
152 milyon haber sitesini
anlık olarak takip eden
Newscope, markanızın
geleceğine yön veriyor.

**GÜÇLÜ, GÜVENİLİR
ÖLÇÜMLER EDİNİN**

**YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ
ÖNERİLERE ERIŞİN**

**EN GENİŞ TAKİP
HAVUZUNA SAHİP OLUN**

444 9 522

info@aptech.com.tr

AjansPressMT

AjansPress.Turkey

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN:

ÇELİK KUBBE: SAVUNMA SANAYİNİN YENİ YILDIZI

ASELSAN GÖLBAŞI'NDA ÇELİK KUBBE TESLİMATLARI TÖRENİNE KATILAN CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN, "TOPLAM 47 ARAÇTAN OLUŞAN GÖK KUBBE SİSTEMLERİNİ KAHRAMAN ORDUMUZA KAZANDIRDIK. HAVA SAVUNMASINDA FARKLI BİR YERE GELDİK" DEDİ

ÇELİK KUBE TESLİMATI, AÇILIŞ VE TEMEL ATMA TÖRENİNE CUMHURBAŞKANI **RECEP TAYYİP ERDOĞAN** BERABERİNDE MİLLÎ SAVUNMA BAKANI **YAŞAR GÜLER**, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI **MEHMET FATİH KACIR**, SAĞLIK BAKANI **KEMAL MEMİŞOĞLU**, GENÇLİK VE SPOR BAKANI **OSMAN AŞKIN BAK**, GENELKURMAY BAŞKANI **SELÇUK BAYRAKTAROĞLU**, MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI (MİT) BAŞKANI **İBRAHİM KALIN**, DİYANET İŞLERİ BAŞKANI **ALİ ERBAŞ**, SAVUNMA SANAYİ BAŞKANI **HALUK GÖRGÜN**, ASELSAN YÖNETİM KURULU BAŞKANI **ERCÜMEND ARVAS**, ASELSAN GENEL MÜDÜRÜ **AHMET AKYOL**, BAYKAR GENEL MÜDÜRÜ **HALUK BAYRAKTAR** VE DİĞER YETKİLİLER KURDELA KESTİ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Sistemler sistemi Çelik Kubbe ile hava savunmasında artık farklı bir klasmana çıkacağız" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ASELSAN Gölbaşı Yerleşkesi'nde Çelik Kubbe Teslimatları, Tesis Açılışları ve Oğulbey Temel Atma Töreni'ne katıldı. Programa, Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Genelkurmay Başkanı Selçuk Bayraktaroğlu, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Büyükgümüş, MİT Başkanı İbrahim Kalın, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, Ankara Valisi Vasip Şahin, AK Parti genel başkan yardımcıları, ASELSAN Yönetim Kurulu Başkanı Ercüment Arvas ve Baykar Genel Müdürü Haluk Bayraktar da hazır bulundu.

GELECEK 50 YILA YÖN VERECEK PROJELER

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ASELSAN'ın 50. yılında milletin göz bebeği bu şirketi gelecek 50 yılına yön verecek projelere öncülük etmenin bahtiyarlığı içinde olduklarını söyledi. Ağustos ayının millet için özel bir ay olduğunu belirten Erdoğan, "Malazgirt, Çaldıran, Mohaç ve Büyük Taarruz gibi kaderimizi tayin eden nice önemli zaferi bu ayda kazandık. Dün Sultan Alparslan'ı ve ordusundaki kahraman yiğitleri yad etmek üzere bize bu toprakların kapılarını açan Malazgirt'teydik. Önce Ahlat'ta ardından Malazgirt Meydanı'nda muhteşem bir buluşmaya imza attık. 30 Ağustos'ta ise bu topraklardaki varlığını sonsuza dek mühürleyen büyük zaferi kutlayacağız. Zafer haftasında bir başka gururu yaşıyoruz. Silahlı kuvvetlerimize güç katacak ve savunma sanayimizi bambaşka bir seviyeye taşıyacak 3 değerli hamleyi birlikte yapıyoruz" dedi.

ALIN TERİ, AZİM VE KARARLILIĞIN ESERLERİ

Böyle bir tarihi günde 3 hamleyi birden açıklayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bunların ilki Çelik Kubbe bileşeni sistemlerin envantere girmesi. İkincisi ASELSAN'ın 14 tesisinin açılışıdır. Üçüncüsü de Oğulbey Teknoloji Üssü'nün temelinin atılmasıdır. Yani Aselsan açısından bu tarihi günde sadece bir şirket-

CUMHURBAŞKANI **RECEP TAYYİP ERDOĞAN**, TÖRENDE YAPTIĞI KONUŞMADA, TÜRK SAVUNMASINA KATKIDA BULUNANLARA TEŞEKKÜR ETTİ

ERDOĞAN, MALAZGİRT, ÇALDIRAN, MOHAÇ VE BÜYÜK TAARRUZ'UN KUTLANDIĞI ZAFER HAFTASINDA 3 DEĞERLİ HAMLE OLAN; ÇELİK KUBBE SİSTEMLERİNİ ENVANTERE ALDIKLARINI, ASELSAN'IN 14 TESİSİNİ AÇTIKLARINI VE OĞULBEY TEKNOLOJİ ÜSSÜ'NÜN TEMELİNİ ATTIKLARINI SÖYLEDİ

tin değil aynı zamanda bir milletin bağımsızlık yolculuğunun alın terinin, azminin ve kararlılığının yeni bir safhasına hep birlikte şahitlik ediyoruz. Şehitlerimizin ruhlarını da şahit edeceğine inandığım tüm bu adımların ASELSAN'ımızla savunma sanayimize ve Türk Silahlı Kuvvetlerimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Bu vesileyle kuruluşundan itibaren 50 yıl boyunca ASELSAN çatısı altında Türk savunma sanayine katkılarda

bulunmuş herkesi şükranla yad ediyorum. Aynı şekilde şirketimiz bünyesinde emek veren ter döken yöneticisinden mühendisine tüm kardeşlerimi ASELSAN ailesinin her bir ferdiyi kutluyor. Ülkem ve milletim adına kendilerine teşekkür ediyorum" diye konuştu.

SAVUNMAYI ŞANSA BIRAKMA LÜKSÜMÜZ YOK

İlk olarak 460 milyon dolar değerinde dostu güven, düşmana korku veren toplam 47 araçtan oluşan Gök Kubbe sistemlerini orduya kazandırdıklarını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Son yıllarda etrafımızda yaşanan sıcak çatışmalar, hava savunma ve radar sistemlerinin ne kadar mühim olduğunu ortaya koydu. İş şansına bırakma gibi bir lüksümüzün olmadığının gayet bilincindeyiz" dedi.

Salona gelmeden önce sistemleri yerinde görme ve inceleme fırsatı olduğunu açıklayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Adeta bir gövde gösterisine tanık oldum. Ürünlerimiz karşısında bu milletin bir ferdi olarak kıvanç duydum. Teslim edilecek bir adet Siper Uzun Menzilli Hava Savunma Sistemi ve ona bağlı 10 araç ülkemizin hava savunmasında bir dönüm noktasıdır. 3 adet

“

KISA SÜREDE TÜM ENGELLERE RAĞMEN HAVA SAVUNMASINDA CİDDİ YOL ALDIKLARININ ALTINI ÇİZEN CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, DAHA FAZLA SİSTEMİ YENİ YETENEKLERLE GELİŞTİRECEK VE ENVANTERE KAZANDIRMAYI SÜRDÜRECEKLERİNİ SÖYLEDİ

Hisar Orta Menzilli Hava Savunma Sistemi ve toplam 21 araç caydırıcılığımızı orta menzilde daha da güçlendirecek. KORKUT Hava Savunma Sistemi ile erken ihbar radarlarımız sahada gözümüz ve kulağımız olarak görev yapacak. 7 adet PUHU ve 2 adet Reddet elektronik harp sistemi ise bu alanda ülkemizi bir üst lige taşıyacak. Emeği geçenleri canı gönülden tebrik ediyorum. Elbette burada durmayacak daha fazla sayıda sistemi yeni yeteneklerle birlikte geliştirecek ve envantere kazandırmayı sürdüreceğiz” şeklinde konuştu.

ÇELİK KUBBE’MİZ İLE FARKLI KLASMANDAYIZ

Türkiye’nin Çelik Kubbe ile hava savunmasında artık farklı bir klasmana çıkacağını altını çizen Erdoğan, “ASELSAN’ın Çelik Kubbe’de sistem geliştirmenin yanı sıra kritik

ÇELİK KUBBE GÜVENLİĞİMİZİ EN ÜST SEVİYEYE ÇIKARACAK

Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, “Türkiye kendi imkân ve kabiliyetleriyle hava savunma emniyetini sağlayacak projeleri bugün olduğu gibi hızla hayata geçirmektedir. Hedefimiz ulaştığımız bu gurur verici seviyeyi en üst noktalara taşımaktır. Çelik Kubbe, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin caydırıcılığını artıracak, güvenliğini en üst seviyede sağlayacaktır” dedi.

Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, “Çelik Kubbe Teslimatları, Tesis Açılışları ve Oğulbey Temel Atma Töreni”ne katıldı. Törende konuşan Bakan Güler, bugün Türkiye’nin gücüne güç katacak, aynı zamanda savunma sanayiinin geldiği mümtaz seviyeyi ortaya koyan

birbirinden değerli projelerin hayata geçmesinin tarifsiz mutluluğunu yaşadığını söyledi. Yarım asır önce Türkiye’nin maruz kaldığı ambargolar karşısında savunma ihtiyaçlarını karşılaması için ASELSAN’ın temellerinin atıldığını hatırlatan Bakan Güler, ASELSAN’ın 50 yıllık yolculuğunda Türkiye’nin savunma sanayisini dünya standartlarının ötesine taşıyarak bir başarı hikâyesi yazdığını söyledi. Temeli atılacak teknoloji üssü ve tesislerin faaliyete başlamasıyla da ASELSAN’ın büyümesine daha güçlü bir şekilde devam edeceğini ifade eden Güler, bu projelerin uluslararası alandaki rekabet gücünü de pekiştireceğini de belirtti.

seri üretimin geldiğine dikkat çeken Erdoğan, "Geliştirdiğimiz yüksek teknolojili ürünleri çok daha hızlı, verimli ve yüksek adetlerde üretmemiz şart. ASELSAN'ın ve diğer savunma şirketlerimizin son dönemde bu konuya verdiği önemi memnuniyetle takip ediyorum" ifadesini kullandı.

OĞULBEY 1,5 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM

Türkiye'nin geleceğini inşa edecek dev bir yatırımın temelini attıklarını ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "ASELSAN'ın ikinci 50 yılına yakışacak dev bir yerleşkede ilk betonu bugün döküyoruz. Oğulbey Teknoloji Üssü, 1,5 milyar dolarlık yatırım büyüklüğüyle son yılların en büyük sanayi yatırımlarından biri olacaktır. Bu yatırım cumhuriyet tarihimizin tek seferde yapılan en büyük savunma sanayi yatırımdır. Burası ayrıca Avrupa'nın en büyük entegre hava savunma tesisidir. Aselsan, savunma sanayimizin adeta kalbi durumunda olduğu için bu yatırım tüm sektör için kritik bir eşik olacaktır. Şu an içinde bulunduğumuz Gölbaşı Yerleşkesi, 800 dönüm büyüklüğünde bir alan" dedi.

2026 YILININ ORTASINDA İLK TESİS DEVREYE GİRECEK

Oğulbey Teknoloji Üssü'nün 585 bin metrekare kapalı alan ve 132 bin metrekare temiz oda, laboratuvar ve üretim alanı ile bölgenin en ileri savunma teknoloji merkezlerinden biri olacağına dikkati çeken Erdoğan, "Bu yatırım ASELSAN'ın seri üretim kapasitesini iki katından fazla artırarak, ülkemizi sadece bölgesinde değil dünyada da öncü bir konuma taşıyacak. Teknoloji üssünün bir an önce tamamlanması için yürütülen çalışmaların takipçisi olacak. İnşallah yoğun bir gayretle 2026'nın ortasında ilk tesisi devreye alacağız. Burada yapacağımız iş betonla, demirle ve çimento ile ilgili bir iş değil. Burada yapacağımız iş teknoloji, Ar-Ge, tasarım ve üretimle ilgili bir iş. Bu tesisler, gençlerimiz için hayallerinin peşinden koşabilecekleri en yüksek teknolojiler üzerinde çalışabilecekleri bir ortam sunacak" diye konuştu.

ÜÇ HAMLELİ PROGRAMDAN NOTLAR

Erdoğan, tören öncesinde hava savunma sistemi Çelik Kubbe'ye ait unsurları inceledi. Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler ve Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün'den 47 araçtan oluşan Çelik Kubbe'ye ilişkin bilgi alan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Çelik Kubbe unsurları önünde fotoğraf çekti. Erdoğan, daha sonra ASELSAN Botanik Bahçesi'ndeki fidanları suladı.

Programda, açılışı yapılacak tesislerin videosu ve ASELSAN 50. Yıl Filmi gösterildi. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, açılış ve temel atma töreni öncesi dua etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, Savunma Sanayii Başkanı (SSB) Haluk Görgün tarafından Çelik Kubbe unsurlarının pirinç üzerine hat sanatı şeklinde işlenmesiyle hazırlanan Çelik Kubbe miğferi ile ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol tarafından, Çelik Kubbe'yi yansıtan seramik sanatçılarca çalışılan ve çelik materyalden oluşan hediye takdim edildi. Daha sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın butona basmasının ardından Oğulbey Teknoloji Üssü'nün temel atma töreni gerçekleşti. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve beraberindekiler açılış yapılacak yeni tesislerin kurdele kesimini yaptı.

ASELSAN GENEL MÜDÜRÜ **AHMET AKYOL**, CUMHURBAŞKANI **RECEP TAYYİP ERDOĞAN**'A ÇELİK KUBBE'NİN MAKETİNİ HEDİYE ETTİ

“

VATAN SAVUNMASINDA İŞİ ŞANSA BIRAKMA LÜKSÜNÜN OLMADIĞININ BİLİNCİNDE OLDUKLARINI VURGULAYAN CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, “EKONOMİDEKİ İSTİKLAL SAVAŞIMIZI DA KAZANMAK İÇİN YÜKSEK KATMA DEĞERLİ ÜRÜNLERİ GELİŞTİRMELİ VE DÜNYAYA İHRAÇ ETMELİYİZ” DEDİ

ASELSAN DESTANSI BİR YOLCULUĞUN SEMBOLÜ

ASELSAN'ın sadece bir şirket olmadığını, bir milletin hafızasında derin izler taşıyan destansı bir yolculuğun sembolü de olduğunun altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bundan tam 50 yıl önce, 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nde yaşanan acı tecrübeler bize çok büyük bir ders verdi. O gün kendi silahını, kendi haberleşme sistemini üretemeyen bir milletin nasıl ağır bedeller ödediğini gördük. İşte o

gün, milletimizin vicdanında bir kıvılcım çıktı ve o kıvılcım 1975'te kurulan ASELSAN ile dev bir meşaleye dönüştü. Bir avuç idealist mühendisin 50 sene önce mütevazı imkanlarla attığı adım bugün 11 araştırma-geliştirme merkezine 12 bin 500'ten fazla çalışana dünyanın en hızlı büyüyen 10 savunma sanayi şirketinden biri haline geldi. Sadece ASELSAN değil, diğer şirketlerimizde gerçekten göğsümüzü kabartan birçok başarılı projeye imza atıldılar. Geliştirilen her projede ASELSAN

SAN HAVELSAN, ROKETSAN, BAYKAR, TUSAŞ, BMC gibi kıvanç kaynağımız olan büyük şirketlerimizin yanı sıra binlerce KOBİ'miz de görev alıyor. İrili ufaklı bu firmalarda 100 binden fazla insanımız istihdam ediliyor” şeklinde konuştu.

EKONOMİDEKİ İSTİKLAL SAVAŞIMIZI DA KAZANACAĞIZ

Geçen yıl 7 milyar doları aşan bir ihracat gerçekleştirildiğini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bu senede oldukça iyi gidiyoruz. Savunma ve havacılık ihracatımız temmuzda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 128,9 artışla 989,6 milyon dolara ulaştı. Ocak-Temmuz döneminde toplam ihracat yüzde 38,6 artarak, 4 milyar 591 milyon dolara yükseldi. Bunlar fevkalade gurur verici rakamlar. Yakaladığımız ivmeyi dikkate alınca birkaç sene içinde inşallah 20 milyar dolar seviyesini yakalayacağımıza inanıyorum. Ülke olarak ekonomideki istiklal savaşımızı da kazanmak için yüksek katma değerli ürünleri geliştirmeli ve dünyaya ihraç etmeliyiz” ifadelerini kullandı.

STRATEJİK DERİNLİĞİMİZ VE CAYDIRICILIĞIMIZ ARTACAK

Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, “Toplam teslimat tutarı 460 milyon doları aşan 47 araçlık savunma sistemleri, sadece sahadaki gücümüzü değil; stratejik derinliğimizi ve caydırıcılığımızı da artırmaktadır” dedi.

Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün ve ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol, ASELSAN Gölbaşı Yerleşkesi'nde Çelik Kubbe Teslimatları, Tesis Açılışları ve Oğulbey Temel Atma Töreni'ne katıldı. Törende konuşan Görgün, toplam teslimat tutarı 460 milyon doları aşan 47 araçlık savunma sistemlerinin sadece sahadaki gücü değil, stratejik derinlik ve caydırıcılığı da artırdığını belirtti. Akyol ise, yılın ilk 6 ayında 1,3 milyar dolarlık ihracat sözleşmesi imzalandığını açıkladı.

YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ BAYRAKTAR TB2T-AI SİHA'DAN REKOR İRTİFA

Gelişmiş yapay zekâ ve turbo motor gücüyle donatılan yeni nesil Bayraktar TB2T-AI SİHA, kendi sınıfında irtifa rekoru kırdı.

Baykar'ın NSosyal hesabından yapılan açıklamada, Bayraktar TB2T-AI'nin yeni irtifa rekoru duyuruldu. Milli SİHA'nın Yüksek İrtifa Sistem Tanımlama ve Performans Testi'nde

40 bin 23 feet yüksekliğe çıkarak kendi sınıfında irtifa rekoru kırdığı bildirildi.

Bayraktar TB2T-AI, mevcut SİHA'lara kıyasla çok daha hızlı tırmanma ve uzun süre yüksek irtifada kalma yeteneğine sahip bulunuyor. Milli SİHA, 160 knot (300 km/s) üzerindeki hızıyla hava üstünlüğünü destekleyen kritik bir güç

unsuru olarak öne çıkıyor.

Bayraktar TB2T-AI, artırılmış kalkış ağırlığı ve faydalı yük kapasitesiyle muharebe sahasında daha uzun süre ve daha etkili görev yapacak şekilde tasarlandı. Bayraktar TB2T-AI SİHA, bünyesine entegre edilen yeni nesil 3 yapay zekâ bilgisayarıyla hava muharebesinde üstün otonom yetenekler sunuyor.

Yeni nesil milli SİHA en zorlu elektronik harp ortamlarında arazi referanslı görsel seyrüsefer yapabilme kabiliyeti de kazandı. Gelişmiş yapay zekâ sistemleri sayesinde görsel navigasyon ile araziye tanıyor ve yön tayin edebiliyor. Hedefleri analiz ederek tespit ve teşhis yapıyor. Görsel olarak pistleri tanıyarak otonom iniş-kalkış gerçekleştirebiliyor. Dinamik rota planlaması yaparak en uygun uçuş rotalarını belirleyebiliyor, üstün performansı ile her türlü zorlukta üssüne geri dönebiliyor.

SİPER B1'İN SİNOP'TAKİ SERİ İMALAT KABUL TESTLERİNDE YÜKSEK BAŞARI

Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, yüksek irtifa hava savunma sistemi SİPER Ürün-1'in Sinop Atış Alanında Seri İmalat Kabul Testlerinin başarıyla tamamlandığını ve sistemin envanterdeki yerini daha da sağlamlaştırdığını bildirdi.

Görgün, "Yüksek irtifa hava savunma görevini üstlenen SİPER, başarıyla geçen testlerle birlikte envanterdeki yerini daha da sağlamlaştırdı. Bu gelişme; Türkiye'nin katmanlı hava savunma mimarisinde çok kritik bir eşik anlamına geliyor. Alçak, orta ve yüksek irtifa katmanlarında millî çözümlerle tesis edilen Çelik Kubbe, her geçen gün daha da güçleniyor. SİPER; menzili, hassasiyeti ve hedef çeşitliliğine karşı etkinliğiyle Gök Vatan'ın en stratejik güvenlik kalkanlarından biri konumuna yükseliyor.

Hedefimiz, hiçbir tehdit karşısında boşluk bırakmayan, tamamen yerli ve millî bir hava savunma ağı kurmak. Bu yolda, mühendislerimizin emeği, kurumlarımızın iş birliği ve milletimizin desteğiyle kararlılıkla ilerliyoruz.

Türkiye'nin savunma gücüne güç katan SİPER'e emeği geçen tüm paydaşlarımızı yürekten tebrik ediyorum. Gök Vatan artık daha güvenli. Türkiye daha caydırıcı. Gelecek daha emin ellerde" dedi.

TÜRK SİGORTA SEKTÖRÜ AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNÜ İKİYE KATLADI

2024 YILI İLK 6 AYLIK DÖNEMDE 1,7 TRİLYON TL AKTİF BÜYÜKLÜĞE ULAŞAN TÜRK SİGORTA SEKTÖRÜ, AKTİF BÜYÜKLÜĞÜNÜ YÜZDE 70,58 ARTIŞLA BU YILIN İLK ALTI YILINDA 2,9 TRİLYON TL'YE TAŞIDI. BÜYÜMEDE HAYAT DIŞI BRANŞLARIN PAYI YÜZDE 86 OLARAK GERÇEKLEŞTİ

Türk sigorta sektörü özsermaye, prim üretimi ve aktif büyüklükte yüksek büyümeyi sürdürüyor.

Türkiye Sigorta Birliği (TSB) verilerine göre, 2025'in ilk yarısında sigorta sektörü, aktif büyüklüğünü yüzde 56 artışla 2,9 trilyon liraya yükseltti. Sektör aynı dönemde özsermaye büyüklüğünü de yüzde 58 artışla 324,1 milyar liraya çıkardı.

Sigorta sektörü bilanço gücünün yanı sıra prim üretiminde de sektör ivmesini korudu. Yılın ilk yarısında toplam prim üretimi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 51 artarak 576,3 milyar lira oldu.

Hayat dışı branşların toplam içindeki payı yüzde 86 olurken hayat ve bireysel emeklilik branşlarının payı yüzde 14 olarak gerçekleşti. Hayat dışı segmentte trafik yüzde 23, sağlık yüzde 22 ve yangın/doğal afetler yüzde 16'yla en yüksek prim üretimine sahip alanlar olarak belirlendi.

Mevcut dönemde yatırım gelirleri, teknik kârlılığın üzerindeki baskıları önemli ölçüde telafi etti. Bununla birlikte, faiz oranlarında beklenen düşüşün gerçekleşmesi halinde, yatırım gelirlerinin teknik kârlılığa sağladığı bu yüksek katkının görece azalması öngörülüyor.

PRİM ÜRETİMİNDE YÜZDE 12,3'LÜK BÜYÜME

Türkiye Sigorta Birliği (TSB), 2025 yılı Haziran sonu itibarıyla sektörün prim üretim verilerini paylaştı. Açıklanan verilere göre, sigorta sektörü yılın ilk altı ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 51,6 oranında artışla toplam 576 milyar 813 milyon TL prim üretimine ulaştı. Aynı dönemdeki reel büyüme oranı ise yüzde

TÜRKİYE SİGORTA BİRLİĞİ (TSB) BAŞKANI **UĞUR GÜLEN**, "SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME VE SOSYAL REFAH İÇİN SİGORTA DİYORUZ" DEDİ

12,3 olarak kaydedildi.

Hayat dışı sigortalar 498,3 milyar TL ile toplam üretimin büyük kısmını oluşturdu. Bu alandaki prim üretimi geçen yıla göre nominal olarak yüzde 47,9, reel olarak ise yüzde 9,5 oranında arttı. Hayat sigortalarının da ise 78,5 milyar TL'lik üretim gerçekleşir-

ken, yıllık büyüme yüzde 81,2; reel büyüme ise yüzde 34,1 olarak belirlendi.

Branşlara göre incelendiğinde, en yüksek prim üretimi 143,9 milyar TL ile zorunlu trafik sigortasında gerçekleşti. Bu branшта yıllık büyüme yüzde 55,8; reel büyüme ise yüzde 15,4 oldu. Trafik sigortasını 107,5 milyar TL ile sağlık sigortası izledi. Sağlık branşı yıllık bazda yüzde 70,5 oranında büyürken, reel büyüme yüzde 26,2 olarak gerçekleşti.

Kasko sigortasında ise toplam prim üretimi 65,7 milyar TL oldu. Bu branшта nominal büyüme yüzde 30,4 seviyesindeyken, reel bazda yüzde 3,5 oranında küçülme yaşandı.

Katılım sigortacılığı kapsamında da 2025 yılı Haziran sonu itibarıyla toplam prim üretimi yüzde 53,5 artışla 32,5 milyar TL'ye ulaştı.

2024 YILINDA SİGORTA SEKTÖRÜ

KPMG'nin yayımladığı 2025 yılı Sigorta Sektörel Bakış raporuna göre de Türkiye sigortacılık sektörü 2024 yılında, brüt prim üretimini bir önceki yıla göre yüzde 73 artırmış ve sektörün toplam hacmi 838,5 milyar TL'ye ulaşmıştı.

2024 yılı ilk yarısında sektör büyüklüğü 1,7 trilyon TL olmuş, öz kaynaklar yüzde 130'a yakın bir oranda artmıştı. Söz konusu dönemde hayat dışı branşlarda yüzde 81,3, reelde yüzde 5,7'lik büyümeyle 337 milyar lira prim üretimi gerçekleşmişti.

Oto sigortaları 131,4 milyar TL prim üretimiyle toplam prim üretiminin yüzde 39'unu gerçekleştirmişti. Yine 2024 yılının ilk yarısında BES'te katılımcı sayısı 16,5 milyonu aşarken fon büyüklüğü devlet desteğiyle 1 trilyon TL'nin üzerine çıkmıştı.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMENİN DESTEKÇİSİ

TSB Başkanı Uğur Gülen, "Sigorta sektörü, aktif büyüklüğünü 2,9 trilyon liraya çıkararak yalnızca finansal istikrarını güçlendirmekle kalmadı, aynı zamanda ekonomimize uzun vadeli ve sürdürülebilir kaynak sağlamaya devam etti. Sigorta sektörü hem sosyal refahın yükselmesi hem de sürdürülebilir büyümenin desteklenmesi açısından stratejik bir rol üstleniyor. Biz de bu sorumluluğun bilinciyle hareket ederek, ülkemizin uzun vadeli kalkınma hedefleriyle uyumlu şekilde ilerlemeyi sürdüreceğiz" dedi.

Gülen, sigorta sektörünün Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (SEDDK) son dönemde uyguladığı güçlü sermaye politikasına paralel olarak her geçen gün daha da dirençli bir yapıya kavuştuğunu belirtti.

GİDİLECEK DAHA ÇOK UZUN YOL VAR

KPMG Türkiye Sigortacılık Sektör Lideri Ali Tuğrul Uzun da, "Sigorta sektörü hem ödenen hasar tutarları hem de sağladığı fon büyüklüğü ile Türkiye ekonomisine önemli katkılar sunuyor. Sektörün aktif büyüklüğü ve prim üretimindeki artış, finansal istikrar açısından da büyük önem taşıyor. Finans sektörümüzün en önemli alanlarından biri olan Türk sigorta sektörü, gelişen ülke dinamiklerine paralel olarak yüksek büyüme potansiyelini koruyor. Sektör, temel olarak kendisine tahsis edilebilecek gelirin azlığı sebebiyle potansiyelinin altında bir performans sergiliyor. Sektörün aktif büyüklüğü hızlı bir şekilde artmasına ve destekleyici adımların atılmasına rağmen kat edilecek daha çok uzun yol olduğu açık" dedi.

SEKTÖRDE 74 ŞİRKET FAALİYET GÖSTERİYOR

Rapora göre Türkiye sigortacılık sektöründe 2024 yıl sonu itibarıyla toplam 74 şirket faaliyet gösteriyor. Bu şirketlerin dağılımına bakıldığında, yüzde 68'inin hayat dışı branşında, yüzde 27'sinin hayat ve emeklilik branşında, kalan yüzde 5'inin ise reasürans branşında hizmet verdiği görülüyor. 2024 yılı içerisinde hayat dışı ile hayat ve emeklilik branşlarındaki şirket sayısında birer adet artış yaşanırken reasürans branşındaki şirket sayısında herhangi bir değişiklik olmadı.

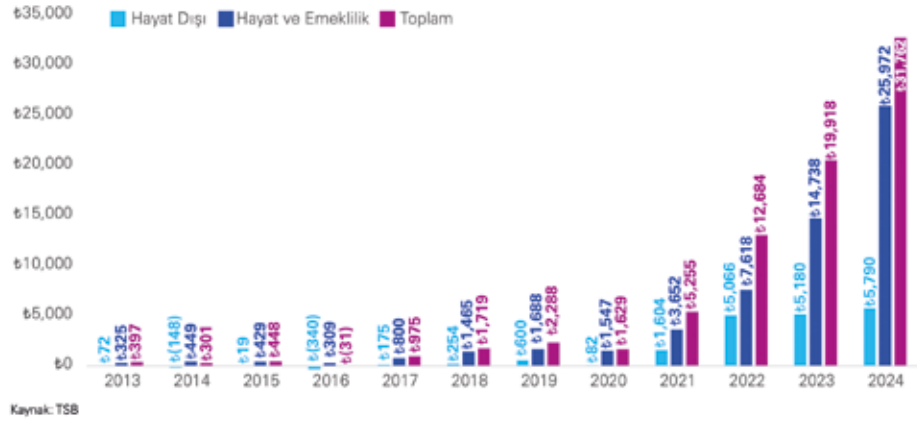

KPMG TÜRKİYE SİGORTACILIK SEKTÖR TEMSİLCİSİ **ALİ UĞRUL UZUN**, "SEKTÖR BÜYÜYOR, ANCAK DAHA GİDİLECEK YOL VAR" DEDİ

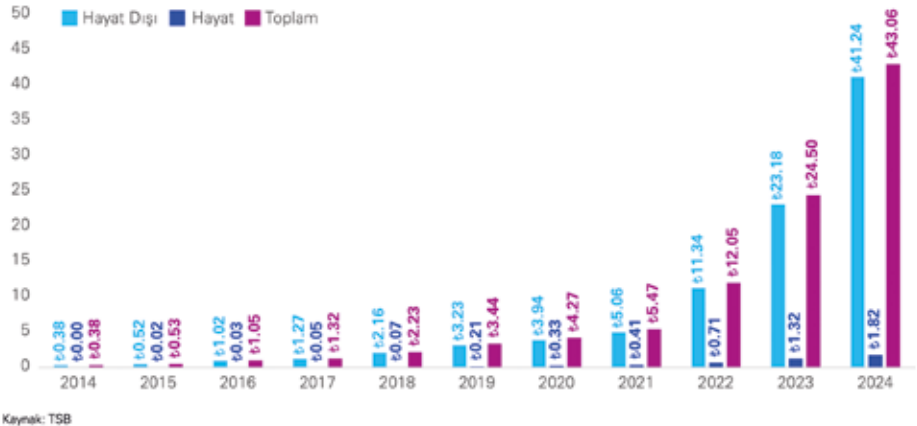
SEKTÖRDE ÖNE ÇIKAN 10 SİGORTA ŞİRKETİ ŞÖYLE SIRLANIYOR

Şirket	Aktif Varlıklar	Pay
Allianz Sigorta AŞ	105,01	%12,63
Türkiye Sigorta AŞ	96,53	%11,61
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	96,20	%11,57
Axa Sigorta AŞ	75,02	%9,03
Quick Sigorta AŞ	49,76	%5,99
Sompo Sigorta AŞ	42,52	%5,12
HDI Sigorta AŞ	38,12	%4,59
Neova Katılım Sigorta AŞ	26,37	%3,17
Ray Sigorta AŞ	25,55	%3,07
Aksigorta AŞ	25,54	%3,07
Genel Toplam (Tüm Şirketler)	831,25	%69,85

SİGORTACILIK SEKTÖRÜ NET KARİ (MİLYAR TL)

KATILIM SİGORTA ŞİRKETLERİ PRİM ÜRETİMİ (MİLYAR TL)

EN ÇOK TERCİH EDİLEN VAKIF ÜNİVERSİTESİ 'İAÜ'

YÜKSEK ÖĞRETİM OKULLARINDA TERCİH DÖNEMİ SONA ERDİ. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ, 7 BİN 243 ÖĞRENCİ İLE HER YIL OLDUĞU GİBİ 2025'TE DE TÜRKİYE'NİN EN ÇOK TERCİH EDİLEN VAKIF ÜNİVERSİTESİ OLDU

Türkiye'nin en çok tercih edilen vakıf üniversitesi olan İstanbul Aydın Üniversitesi, bu yıl da zirvede yer aldı. Üniversite, 7 bin 243 öğrenci tarafından tercih edildi.

İstanbul Aydın Üniversitesi (İAÜ), 2025 tercih döneminde Türkiye'nin en çok tercih edilen vakıf üniversitesi olma unvanını korudu. Tercih sonuçlarına göre, üniversitenin sadece İstanbul'da değil, Türkiye genelinde birçok öğrenci tarafından tercih edildiği belirtildi.

8 BİN 500 YABANCI ÖĞRENCİYE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR

Üniversitelerinin başarısının temelinde yalnızca güçlü akademik kadro ve geniş program yelpazesinin bulunduğunu ifade eden İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Mustafa Aydın, "Uluslararasılaşma stratejisinin de katkısı büyük. Bugün 8 bin 500'den fazla uluslararası öğrencimizle dünyanın dört bir yanından gelen gençlere ev sahipliği yapıyoruz. Sadece öğrenci çeşitliliğiyle değil, aynı zamanda 660'ın üzerinde uluslararası üniversite ile yaptığımız iş birlikleri sayesinde de global eğitim alanında güçlü bir konumda bulunuyoruz. Bu kapsamda öğrencilerimiz, çift diploma programları, değişim projeleri ve yurt dışı eğitim fırsatları sayesinde global vizyon kazanma imkânı buluyor" dedi.

İAÜ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTE ÖNCÜ ÜNİVERSİTELER ARASINDA

İstanbul Aydın Üniversitesi'nin aynı zamanda sürdürülebilirlik alanında da Türkiye'nin öncü üniversitelerinden biri olduğunu belirten Prof. Dr. Aydın, üniversitenin çevre dostu politikaları, sürdürülebilir kampüs uygulamaları ve toplumsal sorumluluk projeleriyle öğrencilerine gelecek odaklı bir eğitim anlayışı sundu-

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYET BAŞKANI PROF. DR. **MUSTAFA AYDIN**, MEVCUT STRATEJİLERİ DOĞRULTUSUNDA BUGÜN 8 BİN 500'DEN FAZLA ULUSLARARASI ÖĞRENCİYLE DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDAN GELEN GENÇLERE EV SAHİPLİĞİ YAPTIKLARINI SÖYLEDİ.

ğunu vurguladı.

Öğrencilerinin sadece akademik alanda değil, profesyonel hayatta da başarılı olmaları için kapsamlı destekler sağladıklarını belirten Prof. Dr. Aydın, "Yüzde 83,6 mezun istihdam oranı, mezunlarımızın iş dünyasına hızlı bir şekilde katıldığını gösteriyor. Kariyer Merkezi ve güçlü iş dünyası bağlantıları sayesinde öğrenciler, daha mezun olmadan staj ve iş fırsatlarıyla tanışıyor. Üniversitemizin teknokent, araştırma merkezleri ve inovasyon ofisleri, girişimcilik ekosistemini destekleyerek öğrencilerin kendi projelerini hayata geçirmelerine imkan tanıyor" dedi.

İSTANBUL AYDIN'DAN SOSYAL VE KÜLTÜREL ZENGİNLİK

Akademik başarıların yanında, öğrencilerin sosyal yaşamının da öncelikleri arasında yer aldığının altını çizen Prof. Dr. Aydın şöyle konuştu: "Üniversitemiz 114 öğrenci kulübü ile sosyal yaşamdan akademik eğitime kadar geniş bir yelpazede destek sunuyor. Zengin akademik program yelpazesi, donanımlı kampüs yapısı, teknoloji merkezleri, kariyer desteği, staj, yurt dışı eğitim imkanları, sürdürülebilirlik, uluslararası standartlarda eğitim vizyonu ve güçlü altyapımızla İstanbul Aydın Üniversitesi, her yıl artan oranda öğrenci tarafından akademik geleceğin ilk tercihi olarak değerlendiriliyor."

İAÜ KARATE TAKIMI 3. KEZ YİNE AVRUPA ŞAMPİYONU

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ KARATE TAKIMI, POLONYA'NIN VARŞOVA KENTİNDE DÜZENLENEN 17 ÜLKE, 145 ÜNİVERSİTE VE 326 SPORCUNUN KATILDIĞI ÜNİVERSİTELERARASI AVRUPA KARATE MÜSABAKALARINDA BU YIL DA ART ARDA 3'ÜNCÜ DEFA ŞAMPİYON OLDU

2 1-26 Ağustos 2025 tarihlerinde Polonya'nın Varşova kentinde düzenlenen Üniversitelerarası Avrupa Karate Şampiyonası'nda büyük bir başarıya imza atan İstanbul Aydın Üniversitesi Karate Takımı, 17 ülke, 145 üniversite ve 326 sporcunun katıldığı dev organizasyondan takım halinde Avrupa Şampiyonu olarak döndü.

İAÜ Karate Takımı, şampiyonada 4 altın madalya ve 2 bronz madalya kazanarak Türk üniversite spor tarihine adını altın harflerle yazdırdı. Bu tarihi başarı hem İstanbul Aydın Üniversitesi ailesi hem de ülkemiz için büyük bir gurur kaynağı oldu.

KAMPÜSTE COŞKULU KARŞILAMA

Avrupa Şampiyonları, İstanbul Aydın Üniversitesi kampüsünde büyük bir coşkuyla karşılandı. Öğrenciler, akademisyenler ve idari kadronun yoğun ilgi gösterdiği törende, şampiyon sporculara çiçekler verildi, tezahüratlar kampüsü inletti.

Mütevelli Heyet Başkanı Prof. Dr. Mustafa Aydın, yaptığı konuşmada sporcuları tebrik ederek, "Bu büyük başarı, yalnızca üniversitemiz için değil, ülkemiz için de tarihi bir gururdur. Sporcularımızı yürekten kutluyor, başarılarının artarak devam etmesini diliyorum. İstanbul Aydın Üniversitesi, akademik alandaki başarılarının yanında sporda da uluslararası

alandan adından söz ettirmeye devam edecektir" dedi.

TÜRKİYE'NİN YÜKSELEN GURURU

Elde edilen bu şampiyonlukla birlikte İstanbul Aydın Üniversitesi, yalnızca eğitim ve araştırmada değil, sporda da uluslararası başarıların merkezi olduğunu bir kez daha kanıtladı. İAÜ Karate Takımı'nın Avrupa şampiyonluğu, genç sporculara ilham olurken, üniversitenin spora ve sporculara verdiği desteğin somut bir göstergesi olarak öne çıktı. İstanbul Aydın Üniversitesi, sporda uluslararası başarı yolculuğunu sürdürme kararlılığını yinelerken, şampiyon sporcularına ve emeği geçen antrenörlere teşekkür etti.

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ MÜTEVELLİ HEYET BAŞKANI PROF. DR. **MUSTAFA AYDIN**, BAŞARILI SPORCULARI TEBRİK EDEREK, "ÜLKEMİZE TARİHİ BİR GURUR YAŞATTINIZ" DEDİ

Trump-Putin Yakınlaşması ve Rusya-Ukrayna Savaşı: Kalıcı Barış mı, Yeni Bir Kriz mi?

Prof. Dr. Tarık OĞUZLU
İstanbul Aydın
Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi
Dekani

Şubat 2022'de başlayan Rusya-Ukrayna Savaşı, geride bıraktığımız üç buçuk yılda yalnızca bölgesel değil, küresel siyaseti de derinden etkileyen bir kriz haline geldi. Yaklaşık bir milyona yakın insanın hayatını kaybettiği ya da yaralandığı bu savaş, yalnızca iki ülkenin değil, aynı zamanda Avrupa güvenliği, ABD'nin küresel rolü ve uluslararası sistemin geleceği açısından da belirleyici bir dönemeç niteliği taşıyor.

Son haftalarda ise dikkat çekici gelişmeler yaşanıyor. Özellikle ABD Başkanı Donald Trump'ın beklenmedik şekilde devreye girmesi, savaşın sona erdirilmesine dair umutları artırırken aynı zamanda pek çok soru işaretini de beraberinde getiriyor. Trump'ın kararlılığı, hızlı sonuç almak isteyen aceleci tutumu ve kişisel motivasyonları, hem fırsatlar hem de riskler doğuruyor.

TRUMP'IN MOTİVASYONLARI: BARIŞ MI, PRESTEJ Mİ?

Trump'ın sürece müdahil olmasında üç temel motivasyon öne çıkıyor:

Rusya'yı Çin'den uzaklaştırmak: Trump, Putin'i hak ettiği düşündüğü "büyük güç" statüsüne kavuşturarak Rusya'yı Batı'ya yaklaştırmak istiyor. Böylece ABD, küresel stratejik denklemini Çin'e karşı daha avantajlı bir noktaya taşıyabilir.

ABD-Rusya ilişkilerinde yeni bir sayfa açmak: Ukrayna meselesini çözerek, iki ülke arasındaki tarihsel gerilimleri azaltmayı hedefliyor.

Tarihe geçmek ve Nobel Barış Ödülü: Savaşın bitirilmesi, Trump'a küresel çapta prestij kazandırabilir. Trump'ın bu süreçte kişisel prestiji ön planda tuttuğu yönündeki algı giderek güçleniyor.

Ancak burada kritik bir nokta var: Trump, gerçekten "adil ve sürdürülebilir bir barış" mı istiyor, yoksa "nasıl olursa olsun bir barış" peşinde mi? Eğer ikinci seçeneğe ağırlık verirse, savaşın tarafları açısından sonuçlar uzun vadede daha sorunlu olabilir.

ALASKA ZİRVESİ'NDE. KAZANAN KİM?

Geçtiğimiz günlerde Alaska'da düzenlenen Trump-Putin Zirvesi, şimdiden yoğun tartışmalara yol açtı. Genel kabul gören görüş, Trump kaybetmese bile Putin'in oldukça kârlı çıktığı yönünde.

Rusya açısından zirveden çıkan kazanımlar şöyle sıralanabilir:

Doğrudan barış görüşmeleri: Ateşkes süreci olmadan doğrudan barış masasına geçilmesi, Moskova'nın elini güçlendirdi.

Yaptırımların askıya alınması: Ekonomik yaptırımların hafiflemesi ya da kaldırılması gündemde.

Meşruiyetin pekişmesi: Putin rejiminin uluslararası alanda meşruiyetini güçlendirmesi, Kremlin için stratejik bir başarı.

Dikkat çekici olan ise, Rusya'nın savaşın başından beri dile getirdiği kırmızı çizgilerde herhangi bir esneme olmaması:

NATO'nun Ukrayna'ya genişlememesi,

Ukrayna topraklarında NATO askerlerinin bulunmaması,

Rusya'nın ele geçirdiği toprakların elinde kalması,

Ukrayna'nın silahsızlandırılması.

Bu noktada Trump'ın yaklaşımının, Moskova'nın taleplerini fazlasıyla karşılayan bir düzleme kaydığı görülüyor.

AVRUPA VE UKRAYNA: DİKEN ÜSTÜNDE

Avrupa Birliği ülkeleri ve Ukrayna, bu yakınlaşmayı endişeyle izliyor. Çünkü Ukrayna'nın toprak kayıplarının kalıcı hâle gelmesi, yalnızca Kiev için değil, tüm Avrupa güvenliği için büyük bir tehdit.

Avrupa liderlerinin Zelenskiy ile birlikte apar topar Washington'a giderek Trump'la görüşmeleri, aslında bu kaygının bir göstergesi. Avrupalılar, Putin'in Ukrayna ile yetinmeyeceğini ve sırada diğer ül-

“ ABD Başkanı Trump'ın beklenmedik şekilde devreye girmesi, savaşın sona erdirilmesine dair umutları artırırken pek çok soru işaretini de beraberinde getiriyor. Trump'ın kararlılığı, hızlı sonuç almak isteyen aceleci tutumu ve kişisel motivasyonları, hem fırsatlar hem de riskler doğuruyor ”

“Trump, gerçekten “adil ve sürdürülebilir bir barış” mı istiyor, yoksa “nasıl olursa olsun bir barış” peşinde mi? Eğer ikinci seçeneğe ağırlık verirse, savaşın tarafları açısından sonuçlar uzun vadede daha sorunlu olabilir. Çünkü gerçek barış, adil olmadıkça kalıcı olamaz

kelerin olduğunu düşünüyor. Bu tablo, tarihten tanıdık bir manzarayı akla getiriyor. İkinci Dünya Savaşı öncesinde İngiltere'nin Almanya'ya karşı uyguladığı yatıştırma politikası. O dönemde Hitler durdurulmayınca felaket kapıya dayanmıştı. Bugün de “Bugün Ukrayna, yarın Avrupa mı?” sorusu soruluyor.

Japonya Başbakanı İşiba Şigeru'nun sözleri ise bu korkuyu küresel ölçekte pekiştiriyor:

“Bugün Ukrayna, yarın Asya.”

KALICI BARIŞ İÇİN GEREKLİLİKLER

Gerçekten kalıcı bir barış için bazı temel koşulların yerine getirilmesi gerekiyor:

Ukrayna'nın toprak bütünlüğü ve egemenliği garanti altına alınmalı.

Rusya'nın bir daha Ukrayna'yı zor kullanarak tehdit etmeyeceğine dair güvenlik teminatı sağlanmalı.

ABD'nin ve NATO'nun sağlayacağı güvenlik garantileri net bir şekilde ortaya konulmalı.

Ancak burada sorun şu: Avrupa, tek başına böyle bir garanti sunabilecek kapasiteden yoksun. NATO ve ABD olmadan, Ukrayna'nın güvenliğini garanti altına almak mümkün değil.

RUSYA'NIN HESAPLARI: ZAMAN MOSKOVA'NIN LEHİNE

Savaşın uzaması Rusya'yı sanıldığı kadar yıpratmıyor. Aksine, savaş ekonomisine geçiş, artan asker sayısı ve stratejik derinlik, Moskova'nın elini güçlendiriyor. Kremlin'de kabul gören yaklaşım, “zaman bizim lehimize işliyor” düşüncesi.

Putin'in önceliği, Trump'ın gazabını çekmemek. Kalıcı barıştan çok, mevcut kazanımlarını garanti altına almak istiyor. Bu nedenle Moskova'da bir acelecilik yok.

SONUÇ: İHTİYATLI İYİMSERLİK Mİ, KALICI KÖTÜMSERLİK Mİ?

Önümüzdeki dönemde savaşın kısa vadede sona ermesi zor görünüyor. Herkes Trump'ın tutumunu kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirmeye çalışıyor. Avrupa ve Ukrayna, Trump'ın karşı kampta olmamasına odaklanmış durumda. Eğer Trump, “herkesin içine sinecek adil bir barış” önerisiyle masaya gelir ve ABD'nin gücünü dengeli bir şekilde kullanırsa, savaşın bitmesi ihtimali artar. Aksi halde, savaşın devamı ve daha fazla masum insanın hayatını kaybetmesi kaçınılmaz görünüyor.

Bu tablo, aslında uluslararası siyasetin temel açmazını bir kez daha hatırlatıyor: Gerçek barış, adil olmadıkça kalıcı olamaz.

Görüşme, Tatbikat ve Silah Anlaşmaları: Batı Stratejisinde ‘Kasa Her Zaman Kazanır’ mı?

Dr. Filiz KATMAN
İstanbul Aydın
Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi
Öğretim Üyesi

Ağustos ayında, Donald J. Trump ile Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy arasında gerçekleşen Washington D.C. görüşmesi sonrası ortaya çıkan mesajlar, sadece diplomatik değil; stratejik, ekonomik ve psikolojik düzlemlerde de derin bir etki yarattı. Gündem, gündemdeki fotoğraf kareleri, tatbikat haberleri ve silah anlaşmalarıyla şekillenirken; Batı cephesindeki stratejik mesajlar netleşmeye başladı.

TATBİKATTAN YANSIYAN SAVAŞ SİMÜLASYONU

Görüşmeyle neredeyse eşanlı açıklanan bir başka önemli gelişme, NATO’nun Finlandiya’daki Atlantic Trident 25 Tatbikatı bağlamında geldi. Fransa Hava Kuvvetleri’ne ait Rafale uçağının, hava simülasyonlarında Amerika Birleşik Devletleri’ne ait F-35’i düşürmesi, sadece tatbikata değil, Batı ittifakı içindeki güç dengelerine dair subliminal bir mesajı da taşıyordu. Bu gelişme, Pentagon’un süper uçak projelerine dahi meydan okunabileceğini gösteriyor.

DİPLOMASİ Mİ, TİCARET Mİ?

Görüşme sonrası ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio, Batı’nın yaklaşımını şu ifadelerle netleştirdi: “Artık Ukrayna’ya silah vermiyoruz; onlara silah satıyoruz. Avrupa ülkeleri de NATO aracılığıyla bunun parasını ödüyorlar.”

Ek olarak, 50 milyar dolarlık bir İHA (İnsansız Hava Aracı) anlaşmasının imzalanacağı duyurusu, Batı’nın Ukrayna’ya yönelik savaş desteğini sürdüreceğini ancak bu desteğin dönüşümünü vurguladı: Bir diplomatın sözüyle özetleyecek olursak; “Kasa her zaman kazanır.”

EKONOMİK TEORİ, JEOPOLİTİK OYUNDA

Bu gelişmeler, uluslararası siyaset teorilerinin klasik formüllerini doğrular nitelikte. Gerçekten de; iktisadi araçlar, cephede değil

borsada ve savunma sanayi anlaşmalarında galip gelir. Arka planda yürütülen asıl müzakere, silah teslimatlarından ekonomik bağımlılığa uzanan disiplinle yürütülüyor.

Rubio’nun sözleri ve son teslimatlar, Batı’nın Ukrayna krizine yaklaşımına dair alarm zillerini çaldırıyor: Bu kez, askerî araç ve mühimmat desteğinden ziyade, finansal ve altyapısal kontrol ön planda.

AVRUPA’NIN KRİTİK ROLLERİ: TAŞIYICI MI, ÖDEYİCİ Mİ?

Görüşme sonrası Avrupa liderlerinin sessizliği dikkat çekiciydi. Silahı alan değil, ödeyen pozisyonundaki bu ülkeler, yeni bir stratejik bağımlılık ilişkisi içine giriyor olabilir. NATO mekanizması, savunma sanayi üzerinden yeni bir gelir ve kontrol devresine evriliyor.

GÖRÜŞMEDE HANGİ GELECEK KURGULANIYOR?..

Diplomasi krizi yatıştırmaktan daha fazlasıdır; bazen ekonomiyi yeniden şekillendirir. Tatbikatlar, sadece taktik güç gösterisi değil; ideolojik iletişim aracıdır. Silah anlaşmaları, sadece silah satışı değil; yeni tür bir jeopolitik bağımlılık sistemi kurar. Özetle, bu gelişmeler bizi yeniden şu soruya yönlendiriyor: Gerçek savaşlar artık borsada ve savunma sanayi sözleşmelerinde kazanılıyor.

“Avrupa liderlerinin sessizliği dikkat çekiciydi. Silahı alan değil, ödeyen pozisyonundaki bu ülkeler, yeni bir stratejik bağımlılık ilişkisi içine giriyor olabilir. NATO mekanizması, savunma sanayi üzerinden yeni bir gelir ve kontrol devresine evriliyor

DİJİTAL CİHAZLARLA ELLE DEĞİL DÜŞÜNEREK YAZI YAZABİLECEĞİZ

META'NIN CARNEGIE MELLON ÜNİVERSİTESİ İLE BİRLİKTE GELİŞTİRDİĞİ ELEKTRONİK BİLEKLİK KULLANICILARIN DİJİTAL CİHAZLARI YALNIZCA DÜŞÜNCE VE KAS SİNYALLERİYLE KONTROL EDEBİLMESİNE İMKÂN TANIYOR

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ DR. **SEMİH YÖN**, YENİ TEKNOLOJİNİN SADECE TIBBİ DEĞİL TOPLUMSAL VE ETİK BOYUTLARIYLA DA GELECEĞİ ŞEKİLENDİRECEĞİNİ SÖYLEYEDİ

Teknoloji dünyasında yaşanan son gelişmeleri değerlendiren Öğretim Üyesi Dr. Semih Yön, dijital çağda sıradaki büyük devriminin “dokunmadan kontrol” olacağını söyledi.

Dünyanın teknoloji devleri arasında yer alan Meta'nın, Carnegie Mellon Üniversitesi ile birlikte geliştirdiği elektronik bileklik, kullanıcıların dijital cihazları yalnızca düşünce ve kas sinyalleriyle kontrol edebilmesine imkân tanıyor. Bu sistem sayesinde bir kişi, parmağını bile oynatmadan yalnızca hareketi düşünerek bilgisayar ekranında işlem yapabiliyor.

Meta'nın geliştirdiği elektronik bileklik, dijital cihazları yalnızca düşünceyle kontrol etme imkânı sunuyor. İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Semih Yön, bu teknolojinin sadece tıbbi değil, toplumsal ve etik boyutlarıyla da geleceği şekillendireceğini vurguluyor.

BEYİN ÇİPİNE GEREK DUYULMUYOR

“Bu teknoloji, sadece bilimkurgu senaryolarında rastladığımız sahneleri değil, aynı zamanda felçli bireylerin hayatına da dokunacak somut çözümleri beraberinde getiriyor” diyen Dr. Semih Yön, bilekliğin

beyin çipi gibi operasyon gerektirmediğini, buna rağmen daha yüksek performans gösterdiğini ifade etti.

Yeni sistemin çalışma prensibini de açıklayan Dr. Semih Yön, “Bileklik, kaslardan gelen elektriksel sinyalleri analiz ediyor ve kişinin hareket niyetini henüz başlamadan önce algılayabiliyor. Bu da tahmine dayalı bir yapay zeka altyapısıyla mümkün oluyor” dedi.

PARMAK KIPIRDATMADAN YAZMA İMKÂNİ DOĞUYOR

Bu teknolojiyle birlikte ‘dokunmadan yönetim’ çağının da kapıda olduğuna dikkat çeken Dr. Semih Yön, “Yakın gelecekte parmaklarımızı kıpırdatmadan uygulama açabilecek, yazı yazabilecek ve dijital cihazları kontrol edebilecekleriz. Ancak bu gelişmeler, beraberinde etik, hukuki ve teknik birçok yeni soruyu da getirecek” diye konuştu.

Özellikle çoklu kullanıcı senaryolarında kimin komutunun önce işleme alınacağı gibi durumların, geleceğin dijital hukuk sistemini yeniden tanımlayabileceğini belirten Dr. Semih Yön, “Sadece teknoloji değil, insan-doğa-makine etkileşimini de yeniden düşünmek zorundayız” ifadelerini kullandı.

TEKNOLOJİ ŞİRKETİ META'NIN GELİŞTİRDİĞİ DİJİTAL CİHAZLARI KONTROL EDİCİ BİLEKLİK

KKM'nin Ardından Türkiye Ekonomisi: Gelir Adaletsizliği ve Yapısal Reform İhtiyacı

Prof. Dr. Hüseyin SELİMLER
İstanbul Aydın
Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi
Öğretim Üyesi

Türkiye ekonomisi, son yıllarda uygulanan sıra dışı para ve maliye politikalarıyla hem ulusal hem de uluslararası ekonomi literatüründe yoğun tartışmalara konu oldu. Özellikle Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulaması, döviz kuru baskısını geçici olarak hafifletmeyi hedeflese de bugün geldiğimiz noktada hem makroekonomik hem de toplumsal maliyetleri bakımından sorgulanıyor.

Bu yazıda, KKM'nin doğuş nedenleri, uygulamadaki sonuçları, gelir dağılımı üzerindeki etkileri ve Türkiye'nin önündeki yapısal reform ihtiyaçları kapsamlı biçimde ele alınacaktır.

ENFLASYONUN TIRMANIŞI VE DOLARİZASYONUN ETKİSİ

2021 yılı aralık ayında Türkiye'de yıllık enflasyon %36'ya yükselmiş, vatandaşların büyük bölümü birikimlerini dövizde değerlendirmeye yönelmiştir. Dolarizasyon eğilimi, kur geçişkenliği yoluyla enflasyonu daha da körüklemiştir. Döviz kurunun 20 Aralık 2021'de bir günde 18 liradan 11 liraya, ardından 13 liraya bir trent çizmesi, piyasalardaki belirsizliği derinleştirmiştir. Bu süreçte, KKM'nin devreye alınması bir istikrar mekanizması olarak görülmüş, fakat kalıcı sonuçlar üretmekte yetersiz kalmıştır.

KKM'NİN İŞLEVİ VE MALİYETİ

KKM, temel olarak döviz yerine TL'de kalmayı cazip kılmayı amaçlamıştır. Ancak uygulama sürecinde şu sorunlar öne çıkmıştır: Kur istikrarı sağlanamamıştır. 11 liradan başlayan süreç, 2025 itibarıyla 41 lira seviyesine ulaşmıştır.

Maliyetler büyümüştür. KKM ödemeleri bütçe ve Merkez Bankası üzerinde ek yük oluşturmuştur. Rezerv yönetiminde sorunlar yaşanmıştır. Döviz bozdurulup satılmış, ancak kur tekrar yükselince daha pahalıya geri alınmıştır. Bu tablo, KKM'nin kısa vadeli bir nefes aldırıcı

olduğunu, fakat uzun vadede ekonomik güveni artırmak yerine sınırlı bir işlev gördüğünü göstermektedir.

GELİR DAĞILIMI VE TOPLUMSAL EŞİTSİZLİK

Türkiye'de gelir dağılımındaki bozulma KKM döneminde daha görünür hale gelmiştir. Asgari ücret 22.104 TL iken, açlık sınırı 28.445 TL, yoksulluk sınırı ise 87.910 TL'dir. Bu tablo, sabit gelirlielerin enflasyondan en çok etkilenen kesim olduğunu ortaya koymaktadır. KKM'nin yüksek mevduat sahiplerini koruyan bir mekanizma olarak işlemesi, aslında servet transferi anlamına gelmiştir.

"Biz gelirleri tavana yayarken, vergiyi tabana yığdık. Bu sürdürülemez."

Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirlerinin %70'ini oluşturmaları, dar gelirli üzerinde ciddi bir yük yaratmaktadır. Buna karşın kurumlar vergisinin düşük payı, vergi adaletini bozmaktadır.

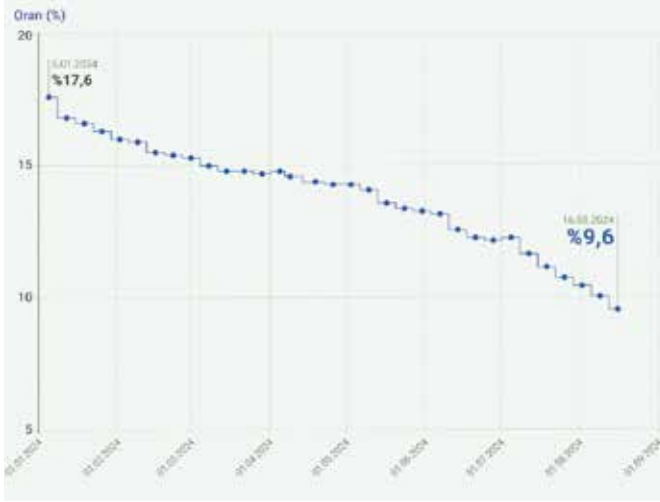
İSTİHDAM VE EKONOMİNİN HİZMETLEŞMESİ

TÜİK verilerine göre Türkiye'de girişimlerin önemli bir bölümü artık hizmet sektöründe yoğunlaşmaktadır. İmalat sanayisi giderek daralırken, PMI verileri 14 aydır 50'nin altında seyretmektedir. Bu

“Döviz kurunun 20 Aralık 2021'de bir günde 18 liradan 11 liraya, ardından 13 liraya bir trent çizmesi, piyasalardaki belirsizliği derinleştirmiştir. Bu süreçte, KKM'nin devreye alınması bir istikrar mekanizması olarak görülmüş, fakat kalıcı sonuçlar üretmekte yetersiz kalmıştır”

KUR KORUMALI MEVDUAT'IN BÜYÜKLÜĞÜ TOPLAM MEVDUATIN YÜZDE 10'UNUN ALTINA GERİLEDİ

tablo, üretimde yavaşlama ve uzun vadede ihracatta gerileme riskini gündeme getirmektedir. İstihdam artışı da daha çok ticaret ve hizmet sektöründe gözlenirken, sanayi istihdamında kayıplar yaşanmaktadır. Türkiye'nin "hizmetleşen ekonomi" yapısı, büyümenin kalıcılığını tartışmalı hâle getirmektedir.

TEŞVİKLER VE KREDİ POLİTİKALARININ SORUNLARI

Türkiye Ekonomi Modeli çerçevesinde KGF, Eximbank ve KOSGEB aracılığıyla sağlanan kredi ve teşvikler doğru alanlara yönlendirilmiyor. Bu durum çarpan etkisini zayıflatıyor. Kredilerin, gerçekten üretime ve ihracata ihtiyacı olan işletmelere ulaşamaması, finansal kaynakların verimsiz kullanılmasına yol açıyor.

KUR İLE REKABET DÖNEMİNİN SONU

Türkiye ekonomisinde uzun süre ihracatın kur avantajı üzerinden desteklenmeye çalışıldığı bilinen bir gerçektir. Ancak yüksek enfla-

yon ve üretim maliyetlerinin artmasıyla birlikte bu mekanizma işlevini yitirmiştir. İhracatta sürdürülebilir rekabet avantajı artık yalnızca katma değeri yüksek üretim, teknoloji ve kalite ile sağlanabilecektir.

YAPISAL REFORMLARIN ZORUNLULUĞU

Türkiye ekonomisinin kalıcı istikrar için ihtiyaç duyduğu yapısal reformlar, üç ana başlıkta toplanabilir:

Gelir Dağılımında Denge: Asgari ücret ve emekli maaşlarının açık sınırların altına düşmemesi.

Vergide Adalet: Dolaylı vergilerin azaltılması, doğrudan vergilerin artırılması.

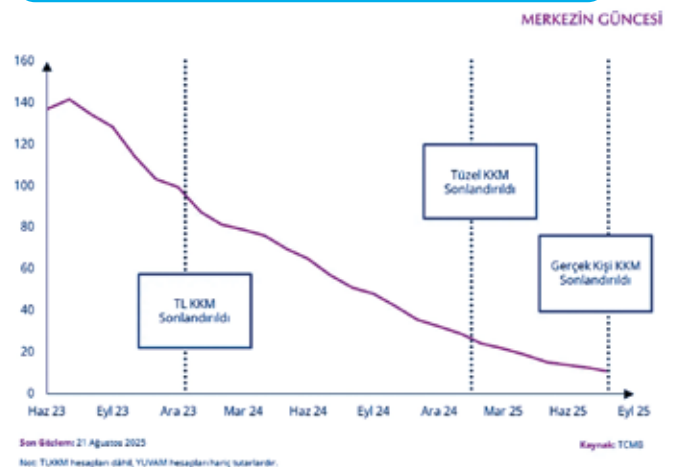
Üretim Odaklı Dönüşüm: İmalat sanayisinin desteklenmesi, hizmetleşen ekonomi yapısının dengelenmesi.

Bu reformlar yapılmadığı sürece, KKM benzeri geçici araçların maliyetli fakat etkisiz kalmaya devam edeceği açıktır.

KKM uygulaması, Türkiye'nin döviz krizine geçici bir yanıt olmuştur. Ancak hem ekonomik hem de toplumsal maliyetleri, yapısal sorunları çözmekten uzaktır. Gelir adaletsizliği, enflasyon ve üretim daralması gibi temel sorunlar, yalnızca kapsamlı reformlarla giderilebilir. Türkiye'nin önündeki en önemli fırsat, kısa vadeli pansuman politikaları bırakıp, uzun vadeli bir yapısal dönüşüm programına odaklanmaktır.

Türkiye ekonomisinde uzun süre ihracatın kur avantajı üzerinden desteklenmeye çalışıldığı bilinen bir gerçektir. Ancak yüksek enflasyon ve üretim maliyetlerinin artmasıyla birlikte bu mekanizma işlevini yitirmiştir. KKM uygulaması, Türkiye'nin döviz krizine geçici bir yanıt olmuştur

KKM BAKİYE GELİŞİMİ (MİLYAR ABD DOLARI, AYLIK)

GENÇLER İNTİHARLARA KADAR GİDEN
KARA TEHLİKENİN PENÇESİNDE

SANAL KUMAR FELAKETİ OCAKLARI SÖNDÜRÜYOR

İNTİHARLARA KADAR GÖTÜREN SANAL KUMAR BAĞIMLILIĞI GİDEREK ARTIYOR. UZMANLAR PANDEMİDEN SONRA ARTIŞA GEÇEN SANAL KUMAR İLE MÜCADELENİN VATAN SAVUNMASI KADAR ÖNEMLİ OLDUĞUNU SÖYLÜYOR

ANALİZ: **SEDAT YILMAZ**

Dijitalleşen dünyada hızla artan sanal kumar bağımlılığı, bireyleri sosyal izolasyondan borç batağına, hatta intihara kadar sürüklüyor. Sanal kumarın yayılmasını önlemede Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na (BTK) büyük iş düşüyor.

Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Psikoloji Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Ali Ruhan Çelik, günümüzde kliniklere başvuran bağımlılık türlerinin en başında sanal kumarın geldiğini belirterek, "Sanal kumar bağımlılığı çok önemli, üzerine düşülmesi ve seferberlik ilan edilmesi gereken bir meseledir" diyor.

Güvenlik güçleri daha Ağustos ayında 6 il merkezli "Yasa Dışı Bahis ve Nitelikli Dolandırıcılık" suçlarına yönelik hesaplarında 2 milyar TL işlem hacmi bulunan 34 şüpheliyi yakaladı. Bunun gibi yüzlercesinin ülkede cirit attığı tahmin ediliyor. Söz konusu kesimler yakalansalar dahi başka bir çeşit kumarla gün yüzüne yeniden çıkıyorlar.

PATOLOJİK BİR HASTALIK

Sanal kumar bağımlılığı, teknolojinin gelişmesiyle birlikte tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de giderek artıyor. Uzmanlara göre kumar artık sadece şans oyunu değil, psikiyatrik bir hastalık haline geldi. Online bahis, slot makineleri ve canlı casinolar yalnızca maddi çöküşe değil, ağır psikolojik sorunlara, intihar düşüncelerine ve aile içi yıkımlara yol açıyor. Moodist Psikiyatri ve Nöroloji Hastanesi uzmanları, kumar bağımlılığına ilişkin çarpıcı veriler ve derinlemesine analizlerle toplumun gizli yarasına dikkat çekiyor.

Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Psikoloji Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Ali Ruhan Çelik de, bağımlılığın doğru anlaşılmasının önemini vurgulayarak, bunun bir "alışkanlık" değil, "hastalık" olduğunu belirtiyor. Bağımlılıkların "madde kaynaklı" ve "davranışsal" olmak üzere iki tür olduğunu ifade eden Çelik, özellikle pandemi sonrası dijitalleşmenin hız kazanmasıyla davranışsal bağımlılıkların büyük bir artış gösterdiğini söylüyor. Çelik, "Biz bunu 2013 yıllarına kadar dürtü kontrol bozuklukları kümesinde sınıflandırıyorduk ancak son dönemde dijitalleşen dünyada özellikle pandemiden

KOCAELİ SAĞLIK VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ DR. ALİ RUHAN ÇELİK, KUMAR BAĞIMLILIĞININ GİDEREK YAYILDĞINI VE MİLLİ BİR MESELE HALİNE GELDİĞİNİ SÖYLÜYOR

KOCAELİ SAĞLIK VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ
DR. ALİ RUHAN ÇELİK

sonra davranışsal bağımlılıkların özelinde sanal kumar bağımlılıklarının çok arttığını görüyoruz" diyor.

VATANI SAVUNMAKLA EŞDEĞER

Dr. Öğr. Üyesi Ali Ruhan Çelik, sanal kumar bağımlılığının kontrol edilemediği takdirde kişileri intihara sürükleyebildiğinin altını çiziyor. Çelik, "Maalesef son dönemde bunun bir neticesi olarak çok fazla intihar vakası gözlemleniyor. Toplum büyük bir tehlike ile karşı karşıya. Özellikle sanal kumar ile ilgili seferberlik ilan edilmeli" diye konuşuyor.

Sanal kumar sitelerinin önce gençleri, ardından 25-35 yaş arası bireyleri hedef aldığına dikkat çeken Çelik, "Maalesef günümüzde dijital dünyada, tuzaklarla bezeli bir durumda, oyun içerikleriyle gençleri hedef alan bir alan. Gençler onlar için kalıcı müşterilerdir, kolay ikna edilebilirler. Dolayısıyla en fazla gençleri hedef alırlar. Kumarın ilaçla tedavisi olsa da bu bağımlılığın en iyi ilacı hiç temas etmemek" diyor.

Dr. Ali Ruhan Çelik, dijital dünyadaki tehlikelerin bireylerin ihtiyaçlarına saldırdığının altını çizerek, kişinin bu tuzaklardan önce kendisini, ardından aile bireylerini uzak tutması gerektiğine dikkat çekti ve "Kesinlikle büyük bir seferberlikle bunun üzerine gitmemiz gerekiyor. Çünkü bu çok büyük bir zihinsel işgal demek. Bağımlılıkla mücadele etmek vatani savunmakla eşdeğerdir" ifadelerini kullanıyor.

EKONOMİDE İLLEGAL BİR EYLEM

Asayiş tarafı güvenlik güçlerine bırakılacak kumar, ekonomide illegal bir eylem olarak yer alıyor. İlk kez Britanyalı ekonomist John Maynard Keynes'in 1929 bunalımını değerlendirenken geliştirdiği "casino capitalism" ya da Türkçe karşılığıyla "kumarhane kapitalizmi" kavramı esas olarak yatırım ile tasarruf ilişkisinin bozulmasına işaret eden bir terim olarak ortaya çıkıyor.

Keynes aslında, üretmeyen, iş alanları oluşturmayan, faiz, repo, piyasa oyunları, döviz ticareti gibi değişik biçimlerde kendini gösteren spekülasyon sermayenin dünyayı dev bir kumarhaneye çevirdiğini ifade etmek istiyor. Spekülasyon veya manipülasyon yaklaşımlarla piyasa araçlarını kullanmanın bir kumar olduğunu birçok iktisatçı da belirtiyor.

Ekonomist Mahfi Eğilmez Hoca ise, "Kayıtdışılık ve kara para genişledikçe kumar tipi yatırımlar da artış eğilimi gösteriyor. Borsa kumar değildir, borsada kumar oynanmaz. Ama rastgele, tüyolarla göre yatırım yapılırsa iş kumara dönüşebilir" ifadeleriyle ekonomide kumar konusuna değiniyor.

SADECE BAHİS EKONOMİSİ 1 TRİLYON DOLAR

Gambling Global Market Report 2024'e göre, 2023 yıl sonu itibarıyla tüm dünyada bahis ekonomisi büyüklüğü bir önceki yıla göre yüzde 7,4 aratarak 580 milyar dolara ulaştı. Aynı rapora göre bu tutar 2027 sonunda da 744,7 milyar dolara ulaşmış olacak. Bundan yaklaşık 14 yıl önce bu tutar 227 milyar dolar seviyesindeydi. Giderek hızlanan artışın 2035'lerde 1 trilyon doları

KUMAR EKONOMİDE İLLEGAL BİR EYLEM OLARAK YER ALIYOR. EKONOMİST KEYNES 1929 BUNALIMINI DEĞERLENDİRİRKEN GELİŞTİRDİĞİ KUMARHANE KAPİTALİZMİNİN YATIRIM İLE TASARRUF İLİŞKİSİNİ BOZAN EN BÜYÜK ETKEN OLARAK GÖSTERİYOR

aşacağı tahmin ediliyor.

Diğer yandan yasadışı bahis özellikle başta spor birçok alanda yolsuzluğu körükleyen bir numaralı faktör olarak görülüyor. Mesela ABD'de yasadışı bahis, yasal bahsin yarısını aşmış durumda. Türkiye'de ise verilere göre yasadışı bahsin büyüklüğünün, yasal bahsin 10 katı kadar olduğu tahmin ediliyor.

TARİHİN EN ESKİ HASTALIĞI

Kumar insanlık tarihi ile birlikte var olan bir mesele. Antik Mısır, Hint ve Çin medeniyetlerine ait birçok kalıfta başta zar ve iskambil kâğıtları olmak üzere kumarın izlerine rastlanıyor. Kumar, "bir miktar para veya herhangi bir mal ortaya konularak yapılan bir tâlih oyunu veya spor yarışması" şeklinde vücut buluyor. Kumar insanlığın çok eski bir hastalığı. Eski Romalılar zar atarlardı. Roma imparatorları gelirlerini artırmak için piyango düzenlerdi. Romalı tarihçi Tacitus, Cermen

kabilelerinde yüksek kumar oynandığını ve çoğu zaman Cermenlerin hayatlarını bir zar atışına bağladıklarını kaydeder.

Cahiliye devri Arapları çok kumar oynayıp ailelerini, mallarını, mülklerini kumarda karşılık olarak ileri sürerlerdi. Bugün dünya üzerinde kumar oynanmayan ülke yok gibi. Müslüman ülkelerde dahi etkin cezalara rağmen kumar illeti çok yaygın bir şekilde uygulanıyor.

İSLÂM DİNİ KUMARA NE DİYOR?

Birçok devlette yasal kumarın büyümesi hükümetin vergi gelirlerini pozitif etkilediğinden destek görmüyor değil. Ancak kumarın kamu maliyesine desteği, istihdam, turizme ve eğlence sektörüne olan katkısı yanında sosyal dengeyi bozması toplumlar da karşılıklı çatışmaları gündeme getiriyor. Kumarın ve özellikle patolojik kumarın birçok şirket iflaslarını, batık kredileri, sosyal yıkımları oluşturmasıyla getirisinden çok maliyetinin yüksekliği daha fazla ön plana çıkıyor ve ileri safhada da suç oranlarını artırıyor. Neticede kumar; hukuken, fikren, ahlâken, dinen ve iktisaden kerih, kötü ve haram diye nitelendirilen bir eylem olarak toplumlar tarafından reddediliyor.

Kur'an-ı Kerim'de net ifade ile kumar; şeytanın bir pisliliği ve şiddetle kaçınılması gereken bir fiil olarak nitelendiriliyor.

"Ey îmân edenler! (Akli örten) içki (ve benzeri şeyler), kumar, dikili taşlar ve fal okları ancak şeytan işi birer pisliliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Şeytan içki ve kumarla ancak aranızda düşmanlık ve kin sokmak, sizi Allâh'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi?" (Mâide 5/90-91)

YUVALAR DAĞITAN KUMAR HER YERDE

Kumar dünyada olduğu kadar Türkiye'nin de meselesi. Türk hukukuna göre kanunların verdiği lisans kapsamında düzenlenmesi ve oynanması yasal olan üç tür bahis oynanıyor. Bunlar spor, at yarışı ve şans oyunları bahisleri. Türkiye'de şans oyunları ve at yarışı lisansı 49 yılına Türkiye Varlık Fonu'na verilmiş durumda. Dolayısıyla halen ülkede kumar almış başını gidiyor. Kimi yasal, kimi gayri yasal her gün canları yakıyor, yuvaları dağıtıyor. İşçisinden memuruna, küçük

BAĞIMLILIK EKONOMİSİ:

TÜRKİYE'YE YILLIK MALİYETİ 78 MİLYAR DOLAR!

“

GENÇLERİN KUMAR İLE BÜYÜK BİR ZİHİNSEL İŞGAL ALTINDA OLDUĞUNU BELİRTEN UZMANLAR, DEVLETİN DİJİTAL KURUMLARI VE DİĞER GÜVENLİK GÜÇLERİNİN BÜYÜK BİR SEFERBERLİK İLAN ETMESİ GEREKTİĞİNİ DİLE GETİRİYOR

esnafından çırağına ve öğretmeninden öğrencisine kadar geçim sıkıntısı çeken veya çekmeyen herkes dini hassasiyetini bir kenara bırakarak “Ya çıkarsa! Belki de sıra bende!” düşünceleriyle kumara bel bağlıyor. Sonuç genelde avuç yalamak veya amortiyle oyalanmak oluyor. Birkaç kişiyi zengin edelim derken milyonlarca insan parasından, malından, mülkünden, ailesinden oluyor.

İNSANLAR NİÇİN KUMAR OYNUYOR?

İnsanlar sadece kazanma umuduyla kumar oynamıyor. Kumar alışkanlığı olanlar kaybetse de kumar masasına geri dönüyor ve bundan zevk alıyorlar. Yapılan araştırmalar ilgi çekici! Erkekler genelde heyecan, kadınlar ise sorunlardan kaçmak için kumar oynuyor. Mesela pandemide kumar bağımlılığının arttığı gözleniyor. Araştırmalar, sürekli kumar oynama ile ilgili zihinsel meşguliyet ve giderek artan şekilde kumar oynamaya ve zihinsel meşguliye zaman ayırma, kumar oynamayı kontrol altına alma, azaltma ya da bırakma yönünde başarısız çabalar, kumar oynamak için gerekli parayı bulmak için yalan söylemeler ve yasa dışı yollara başvurma ve parayı, zamanı ve ilişkileri yönetememe kumar oynamayı tetikleyen unsurlar olduğunu gösteriyor.

SANAL KUMAR VE BİLİŞİM SUÇLARI

Türkiye’de internetin amacı dışında kullanılmaya başlanmasıyla “Bilişim Suçları” kavramı ortaya çıktı ve bu suçlar 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile düzenlenmiş durumda. Ancak siber alanda (ya da sanal alemde) işlenen kumar suçları toplumda önemli yer tutuyor. Futbol başta olmak üzere spor müsabakaları üzerinden yapılan yasa dışı bahis ve şans oyunları her geçen gün yaygınlaşıyor. İnternet üzerinden yine banka ödemeleri ile şans oyunları oynanıyor. Kumarın bu şekli maalesef toplumda daha az tepkiyle karşılanıyor. Oysa asıl mağduriyet bu mecralarda meydana geliyor.

“Çevrim içi kumar” kazanç amacıyla icra edilen ve kâr ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlar, bunlar bahis ve şans oyunları olarak da anlaşıyor. Bunlar internet üzerinden veya devam eden bir futbol müsabakası üzerinden olabiliyor. İnternete giren kişi her an kumar veya bahis oynama “imkânına”

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ GENEL BAŞKANI DOÇ. DR. **MEHMET DİNÇ**, YEŞİLAY DENETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. **SEYİTHAN AHMET ATEŞ** VE YEŞİLAY YÖNETİM KURULU ÜYESİ **HÜSEYİN HAYRİ NUROĞLU** KUMARIN EKONOMİYE BÜYÜK BİR MALİYET YÜKLEDİĞİNİ SÖYLÜYOR

sahip olabiliyor. Bu gibi internet siteleri, çevrim içi kumar ile kumar veya bahis oynayan kişileri sürekli bu sürecin içinde tutmayı sağlıyor. Bu da zamanla ekonomik felaketler doğuruyor.

KUMAR ARAÇLARI CEPLERE GİRDİ

Hem sanal bahis hem de slot makineleri artık cep telefonlarına girmiş durumda. Bu durum özellikle yurtdışından yayın yapan kumar sitelerinin aracılığı ile özellikle Türk gençleri arasında çok yaygın olduğu görülüyor. Bunun en önemli sebeplerinden biri ise bu tip yerlere internet ortamında çok kolay bir şekilde girilmesi ve oynanan küçük meblağlar. 20 TL ile bile oynama şansı bu-
lan gençler bir süre sonra bu sanal kumar oyunlarının bağımlısı haline gelebiliyor. Türkiye'nin en büyük açmazı ise kumarın yasak olduğu bir ülkede belki de kumarın önlemez yükselişi.

KUMAR SPORUN SIRTINDA BİR KENE

Türk medya kanallarında bir Osimhen, Kerem, Sane veya bir Ederson'un transferi kadar sporun sırtındaki asalak kumarın zararları konuşulsa herhalde insanlar biraz daha bilinçlenir, bugün spor içinde çığ gibi büyüyen bahis hastalığına karşı kendini korurdu. Ama nedense medya da her türlü kumara çanak tutuyor ve sporda kumar bahsi sürekli gözlerden uzak tutuluyor, hatta reklamlarla destekleniyor.

Son beş yıllık dönemde şans oyunları toplam satış gelirlerinin yüzde 65'i sayısal oyunlardan, yüzde 27'si piyango

KUMAR ARTIK SADECE BİR ŞANS OYUNU DEĞİL PSİKIYATRİK, PATOLOJİK BİR HASTALIK HALİNE GELDİ. TOPLUMUN BÜYÜK GİZLİ KANAYAN YARASI İNTİHAR DÜŞÜNCELERİNE VE AİLE İÇİ YIKIMLARA KADAR GENİŞ KESİMLERİ ETKİSİNE ALMIŞ DURUMDA

oyunlarından, yüzde 8'i ise hemen kazan oyunlarından elde ediliyor. Dağıttığı paranın yanı sıra meydana getirdiği heyecan ve sıkıntıları hafta sonu meşguliyetiyle unutturan Spor-Toto'ya ilgi bu yüzden her geçen gün artıyor. Sistemin Türkiye'nin her yerinde şubesi, hemen hemen her semtte bayii bulunuyor. Sayısal Loto'lar, İDDAA'lar ve daha nicelerine çeşit çeşit kumar araçları ekleniyor. Tespitlere göre yasadışı bahis ekonomisinin motorunu spor oluşturuyor. Türkiye'de de olduğu gibi dünyada özellikle de bahis gelirlerinin önemli bir kısmı futboldan geliyor. Yasadışı bahse karşı mücadele yapısal bir nitelik kazanmadan ve yasalar tavizsiz uygulanmadan sorunun önüne geçmek oldukça zor görünüyor.

SANAL KUMARIN KARANLIK YÜZÜ

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre de; son bir yıl içinde dünya genelinde yetişkinlerin yüzde 46,2'si ve ergenlerin yüzde 17,9'u en az bir kez kumar oynadı. Yetişkinlerde kumar bağımlılığı oranı ise yüzde 0,1 ile yüzde 5,8 arasında değişiyor. Çevrim içi casinolar, slot makineleri ve mobil uygulamalar aracılığıyla oynanan sanal bahisler, kontrolsüzce artıyor. Türkiye'de de dijital erişimin kolaylaşmasıyla bağımlılıklar genç yaşlara kadar iniyor.

Kumar, yasadışı bahis, fuhuş, uyuşturucu, silah ticareti ve daha birçok yasal olmayan alanlarda kazanılan para, kara parayı oluşturuyor. Yasadışı bahse giden paranın çok önemli bir kısmı kara para aklamaya yönelik olarak kullanılıyor. Yani, kara paranın sisteme giriş kapılarından en önemlisi yasadışı bahis. Yasadışı bahis aracılığıyla, yasal unsurların kullanılması suretiyle aklanarak bankacılık sistemine giriyor.

HER YIL 2 TRİLYON TL ÇÖPE ATILIYOR

Türkiye Gazetesi yazarı Necmettin Batirel'in de kumar ile ilgili tespitleri de ilgi çekici:

"Bahis ve kumarın dünyada yıllık cirosu 4,5 trilyon dolara ulaşmış durumda. Korkunç bir pazar. Bunun 1,7 trilyon doları yasa dışı platformlar üzerinden oynanıyor. Ortada çok büyük bir kara para var. Türkiye'de 35-40 milyon civarında insan bahis ya da kumar oynuyor... Üniversite öğrencilerinden ev hanımlarına, emeklilere kadar milyonlarca kişi bu tuzağın içinde. Yaklaşık 300 bin kişinin hesabını yasa dışı bahis organizasyonlarının kiralık olarak kullandığı ifade ediliyor.

MASAK denetimlerinde kara para aklandığı da tespit edilirse suç organize işlendiği için hapis cezası da 6-14 yıl arasında değişiyor. Yasa dışı bahis oynayanlara yönelik olarak ise yalnızca Kabahatler Kanunu'na göre 5-20 bin lira arası idari para cezası var. Yoğun mücadeleye rağmen yasa dışı bahis pazarı inanılmaz boyutlara ulaştı. Yasa dışı bahis ve kumar siteleri Türkiye'yi soyuyor, vatandaşların kanını emiyor, yuvaları yıkıyor. Her yıl 2 trilyon TL'yi çöpe atıyoruz."

TÜRKİYE'YE MALİYETİ YILLIK 40 MİLYAR \$

Türkiye Yeşilay Cemiyeti'nin "Bağımlılık Ekonomisi: Türkiye'de Sigara, Alkol, Kumar ve Uyuşturucu Bağımlılığının Ekonomik Maliyeti" başlıklı araştırma raporu ülkedeki durumu gözler önüne seriyor. Yeşilay Genel Başkanı Doç. Dr. Mehmet Dinç, bağımlılığın bireysel bir mesele olmadığını, sorunun üzerine toplumsal ve insan hakları olarak gidilmesi gerektiğini söylüyor. Yeşilay Denetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Seyithan Ahmet Ateş ve Yeşilay Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Hayri Nuroğlu da bağımlılığın Türkiye ekonomisine nasıl büyük bir maliyet yüklediğini dile getiriyor. Sigara, uyuşturucu, alkol ve kumar bağımlılıklarının ekonomiye yıllık maliyetinin 78 milyar dolar olduğunu belirten Yeşilay yöneticileri, sadece kumarın ekonomiye maliyetinin tek başına 40 milyar dolar olduğunu altını çiziyorlar.

KEYİF EKONOMİSİYLE NELER YAPILABİLİYOR?

Türkiye'nin yıllık enerji ithalatı toplamı 2024 yılına göre 65 milyar dolar. Bağımlılık ekonomisi maliyeti 78 milyar dolar. Türkiye bir yılda cari açığının büyük bölümünü kapatacak, birkaç yılda cari açıktan bahsetmeyi ortadan kaldıracak 78 milyar dolarlık keyif

ekonomisi, ülkenin en büyük kamburlarından biri olarak karşımızda duruyor.

Ayrıca keyif ekonomisine verilen para ile Türkiye'nin kentsel dönüşüm sorunu 3-5 yılda halledilebiliyor. Aynı bağımlılık maliyeti ile Türkiye'nin tamamı demiryolu ağlarıyla örülebilir. 78 milyar dolar ile geniş bir teknoloji ve inovasyon üssü kurulabiliyor. Her öğrencinin önüne gelişmiş bir bilgisayar konabilir, binlerce yeni okul inşa edilebilir. Bu durum Türkiye'yi dünyada inovasyonda üst sıralara taşıyabiliyor. Keyif parasıyla yılda 154 adet şehir hastanesi yapılabiliyor, 40 milyon hanenin enerjisi karşılanabiliyor, ülkedeki tüm tarihi ve kültürel miraslar ayağa kaldırılabilir.

KUMAR İLE HUKUKİ MÜCADELE YANLIŞ

Ceza Hukukçusu Prof. Dr. Murat Balcı kumar meselesine açıklık getirirken, "Bilişim sisteminden maksat, verileri toplayıp yerleştirdikten sonra bunları otomatik işlemlere tabi tutma olanağı veren manyetik sistemlerdir. Dolayısıyla ceza hukukunda bilişim suçu kavramı yaygın olarak kullanılmaktadır. 'Kumar oynanması için yer ve imkân sağlamak' Türk Ceza Kanunu'nun 228'inci maddesinde suç olarak düzenlenmiş. Kabahatler Kanunu'nda kumar

oynamak kabahat olarak düzenlenmiş ve idari para cezası öngörülmüştür. Buna göre; Ceza Kanunu'nun uygulanmasında kumar, kazanç amacıyla icra edilen ve kâr ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlardır. Kumar oynamanın kabahat, kumar oynanması için yer temini hareketini suç haline getirdiğiniz bir sistemde, kumardan doğan toplumsal sorunları çözme imkânı yoktur. Bu sebeple ceza hukuku alanında kumar ile etkili bir mücadele için kumar oynamanın da suç haline getirilmesi gerekmektedir. Aksi halde kumar oynayanlara verilen idari para cezaları etkisiz kalmaya devam edecektir. Türk Ceza Kanunu'nun 228'inci maddesinde yapılan suç tanımlamasında kumar için yer temini söz konusudur" tespitini yapıyor.

Yasadışı bahis ve kumarın yaygınlaşması toplumsal çürümeyi artırıyor, ekonomiye zarar veriyor ve fakirliğe sebep oluyor. Bu nedenle tüm dünya uluslararası yasadışı bahse ve kara paraya karşı etkili mücadele vermeye çalışıyor. Türkiye'de de yasadışı bahse karşı son zamanlarda bazı operasyonlar yapılıyor. Bu operasyonların gerçek anlamda yasadışı bahsin yaygınlaşmasına karşı muhakkak bir etkisi oluyor ama mevcut mücadele yetersiz kalıyor, yeni önlemler gerekiyor.

“

KUMAR; YASADIŞI BAHİS, FUUŞ, UYUŞTURUCU, SİLAH TİCARETİ VE DAHA BİRÇOK YASAL OLMAYAN ALANLARDA KAZANILAN KARA PARANIN AKLANMASI İÇİN KULLANILAN EN ÖNEMLİ ARAÇ. DÜNYADA 1 TRİLYONU BAHİS OLMAK ÜZERE YILLIK 4,5 TRİLYON \$'LIK KUMAR EKONOMİSİ İŞLEM GÖRÜYOR

YEREL KALKINMANIN ÖRNEK BAŞKENTİ ORDU

TÜRKİYE’NİN KAHRAMANLARI PROJESİ TOPLANTISINDA YEREL ÜRETİCİLER VE BÜYÜK ALICILAR BİRARAYA GELDİ. ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI DR. M. HİLMİ GÜLER, ORDU’NUN YEREL KALKINMANIN BAŞKENTİ OLMAYA ADAY BİR ŞEHİR OLDUĞUNU SÖYLEDİ

ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI DR. M. HİLMİ GÜLER, “MESELEMİZ DÜŞÜNEN ORDU, ÜRETEK ORDU, YARIŞAN ORDU” DEDİ

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. M. Hilmi Güler, plan, program ve koordinasyon içinde bölgesel kalkınmanın başkenti anlayışıyla hareket ettiklerini söyledi.

Yerel üretimin desteklenmesi ve ticaretin geliştirilmesini amaçlayan ve 2,5 yılda 5 bin üreticiye ulaşan Türkiye’nin Kahramanları Projesi’nin 12. İl buluşması Ordu’da Ordu Büyükşehir Belediyesi, ORKENT, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası, Gıda Perakendecileri Derneği, TURYİD, TÜRES ve PERDER desteği ile gerçekleştirildi.

DÜŞÜNEN, ÜRETEK VE YARIŞAN ORDU

Açılıшта konuşan Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. M. Hilmi Güler, “Meselemiz düşünen ordu, üreten ordu, yarışan ordu. Önce düşünmek ve farkında olmak gerekiyor. Etrafta dünya kadar bitkimiz var ama ticarete çeviremiyoruz” dedi.

Ordu’nun en çok fındık üreten şehri olduğunun altını çizen Dr. M. Hilmi Güler,

“Fındıkta tek el durumundayız. Ama tek el olunan bir yerde fiyatı belirlemiyoruz. Bunu çözmeye başladık. Fındığı, fındık olarak satarsanız iki milyar dolar, çikolata yaparsanız sekiz milyar dolar. Biz şimdi 3 tane kelime ile ilerliyoruz. Bunlar; plan, program ve koordinasyon” diye konuştu.

YEREL AKTÖRLER E-TİCARETİ BÜYÜTÜYOR

Perakende sektörünün yereli desteklediğini belirten GPD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Önder Özpamukçu da, “Ekonomimizin güçlenmesi, halkımızın refahı, ülkemizin uluslararası arenada rekabetini güçlendirmesi, en temelde üretime dayanıyor. Türkiye’nin Kahramanları projesinde amacımız, tam da bu tespitten yola çıkarak, yerel ve bölgesel üretimin desteklenmesi, rekabet gücünün artırılması ve ekonomik katkısının güçlenmesi için çalışmaları koordine etmek” dedi.

Hepsiburada Kıdemli Kurumsal İlişkiler Müdürü Sinem Süllü ise, “Perakende e-ticaret işlem sayısı ise bir önceki yıla göre yüzde 10,1 artış göstererek 1 milyar 850 milyon adet olarak gerçekleşti. E-ticaretin bu kadar büyümesinin en önemli aktörleri ise elbette yerel üreticilerimiz. Türkiye’nin e-ticaret altyapısını şekillendiren bir şirket olarak üreticilerimize teknoloji, lojistik, ödeme çözümleri ve pazarlama desteği sunan entegre bir sistemle hizmet veriyoruz” ifadelerini kullandı.

ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI DR. M. HİLMİ GÜLER VE BERABERİNDEKİ HEYET TÜRKİYE’NİN KAHRAMANLARI PROJESİ DOLAYISIYLA AÇILAN STANTLARI GEZEREK BİLGİLER ALDILAR

FINDIK İHRACATINDA HEDEF 5 MİLYAR DOLAR

Trabzon'da bu yıl üçüncüsü düzenlenen Dünya Fındık Haftası etkinliği Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nun

katılımıyla Yomra ilçesindeki örnek fındık bahçesinde gerçekleşti.

Düzenlenen etkinliğe TBMM eski Başkanı Cemil Çiçek, TOBB Başkanı Riifat

Hisarcıklioğlu, Trabzon Valisi Aziz Yıldırım, Yomra Kaymakamı Oğuzhan Ocak, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Metin Genç, Yomra Belediye Başkanı Mustafa Bıyık, Trabzon Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Eyyüp Ergen, çevre illerin oda başkanları ve davetliler katıldı. Etkinlikte protokol üyeleri fındık bahçesine girerek fındık hasadı gerçekleştirdi.

Fındıktaki yıllık üretim hedeflerinin 1,5 milyon ton olduğunu belirten Trabzon Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Eyyüp Ergen, "İşte biz bu yaşlanmış bahçelerimiz için farkındalık oluşturarak tüm yaşlanmış bahçelerimizi örnek bahçe haline getirip Türkiye'de 750 bin tonlar değil de 1,5 milyon tonların bahsedilmesini, 2,5 milyar dolar değil de 5 milyar dolar gibi bir gelir elde etmek amacını güdüyoruz. Bu fındık haftasının gayesi de bu" dedi.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu de "Örnek fındık bahçesi nasıl olur bunu dünyaya örnek göstermek üzere bu töreni yapıyoruz. Özellikle bu çerçevede dünya fındık haftasını kutlayan herkese teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

TAHIL ENDÜSTRİSİNİN KALBI İSTANBUL'DA ATACAK

IAOM Avrasya Konferansı ve Sergisi, 3-6 Eylül 2025 tarihleri arasında Hilton İstanbul Bomonti Hotel'de düzenlenecek. IAOM Avrasya Konferansı ve Sergisi, Orta Asya, Baltıklar, Rusya, Ukrayna, Türkiye ve Kafkaslar'dan katılımcıları İstanbul'da ağırlayacak. Etkinlik, ayrıca ABD, Orta Doğu ve Afrika'dan da yoğun uluslararası katılım bekliyor.

Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği'nin (IAOM) Avrasya bölge direktörlüğünü yürüten Türkiye, her yıl 3 milyon tonun üzerinde un ihracatıyla dünya liderliğini elinde bulundururken, aynı zamanda 32 ülkeden oluşan Avrasya Bölgesi'nin temsilini de üstleniyor. Söz konusu bölge; Rusya, Ukrayna, Kazakistan,

Türkiye ve Avrupa Birliği ülkeleri gibi dünyaya buğday üretiminin ve un ihracatının merkezinde yer alan aktörlerden oluşuyor. Bu yılki etkinlik, bölgedeki stratejik iş birliklerini ve sektörün gelişimini güçlendirmeyi hedefliyor.

Konferansın açılış oturumunda, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın ve Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal'ın sektörün mevcut durumu ve geleceği üzerine önemli mesajlar vermesi bekleniyor. Açılışta ayrıca IAOM Genel Merkezi Başkanı Scott Martin ve IAOM Avrasya Direktörü Eren Günhan Ulusoy da konuşma yapacak. Bu oturum, konferansın vizyonunu belirleyecek ve sektörün önceliklerine ışık tutacak.

Ters Fiyat Sarmalı: Restoranlarda Yanlış Fiyatlama Ve Kârlılık Çıkmazı

Nihat BİNGÖL
Ziya Şark Sofrası CEO'su

Pandemi sonrası en çok tartışılan konulardan biri şu oldu: Restoranlar gerçekten pahalı mı? Enflasyonun hızla tırmandığı dönemde fiyat algımız bozuldu, tüketicilerin fiyat-fayda dengesi şaştı. Bugün geldiğimiz noktada ise iki taraflı bir sitemle karşı karşıyayız: Müşteriler restoranların çok pahalı olduğunu söylerken, restoran işletmecileri kârlılığın son derece düşük olduğundan yakınıyor. Aslında bu iki farklı görüş, aynı ortak gerçeği işaret ediyor.

Bu noktada sizlere literatürde "Ters Fiyat Sarmalı" olarak adlandırılan bir kavramı aktarmak istiyorum. Türkiye'de şimdilik fazla tanınmayan bu terim ile, piyasa üzerine yaptığım gözlemlere bir cevap ararken yabancı literatürde karşılaştım. Fark ettiğim şey şuydu: Günümüzde restoranların hizmet ettiği kişi sayıları giderek azalıyor, fakat fiyatlar sürekli artıyordu. Fiyat artışı, müşteri kaybını daha da hızlandırıyor; bu da işletmeleri yeni artışlara zorluyordu. İşte bu kısır döngü, günümüzde yaşadığımız çıkmazın en net ifadesi.

TERS FİYAT SARMALI (REVERSE PRICE SPIRAL) NEDİR?

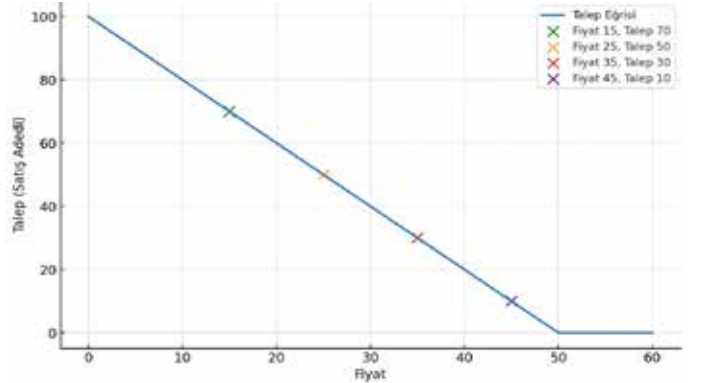
Bir işletme, maliyet baskısı veya müşteri kaybı nedeniyle fiyatlarını artırır. Ancak fiyat artışı, talebin daha da azalmasına yol açar. Talep azalınca ciro düşer, ciro düşüncü sabit maliyetler karşılanamaz ve işletme kârlılığını korumak için fiyatları yeniden artırır. Bu döngü sürekli tekrarlandığında işletme Ters Fiyat Sarmalı'na girmiş olur. Bu durum özellikle talep esnekliği yüksek olan pazarlarda daha tehlikelidir. Çünkü tüketiciler fiyat artışına duyarlı olduklarından kolayca alternatiflere yönelirler. Bu nedenle hem fiyatların pahalı hem kârlılığın düşük olduğu durumlar gözlemlenebilir. Kısacası, iki taraf da haklı olabilir!

NASIL İŞLER?

Fiyat Artışı Müşteri kaybı başlar.
Talep Düşüşü Satış adedi azalır, ciro küçülür.
Yeni Fiyat Artışı İşletme kayıpları telafi etmeye çalışır.
Daha Büyük Talep Kaybı Pazar payı daralır.
Sarmal Süreç kısır döngüye girer, işletme iflasa yaklaşır.

Gelin bu konuyu örnek bir işletmenin grafikleri ile inceleyelim:

TERS FİYAT SARMALI: FİYAT ARTIŞI > TALEP DÜŞÜŞÜ

Talep-Fiyat grafiğinde gördüğünüz üzere:

- Başlangıçta işletmede düşük fiyat-yüksek talep dengesi var.
- Fiyat her arttığında talep daha da azalıyor. Ancak belli bir seviyeye kadar ciro yükselmeye devam ediyor. (Talep düşüklüğünde kârlılık

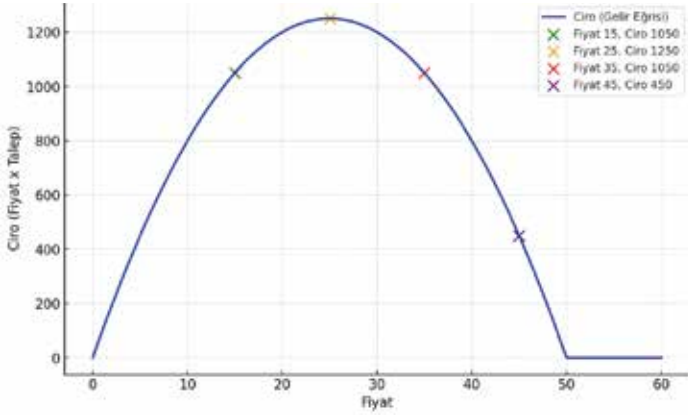
“Ters fiyat sarmalının ortaya çıkmasının ana sebebi, bilançonun ve piyasanın doğru okunmamasıdır. Her kâr düşüklüğünün çözümü fiyat artırmak değildir. Özellikle talep esnekliğinin yüksek olduğu pazarlarda fiyatlarla oynamak işletmeler için ciddi riskler barındırır

geçici olarak yükselmiş olabilir)

► Belli bir noktadan sonra işletme fiyatı yükselterek ciroyu arttırmaya çalıştıkça, talep sürekli düşerek Ters Fiyat Sarmalı'na giriyor.

Bu işletmenin Ciro-Fiyat grafiğini çizersek, hangi noktada Ters Fiyat Sarmalı'na giriş yaptığını daha net göreceğiz.

TERS FİYAT SARMALI: FİYAT ARTIŞI > CİRO DÜŞÜŞÜ

Fiyat artışı belli bir noktaya kadar talep düşüklüğünü telafi ediyor.

► Fiyat belli bir noktadan sonra yükselmeye devam ettikçe, talep çok hızlı düştüğü için ciro da geriliyor.

► İşletme fiyatı artırarak kaybı telafi etmeye çalışsa da aslında daha büyük kayıplar yaşıyor.

► Yani ters fiyat sarmalı, işletmeyi hem müşteri kaybına hem de ciro erimesine sürüklüyor.

İŞLETMELERİN YAPTIĞI TEMEL HATA NEDİR?

Ters fiyat sarmalının ortaya çıkmasının ana sebebi, bilançonun ve piyasanın doğru okunmamasıdır. Her kâr düşüklüğünün çözümü fiyat artırmak değildir. Özellikle talep esnekliğinin yüksek olduğu pazarlarda fiyatlarla oynamak işletmeler için ciddi riskler barındırır.

Çoğu zaman sabit maliyetlerin yükselmesinin sebebi, aslında talep düşüklüğüdür. Ancak işletmeler bu gerçeği göremediğinde fiyat artışıyla sorunu çözmeye çalışır ve sarmalın içine girer. Bu noktada enformatik verilerin doğru analiz edilmesi büyük önem taşır. Ülkemizde son zamanlarda tüketici alışkanlıklarının değiştiği bir gerçektir. Tasarrufların artması, dışarıda yapılan yemek harcamalarının azalmasına sebep olmuştur. Bunun sonucunda ise restoranların satış yaptığı kişi sayıları eski dönemlere göre azalma eğilimi göstermiştir.

Bilançolarda yalnızca ciroya bakmak yanıltıcıdır; işletmelerin kaç kişiye hizmet verdiği ve kaç ürün sattığı da mutlaka dikkate alınmalıdır. Enflasyonist ortamlarda cirodaki artış doğal bir sonuçtur; fakat bu artış her zaman kârlılığa yansımaz. İşte tam da bu noktada yanlış fiyatlama, işletmeleri geri dönülmez bir çıkmaza sürükleyebilir.

Fiyat artırmak tek başına çözüm değildir. Bunun yerine işletmelerin önceliği kapasiteyi yeniden düzenlemek, verimliliği artırmak veya satışları yükseltmek olmalıdır. Özellikle müşteri sayısının düştüğü dönemlerde, reklam ve pazarlama araçlarını doğru kullanmak pazar

payını genişletebilir. Daha fazla satış, sabit maliyetlerin yükünü hafifletecek ve kârlılığı destekleyecektir. Eğer pazar payını artırmak mümkün olmuyorsa, işletmeler mevcut kapasitelerini yeniden gözden geçirerek talebe uygun hale getirmelidir. Böyle durumlarda verimlilik artışı sağlanmalı, maliyetler kontrol altına alınmalıdır. Bazen makro sebeplerden dolayı kişi sayılarının eski seviyelerine gelmesi çok uzun sürebilir.

Yıllardır savunduğum gibi, restoranlarda profesyonel finansal yönetim artık bir seçenek değil, zorunluluktur. Patron ve yöneticilerin görevlerinin ayrışması, profesyonel ekip ve donanımlarla çalışılması ve iktisat biliminin rehberliğinde yönetim anlayışının benimsenmesi kaçınılmazdır. Müşteri taleplerine kulak tıkayan işletmeler, yarın hizmet edecek müşteri bulamayabilir. Unutulmamalıdır ki fiyatı asıl belirleyen taleptir. Dolayısıyla finansal krizlerin çözümü yalnızca fiyat artırmak değildir; asıl çözüm bu krizleri doğru okumak, verileri iyi değerlendirmek ve stratejik adımlar atabilmektir.

Bilançolarda yalnızca ciroya bakmak yanıltıcıdır; işletmelerin kaç kişiye hizmet verdiği ve kaç ürün sattığı da mutlaka dikkate alınmalıdır. Enflasyonist ortamlarda cirodaki artış doğal bir sonuçtur; fakat bu artış her zaman kârlılığa yansımaz. İşte tam da bu noktada yanlış fiyatlama, işletmeleri geri dönülmez bir çıkmaza sürükleyebilir

TARIM GIDA VE İÇECEK SEKTÖRÜ İLK 6 AYDA FAZLA VERDİ

Türkiye'nin tarım, gıda ve içecek sektörü 2025 yılının ilk altı ayında 13,42 milyar dolar ihracat, 12 milyar dolar ithalat yaptı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin Dış

Ticaret Verileri temel alınarak hazırlanan Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu (TGDF) Veri Paneli'nden derlenen bilgilere göre; Türkiye'nin tarım, gıda ve içecek sektörünün, yılın ilk 6 ayında

geçen yılın aynı dönemine göre ihracatı yüzde 0,4 artışla 13,37 milyar dolardan 13,42 milyar dolara çıktı. Söz konusu dönemde yapılan ithalat ise yüzde 21,91 artışla 9,84 milyar dolardan 12 milyar dolara yükseldi. Böylece, yılın ilk 6 ayında tarım, gıda ve içecek sektörü 1,42 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdi. Geçen yılın aynı döneminde bu rakam 3,53 milyar dolar seviyelerindeydi.

Birim ihracat değeri ise yüzde 7,24 artarak ton başına 1.347 dolar oldu. Haziran 2025 itibarıyla aylık temelde ihracat geçen yıl aynı döneme kıyasla yüzde 2,77 artışla 1,88 milyar dolar olurken, ithalat ise geçen yıl aynı döneme göre yüzde 21,58 artarak 1,76 milyar dolar gerçekleşti. En fazla ihracatın 1,62 milyar dolar ile şeker ve şekerli mamuller sektöründe, en fazla ithalat 3.09 milyar dolar ile hayvan yemi sektöründe yapıldı.

TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ FİYATLARI YILLIK YÜZDE 44,3 ARTTI

Türkiye'de Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım ÜFE), Temmuz'da bir önceki aya göre yüzde 5,66 azalırken, geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 44,32, on iki aylık ortalamalara göre yüzde 35,92 artış gösterdi. Yıllık değişimin en yüksek gerçekleştiği alt grup yüzde 244,14 artışla yumuşak çekirdekli ve sert çekirdekli meyveler oldu. Aylık değişimin en yüksek olduğu alt grup da yüzde 12,64 azalışla sebze ve kavun-karpuz, kök ve yumrular olarak kaydedildi.

Diğer yandan BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi Temmuz ayında et ve bitkisel yağ fiyatlarındaki artışla yükseldi. FAO Gıda Fiyat Endeksi (FFPI), Temmuz 2025'te ortalama 130,1 puana ulaşarak Haziran ayına göre 2,1 puan (yüzde 1,6) artış gösterdi. Tahıllar, süt ürünleri ve şeker fiyat endeksleri düşerken, et ve bitkisel yağ endekslerindeki artışlar bu düşüşü gölgede bıraktı.

FAO Tahıl Fiyat Endeksi de Temmuz

ayında ortalama 106,5 puan olarak gerçekleşti ve Haziran ayına göre 0,8 puan (yüzde 0,8) ve Temmuz 2024'e göre 4,2 puan (yüzde 3,8) düştü. FAO Şeker Fiyat

Endeksi de Temmuz ayında Haziran ayına göre 0,2 puan (yüzde 0,2) düşüşle ortalama 103,3 puana geriledi ve bu üst üste beşinci aylık düşüşü temsil ediyor.

Enerji Aramak Egemenliktir!

Osman ATAMAN
FullCharger ve
E-Mobilite Derneği
Yönetim Kurulu
Başkanı

Çağ, en az bilgi ve teknoloji çağı olduğu kadar enerji çağıdır. Bugün iletişim altyapılarının dünya üzerinde milyonlarca noktada yerleştiği baz istasyonları, uzayda veya dünyada hizmet veren on binlerce uydu alıcı – verici sistemleri kesintisiz enerji imkânları olmasa devre dışı kalır, insanlık geldiği kullanım alışkanlıkları seviyesinde konfor alanında felç olur. İnsanlığa olumlu olumsuz bir çok getiri eşliğinde bulunan yapay zekâ kullanımı ve yaygınlaşmasının önümüzdeki dönemlerde ihtiyaç duyacağı enerji kapasitesinin ülkeler ve şirketlerde nasıl arayış ve kısmen panik başlattığı ortadadır ve birçok ülkede veri merkezlerinin varlığı, sürdürülebilirliği konularının da kesintisiz enerji konusunda fikir birliği sağlattığı bir gerçektir.

Ateşten muma evrilerek güncel enerji ihtiyacının daimi büyümesine yol açan her gelişme enerjiyi ülkelerin varlık ve devamlılığında kritik, stratejik bir konuma (görünür, görünmez) yerleştirmiştir. Bugün, barınma, gıda, sağlık ve savunma gibi Maslow piramitindeki en temel ihtiyaçların enerjiden bağımsız yürütülmesi mümkün müdür?

2000 YIL ÖNCESİ ENERJİSİZLİK ENDİŞESİ

Türkiye, uzun yıllar kışı soğukta geçiren, Ankara’da Başbakanlık binasında ‘palto ile çalışan’ yüksek bürokrasiyi unuttu mu? Turgut Özal, 24 Ocak 1980 Kararları’nı böyle bir ortamda, yakıtsız kalmış başkentte hazırladıklarını anlatmış durmuştur. Çok değil 2000 yılının az öncesinde ‘Kış enerjisiz geçireceğiz’ endişesi dönemin gazete ve televizyonlarının kaç kere, genişçe ana haberi olmuştur. Hatta ülkede çıkacak bir ‘enerji krizi’ ile üretimden yaşamaya başımıza neler geleceğinin biraz da ‘Manipüle edilmiş’ korkusu ile (kısmen de kasıtlı artırılmış) maliyetlerle o ilk doğal gaz çevrim santalleri kurulmamış mıdır? Bütün bunlar, enerjinin hayati öneminden kaynaklanmaktaydı. Türkiye o yıllarda ne üretici, ne arayıcı, ne de pek tabii depolayıcı konumundan çok uzaktır.

1980 öncesi Türkiye’nin ‘fısıltı ile yayılmış’ inançlarından biri Türkiye’de petrol bulunduğu, her defasında ‘emperyalist ve kapitalist’ devlet ve şirketlerin, kuyuya civa döktürttüğü, ülkemizi ‘enerji bağımlılığına’ mahkum ettiği değil midir? En sol ideolojiye inanan da, en muhafazakâr veya milliyetçi olan da bu ‘iddiaya’ sahip çıkmıyor muydu?

BUGÜN ÜLKENİN DURUMU ÇOK FARKLI

Rusya – Ukrayna krizi (veya savaşında) enerji tedariki ve sürdürülebilirliğinde Avrupa’nın başına geleni göz önüne alalım. Son 5 yılda dünyada, her alanda oluşan ‘astronomik’ fiyat değişimlerinin, pahalılaşmanın pandemi, çip krizi, istihdam şeklinin değişimi ve maliyete yansımaları, ardından enerji tedarik güvenliği konularının toplamından kaynaklandığına kim itiraz edebilir?

Bugün durum çok farklıdır. Türkiye, son 20 yılını enerji alanında ‘dolu dolu’ geçirmiştir. Bu dolu alanlardan biri ‘arama faaliyetlerinde’ geldiğimiz noktadır. Örneğin Akdeniz’de veya Ege’de yapılacak bir aramada ‘donanma’ yani askeri güç eksikliğinin ne gibi sonuçsuzluğa neden olduğu, yıllarca tek bir ‘Hora Sismik’ gemisi ile ‘Dostlar alışverişte görsün’ gösterisinin ötesine geçemediğimiz gerçeği ile anlaşılamaz mı?

Her hangi siyasi yandaşlık değerlendirmesinden uzak, soğukkanlı ve mümkün mertebe objektif bir bakış; Türkiye’nin deniz ve hava savunma teknoloji ile donanımlarında sağladığı ilerlemenin, eş zamanlı olarak ‘arama filo’ ve altyapısıyla bütünleştiğinde ortaya ‘buluş’ çıkarttığını kabul edebilir.

DERİN DENİZLERDE TÜRKİYE VARLIĞI

Enerji ve Tabii Kaynaklar eski bakanı Berat Albayrak zamanında ortaya konulan perspektif ile satın alınan gemiler sayesinde Türkiye bu derin denizlerdeki varlığını dünyada 4 ülkeden biri olma seviyesine yükseltmiştir. 4 sondaj, 2 sismik araştırma, 1 yüzer doğal gaz üretim gemisi ve ardından eklenenler ile Türkiye ‘enerji arama filosunun’ etkili ülkesi olmuştur. Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han sondaj gemileri, Barbaros Hayrettin Paşa, MTA Oruç Reis sismik arama gemileri ve ilk yüzer doğal gaz üretim platformu Osman Gazi’nin yer aldığı enerji filosundaki gemi sayısı 9’a yükseldi. Bu ‘güç’ sadece Türkiye’de değil şimdilik Libya ve Somali açıklarında, Azerbaycan, Irak, Pakistan’da faaliyet geliştirmektedir.

Türkiye yakın bir gelecekte işbirliği yaptığı, ittifak kurduğu, kura-

“ Enerji arayabilmek için ‘irade’, bulmak için ‘egemen’, sonuçtan faydalanmak için de ‘bağımsız’ olmak gerekir(di). Bu dolu alanlardan biri ‘arama faaliyetlerinde’ geldiğimiz noktadır. Türkiye, son 20 yılını enerji alanında ‘dolu dolu’ geçirmiştir

ABDÜLHAMİD HAN SONDAJ GEMİSİ

BARBAROS HAYRETTİN PAŞA SİSMİK
ARAŞTIRMA GEMİSİ

FATİH SONDAJ GEMİSİ

HORA SİSMİK GEMİSİ

KANUNİ SONDAJ GEMİSİ

ORUÇ REİS

YAVUZ SONDAJ GEMİSİ

YÜZER DOĞAL GAZ ÜRETİM PLATFORMU
OSMAN GAZİ

“ Her hangi siyasi yandaşlık değerlendirmesinden uzak, soğukkanlı ve mümkün mertebe objektif bir bakış; Türkiye’nin deniz ve hava savunma teknoloji ile donanımlarında sağladığı ilerlemenin, eş zamanlı olarak ‘arama filo’ ve altyapısıyla bütünleştiğinde ortaya ‘buluş’ çıkarttığını kabul edebilir

çağı birçok ülkenin de bugüne dek ‘dış güçlerce’ elinden alınmış egemenlik hakkını kullanabilmesine yardım ederken, diğer yandan çalınmış enerji kaynaklarının da o ülkenin yararına kullanımına geliştirdiği bu altyapı ile destek verecek, ülkemize de doğal faydalar sağlayacaktır.

MAVİ VATAN İLE BÜTÜNLEŞEN ARAMA VE SONDAJLAR

Mavi Vatan ile bütünleşen aramalar ile özellikle Ege ve Akdeniz’de doğal gaz, ayrıca Karadeniz’de doğal gaz, Gabar Dağı’nda petrol aramaları sonuç sağlayarak ilerlemeye devam etmektedir.

Eski bakan Selçuk Bayraktar ve Baykar’a ilk başta burun kıvrıran

‘zihniyet’ gelinen noktayı nasıl kabullenmiş ise, Türkiye’nin enerji aramada ‘satın almayla’ geliştirdiği arama altyapısının yakın gelecekte milli teknoloji ile kalıcı bir güce dönüşeceğini de anlamak gerekir.

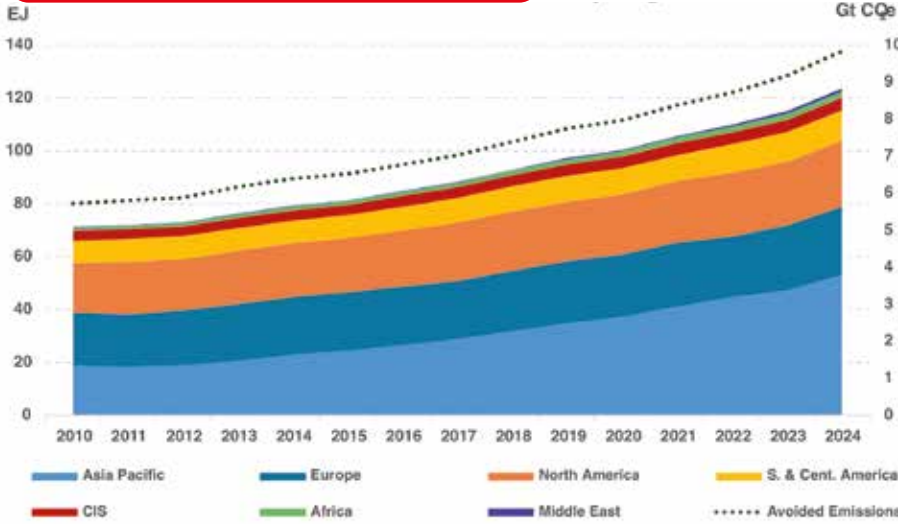
Enerji arayabilmek için ‘irade’, bulmak için ‘egemen’, sonuçtan faydalanmak için de ‘bağımsız’ olmak gerekir(di). Türkiye, bu vizyonun yatırım maliyetini çekmiştir. Bugün Bakanlar, Berat Albayrak, Fatih Dönmez ardından Alparslan Bayraktar başta olmak üzere ilgili bütün devlet kurumları ile ‘hariciye’, ‘askeriye’ bir bütün olarak bu başarının temel parçalarıdır.

Perde yeni açılmaktadır... Daha yolun başındayız.

FOSİL YAKIT KAYNAKLI ENERJİ TALEBİ KORKUTUYOR

YÜKSELİŞ EĞİLİMİ GÖSTEREN KÜRESEL ENERJİ TALEBİ 2024'TE BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE YÜZDE 2 ARTIŞ GÖSTEREREK REKOR SEVİYEYE ULAŞTI. ELEKTRİK TALEBİ YÜZDE 4 ARTARKEN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI, FOSİL YAKITLARIN BASKISINDAN KURTULAMIYOR

BÖLGELERE GÖRE FOSİL YAKIT KULLANIMI

Küresel enerji talebi 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2'den biraz fazla artarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Elektrik talebi ise yüzde 4'ten fazla artış göstererek, elektrifikasyonun hız kazanmasıyla genel enerji tüketiminin üzerinde bir seyir izlemeye devam etti. Yenilenebilir enerji kaynakları ise fosil yakıtların karşısında yetersiz kalıyor. Öte yandan, küresel CO₂ emisyonları da yüzde 1 artarak üst üste dördüncü yıl rekor seviyeye ulaştı.

FOSİL YAKITLARIN KULLANIMI ARTIYOR

KPMG'nin Enerji Enstitüsü (EI) iş birliği ile hazırladığı Dünya Enerji İstatistik Raporu'nun 2024 yılını içeren yıllık sonuçları yayımlandı. Temiz enerjideki hızlı büyümeye rağmen, fosil yakıtlar küresel enerji dengesinin merkezinde yer almaya devam ediyor. 2024 yılında küresel petrol üretimi yüzde 0,6 artarak günlük 97 milyon varile

ulaştı; bunun yüzde 66'sı OPEC dışındaki ülkelerden sağlandı. ABD ise tarihinde ilk kez günlük 20 milyon varilin üzerinde petrol üretirken Suudi Arabistan ve Rusya'nın top-

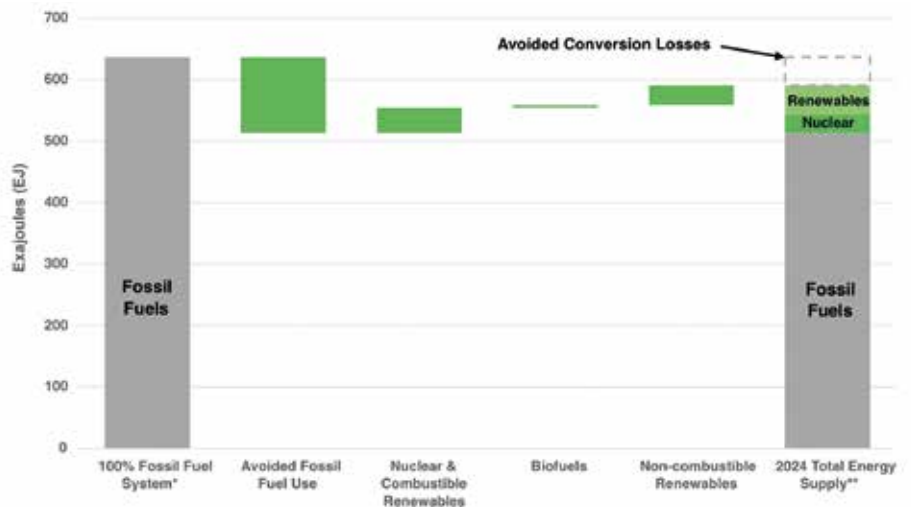
lam üretimini geride bıraktı. ABD ve Avrupa fosil yakıt kullanımında durağan bir sürece girmiş görünse de Avrupa'daki yenilenebilir enerji yatırımları artan faiz oranları ve tedarik zinciri baskılarından dolayı yavaşladı.

TÜRKİYE YÜKSELEN ENERJİ OYUNCUSU

Raporda Türkiye'nin 2024 yılındaki enerji arzına dair veriler de dikkat çekiyor. Buna göre Türkiye'nin toplam enerji arzı 2024 yılında 7,02 EJ (exajoule) seviyesine yükseldi. Bu, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 5,1 oranında bir artış anlamına geliyor. Bu artış oranı, Türkiye'yi Avrupa'da en hızlı büyüyen enerji arzına sahip ülkelerden biri haline getirdi.

Türkiye bu rakamlara göre yüzde 1,2'lik payı ile Avrupa'da en fazla enerji arzı payına sahip üçüncü ülke oldu. Birinci sırada yüzde 1,7 ile Almanya, ikinci sırada ise yüzde 1,5 ile Fransa yer alıyor.

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE NÜKLEER ENERJİ, FOSİL YAKIT BAĞIMLILIĞINI AZALTIYOR VE ENERJİ SİSTEMİ VERİMLİLİĞİNİ ARTIRIYOR

2028'DE KARADENİZ DOĞAL GAZI 16 MİLYON HANEYE ULAŞACAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada Karadeniz'deki keşfin 5'inci yılında 4 milyon hanenin doğal gaz ihtiyacının karşılandığı bildirildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, "Şu anda Türkiye'de 4 milyon hane, yerli ve milli doğal gazımızı

kullanıyor. 2028 hedefimiz, bunu 4 katına çıkararak yerli gazımızı 16 milyon haneye ulaştırmak" dedi.

Zonguldak'ın 170 kilometre açığında ve 2 bin 200 metre derinlikte bulunan gazın karaya getirilmesi için 170 kilometre uzunluğunda ve 16 inç çapında boru hattı inşa

edildi. Yerli gaz, 20 Nisan 2023'te karaya ulaştırıldı. Faz-1 çalışmaları kapsamında Sakarya Gaz Sahası'ndaki 12 kuyudan üretim yapılıyor. Günlük üretimin 9,5 milyon metreküp olduğu sahadan bugüne kadar toplam yaklaşık 4 milyar metreküp üretim gerçekleştirildi. Üretimin artırılması için yapılan Faz-2 çalışmalarında Osman Gazi Yüzer Üretim Platformu günde 20 milyon metreküpe doğal gaz üretecek.

Faz-3 çalışmaları kapsamında üretilen gazın da 2028'te devre alınması beklenen ikinci yüzer üretim platformu tarafından işlenmesi planlanıyor. Yeni platformun devreye alınması ile Sakarya Gaz Sahası'ndaki üretim kapasitesi, günlük 40 milyon metreküpe çıkarılacak. Enerji filosuna yeni katılan 5'inci ve 6'ncı sondaj gemilerinden birinin 2026 yılı içinde Karadeniz'deki arama ve üretim faaliyetlerine katılması planlanıyor.

YERALTINDA 3,5 TRİLYON DOLARLIK SERVET YATILIYOR

Türkiye Madenciler Derneği (TMD) Başkanı Mehmet Yılmaz, "Türkiye'nin yer altı potansiyeli 3,5 trilyon dolar.

Bu potansiyeli kullanamayıp her yıl 50-60 milyar dolarlık dış ticaret açığı veriyoruz. Dünyada gelişmiş ülkelere baktığımızda ABD, Kanada, Avustralya, Rusya, Çin, Hindistan... Madencilik hep lokomotif sektör olmuş. Madencilik acilen harekete geçirilmeli" dedi.

Yılmaz, Türkiye'nin bor rezervlerinin dünya toplamının yüzde 73'ünü oluşturduğunu belirterek, bordan katma değerli ürün üretiminin ise sınırlı olduğunu vurguladı. Rafine bor ürünlerinin cam, gübre, akü ve savunma sanayi gibi kritik sektörlerle satılmasıyla yaklaşık 2 milyar dolarlık ek gelir potansiyeli bulunduğunu belirten Yılmaz, mermer ihracatında da ekonomik gelirin artırılması için işlenmiş ürünlerin tercih edilmesi halinde 1,5 milyar dolarlık katkı

sağlanabileceğini kaydetti.

Türkiye Madenciler Derneği (TMD) verilerine göre, yılın ilk 6 ayında Türkiye'nin toplam dış ticaret açığı 49,3 milyar dolar olurken, bunun 20,82 milyar doları madencilik ve taş ocakçılığı sektöründen kaynaklandı. Ülkenin 78,3 milyon

hektarlık yüzölçümünde madencilik arama ruhsat sahaları 7,7 milyon hektarı kapsıyor. Ancak işletme ruhsatlı alanlar, toplam yüzölçümün binde 1'i seviyesinde bulunuyor ve neredeyse her 200 arama ruhsatından sadece 1'i işletmeye dönüşüyor.

VOLVO TRUCKS TESLİMATLARIYLA EGE'DE BÜYÜMESİNİ SÜRDÜRÜYOR

VOLVO TRUCKS, EGE BÖLGESİ'NDE 2025'İN EN ÖNEMLİ TESLİMATINI DNT ULUSLARARASI NAKLİYAT'A YAPTI. 70'İ TESLİM EDİLEN 50 ADETLİK SİPARİŞİN ÜRETİM AŞAMASINDA OLAN TOPLAMDA 120 ADET VOLVO FH500'ÜN TESLİMAT TÖRENİ DENİZLİ'DE GERÇEKLEŞTİ

VOLVO TRUCKS, EGE'DEKİ EN ÖNEMLİ TESLİMATINI DNT'YE GERÇEKLEŞTİ. TÖRENDE HER İKİ ŞİRKETİN YETKİLİLERİ HAZIR BULUNDU

Volvo Trucks, DNT Uluslararası Nakliyat ile 120 adet Volvo FH500 anlaşması gerçekleştirerek, Ege Bölgesi'ndeki etkinliğini artırıyor. Avrupa'da 20'den fazla ülkeye lojistik hizmeti veren DNT Uluslararası Nakliyat; düşük yakıt sarfiyatı, 7/24 sorunsuz çalışma karakteri ve şoförlere konfor sunması ile Volvo FH500'leri tercih etti.

DNT Uluslararası Nakliyat'ın Denizli'deki genel merkezinde yapılan teslimat töreni; Marubeni Dağıtım ve Servis CEO'su Eşref Zeka, Volvo Trucks Uluslararası Kıdemli Başkan Yardımcısı Per-Erik Lindström, Marubeni Dağıtım ve Servis Ticari Araçlar COO'su Kıvanç Kızılkaya, Özmutlubaş Otomotiv Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Mutlubaş ve DNT Uluslararası Nakliyat Yönetim Kurulu Başkanı Önder Manisalı'nın katılımıyla gerçekleşti.

Volvo Trucks, 2025 yılında da ağır ticari

araç pazarındaki etkinliğini; kamyonlarının kalitesi, güvenlik donanımları, çevreci özellikleri ve kesintisiz hizmet anlayışının da katkısıyla artırmaya devam ediyor. Volvo Trucks'ın büyümeye odaklandığı Ege Bölgesi'nde, 2025'in en önemli teslimatı, DNT Uluslararası Nakliyat ile yapıldı. 70 adedi teslim edilen, 50 adetlik siparişi de üretim aşamasında olan; toplamda 120 adet Volvo FH500'ün teslimat töreni, Denizli'deki DNT Uluslararası Nakliyat Genel Merkezi'nde düzenlendi.

KALİTE VE GÜVENLİĞİ SUNUYOR

Volvo Trucks Uluslararası Kıdemli Başkan Yardımcısı Per Erik Lindström, "Volvo Trucks olarak amacımız, sadece kamyon üretmek değil; aynı zamanda en yüksek kaliteyi sunmak, güvenlik donanımlarına verdiğimiz önem ve çevreci ürünlerimizle ulaşımın geleceğini şekillendirmek. İş ortaklarımız

ile birlikte sürdürülebilir bir geleceğe odaklanıyoruz" dedi.

Marubeni Dağıtım ve Servis Ticari Araçlar COO'su Kıvanç Kızılkaya da, 2025 yılı ithal kamyon ve çekici pazarında yüzde 10 pazar payı hedeflediklerini kaydetti. Kızılkaya, "2020 yılında başlayan dostluğumuz ve iş birliğimiz, bu etkinlikle sadece bir kamyon teslimatı değil, aynı zamanda Ege Bölgesi'nde bir filo dönüşümünün de miladını oluşturuyor. İş ortaklarımıza sadece araç teslim etmiyoruz; onlara güvenilir bir hizmet ağı, sürdürülebilir finansman modelleri ve uzun vadeli iş birlikleri sunuyoruz" diye dedi.

TERCİHİMİZİ VOLVO'DAN YANA

Volvo Trucks'ın İzmir'de bulunan Yetkili Satıcı ve Servisi Özmutlubaş Otomotiv Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Mutlubaş da, "1992'de kurulan Özmutlubaş Otomotiv sayesinde, birbirinden değerli iş birliklerinin ötesinde, DNT Uluslararası Nakliyat Yönetim Kurulu Başkanı Önder Manisalı gibi çok kıymetli dostluklar edindik. DNT Uluslararası Nakliyat ile kuruldukları 2004'ten günümüze aralıksız sürdürdüğümüz, ihtiyaçlarına en uygun kamyonları kendilerine teslim edebilenin haklı gururunu yaşıyoruz" dedi.

DNT Uluslararası Nakliyat Yönetim Kurulu Başkanı Önder Manisalı, "Volvo Trucks markasından memnun kalarak filomuzu yenileme kararı aldık. 2020'de ilk kez filomuza eklediğimiz Volvo kamyonlardan oldukça memnun kalarak, bu alımda da tercihimizi Volvo'dan yana kullandık. Volvo'nun düşük yakıt tüketimi, yüksek taşıma kapasitesi, üstün güvenlik donanımları ve kesintisiz çalışabilmesi; kararımızda oldukça etkili oldu. Markanın sağladığı tüm bu avantajların, işlerimizin aralıksız devam etmesinde, dolayısıyla şirketimizin büyümesinde etkin rol oynayacağına inanıyoruz" ifadesini kullandı.

ŞAHLAN GRUP'TAN HAFİFLİK VE SAĞLAMLIK İÇİN 150 TIRSAN YATIRIMI

Güvenilir lider Tirsan, yurt içi içecek taşımacılığının öncü firmalarından Şahlan Grup'un 150 Tirsan Hafif Perdeli Tenteli yatırımının tamamını teslim etti. Su, gazoz, kola, maden suyu gibi şişelenmiş içeceklerin taşımacılığı alanında uzmanlaşmış Şahlan Grup Ankara, Sapanca, Hendek ve Köyce-

ğiz'deki depolarından parsiyel ve komple taşımacılık hizmeti sunuyor.

Tirsan Adapazarı Mega Üretim Kampüsü'nde gerçekleştirilen törene Tirsan Treyler Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Nuhoğlu, Şahlan Grup Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Özenmiş, Yönetim Kurulu Üyesi Berkay Özenmiş ve Tirsan Treyler Satış İcra

Kurulu Üyesi Özgür Ayçiçek katıldı.

Tirsan Treyler Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Nuhoğlu, "Şahlan Grup, içecek taşımacılığı konusunda uzmanlaşmış, işine yaptığı yatırımlar ile büyüyen değerli iş ortaklarımızdan biridir. Hafifliği ile nakliyecilerimizin kazancını artıran bu özel Hafif Tenteli Perdeli araçlarımız da patent şampiyonu uzman mühendislerimiz tarafından geliştirildi. Süregelen iş birliğimizin uzun yıllar daha devam etmesini temenni ediyorum. Hayırlı olsun" dedi.

Şahlan Grup Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Özenmiş de, "Yatırımlarımızda en yüksek verimi alıyoruz. Tirsan hem en hafifi, hem en sağlamı. Gerçekleşen 3 araçlık teslimat ile 150 araçlık yatırımımızın tamamını teslim almış olduk. Bugüne kadar Tirsan araçları ile yüksek verimli taşımacılık yaparak hem kazandık hem de müşterilerimize kazandırdık" diye konuştu.

TALAY LOGISTICS, DAVIES TURNER İLE İŞ BİRLİĞİNE GİTTİ

Talay Logistics, İngiltere merkezli köklü lojistik markası Davies Turner ile el sıkıştı. Bu birliktelikle Talay Logistics, Türkiye ile İngiltere ve İrlanda arasındaki lojistik operasyonlarda Davies Turner ile birlikte hareket edecek.

Talay Logistics CEO'su Onur Talay, "İngiltere ve İrlanda hattındaki hacmimizi yeni dönemde daha da artıracamız. Bu hatta artık markalı araç ve ekipmanlarımız daha fazla görünür olacak. Davies Turner'ın 150 yılı aşkın geçmişi ve deneyiminden en iyi şekilde yararlanacağız" dedi. Talay Logistics Operasyonlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Gürkan Kaygınoğlu da iş birliği sayesinde İngiltere ve İrlanda operasyonlardaki güçlerini ve verimliliği daha da artıracaklarını söyledi.

Davies Turner Direktörü Alan Williams da, "Her iki taraf da Türkiye, Birleşik Krallık ve

TALAY LOGISTICS CEO'SU **ONUR TALAY**

İrlanda'daki varlığını artırmayı planlıyor ve kapıdan kapıya hizmeti standart hale getirerek, Sipariş Numarası (PO), Stok Kodu (SKU) ya da birim bazında ürün takibi sağlayan Satın Alma Sipariş Yönetimi sistemimizle

DAVIES TURNER DİREKTÖRÜ **ALAN WILLIAMS**

bu hizmeti destekliyoruz. Talay Logistics'in yeni ekipman yatırımları ve Davies Turner'ın ödüllü PO yönetim sistemiyle birlikte geleceğin neler getireceği konusunda oldukça heyecanlıyız" diye konuştu.

TÜRK FİRMASI SİNGAPUR'UN EN BAŞARILI GİRİŞİMCİSİ SEÇİLDİ

AGAONE YÖNETİM KURULU BAŞKANI **GÖKHAN YILMAZ**

Kıymetli madenler sektöründe global oyuncu olmak için yola çıkan AgaOne'in Singapur'da kurduğu AgaOne Commodities Pte Ltd şirketi Asya-Pasifik Değerli Metaller Konferansı'nda (APPMC)

örnek girişim olarak gösterildi.

Enterprise Singapur (EnterpriseSG) Genel Müdürü Cindy Khoo, "2025'in ilk çeyreğinde, AgaOne Commodities gibi yerleşik değerli metaller-mücevher oyun-

cularının operasyonlarını Singapur'da kurmalarını paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz" dedi.

AgaOne Yönetim Kurulu Başkanı Gökhan Yılmaz da, "Singapur'da kurduğumuz AgaOne Commodities şirketimizin Asya-Pasifik Değerli Metaller Konferansı'nda (APPMC), örnek girişim olarak gösterilmesinden dolayı çok mutluyuz. Bir milyon ABD Doları'na yakın yatırım bütçesi ile hayata geçirdiğimiz tesisimizde yıllık 20 ton yatırım ürünü ve takı üretimi yapmayı hedefliyoruz. Bu üretim kapasitesiyle birlikte yıllık yaklaşık 750 milyon ABD Doları ciro elde etmeyi öngörüyoruz" diye konuştu.

Dünyanın 5 kıtasında ofis açtıklarını belirten Yılmaz, "Kuyumculuk sektöründeki markamız AgaKulche. AgaOne; İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesine 113'üncü sıradan girdi. AgaOne bugün 25 yıllık tecrübesi ile 100'den fazla ülkede doğrudan satış yapan global bir oyuncu haline geldi" bilgisini verdi.

SANAYİ SİTELERİNDE İŞ ÇOK, ÇALIŞACAK ELEMAN YOK

Samsun'da oto tamircileri ve sanayi esnafı, iş yoğun olmasına rağmen çırak ve kalifiye eleman bulamamaktan yakınıyor.

Sanayi ustaları, gençlerin meslek öğrenmek yerine maaş odaklı yaklaştığını, bu nedenle çırak yetişmediğini belirtiyor. Çırakların haftalık 2-3 bin TL maaşla işe başlayabildiğini, ustaların ise 40-50 bin TL'den başlayan ücretlerle çalıştığını aktaran esnaf, işlerin yoğun olmasına rağmen eleman yokluğu nedeniyle birçok ustanın tek başına çalışmak zorunda kaldığını dile getiriyor.

Sanayide 30 yıldır dükkan sahibi olan Erol Ayan, "Sanayide hem çırak bulunmuyor hem de çırak yetişmiyor. Gençler liseyi bitirince sanayiye gelmek istemiyor. Gelenler de büyük servislerde, sigortalı ve iyi maaşla çalışmak istiyor. Yeni başlayan bir çırağa asgari ücret veremeyiz. En fazla

10-15 bin TL verebiliyoruz, bu paraya da kimse gelmiyor" dedi.

Kaportacı ustası Murat Koca da 23 yıldır bu meslekte olduğunu ve çırak bulmanın büyük bir sorun teşkil ettiğini belirtiyor. Koca, "Gelen çırak da ilk olarak maaşı

soruyor. Çıraklar paraya yöneldiğinde bu iş olmuyor. Şu an çıraklar haftalık 2 bin 500 TL ile başlar. 4-5 yıl içinde usta olabilirler ve maaşları 40 bin TL'den başlar" diyerek çırakların önceliğinin mesleği öğrenmek olması gerektiğini vurguluyor.

HALKBANK'TAN SÖZCÜ'NÜN YALAN HABERİNE JET TEKZİP

Sözcü gazetesi, Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan ile ilgili yaptığı asılsız haber sonunda tekzip yayımlamak zorunda kaldı.

Sözcü ve bazı sosyal medya hesaplarında, Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan'ın Bodrum'da lüks bir mekânda doğum günü partisine katıldığı iddiaları gündeme gelmişti. Halkbank ise bu haberleri yalanlamış, "iftira" niteliğinde olduğunu vurgulayarak tüm yasal haklarını kullanacağını duyurmuştu. Yaşanan gelişmelerin ardından Sözcü gazetesi herhangi bir mahkeme kararı bulunmadan yayınladığı haberle ilgili tekzip metnine yer verdi.

"HABER GERÇEĞE AYKIRI"

Sözcü Gazetesi'nde yer alan ve sosyal medyada da geniş yankı bulan "Halkbank Genel Müdürü Osman Arslan'ın Bodrum'da lüks bir doğum günü partisine katıldığı" iddiaları, Halkbank tarafından kesin bir dille yalanlandı. Yaşanan tartışmaların ardından Sözcü gazetesi, 18 Ağustos 2025 tarihli sayısında bir cevap ve düzeltme metni yayımladı. Tekzipte, gazetenin "Müdür Beyin Gecesi Bod-

rum'un Dilinde!" manşeti ile "Bu Paranın Kaynağı Nereden Geliyor" başlıklı haberlerinde yer alan iddiaların gerçeğe aykırı olduğu vurgulandı. Banka, haberlerde dile getirilen söylentilerin, tamamen yanlış bilgilere dayandığını ve kamuoyunu yanıltıcı nitelik taşıdığını belirtti.

SÖZCÜ'NÜN TEKZİP METNİ

Gazetede yayımlanan tekzip metni şöyle:

"Bankamız Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Bankamız Genel Müdürü aleyhine, 18082025 tarihinde basılı ve internet gazetenizde yayımlanan asılsız ve gerçek dışı yazıya ilişkin cevap ve düzeltme metnimizdir.

Basılı ve e-gazetenizin 18082025 tarihli manşetindeki 'MÜDÜR BEYİN GECESİ BODRUM'UN DİLİNDE!' başlıklı yazısı ile 8. Sayfasındaki 'BU PARANIN KAYNAĞI NEREDEN GELİYOR' başlıklı yazısında asılsız, yalan ve gerçeğe aykırı haber yapılmıştır.

Söz konusu yazılarda yer alan haber ve söylentiler, tamamen gerçeğe aykırı, Bankamızın ve Genel Müdürünün güven ve itibarını sarsıcı, kişilik haklarına saldırı ve iftira niteliğinde olduğu gibi kamuoyunu

ve yatırımcıları yanıltıcı niteliktedir.

Bankamızın resmi X hesabından 18082025 tarihinde yapılan açıklamada da belirtildiği üzere; "Bankamız Genel Müdürü olduğu iddia edilerek, Bodrum'da bir içkili mekânda sözde şampanyaların içildiği lüks bir doğum günü partisine Bankamız Genel Müdürünün katıldığı yönünde haber ve paylaşımlar gerçeğe aykırı, kamuoyunu yanıltıcı, Bankamızın güven ve itibarını sarsıcı ve iftira türünden yalan açıklamalardır. Bankamızın ve Bankamız Genel Müdürünün güven ve itibarını sarsacak nitelikte olan; haksız, yalan, mesnetsiz haber ve yorumlar ile ilgili olarak tüm yasal haklarımızın kullanılacağını kamuoyunun bilgilerine sunarız.

Bankamıza ve Bankamız Genel Müdürüne yönelik iddiaların herhangi bir gerçeklik payı bulunmamaktadır. Bu kapsamda; Bankamızın ve Bankamız Genel Müdürünün itibarını, şöhretini, kişilik haklarını ve marka değerini zedeleyici, gerçeğe aykırı, asılsız haberlerle ve yayınlarla itibar edilmemesi gerektiği kamuoyuna saygıyla duyurulur. Türkiye Halk Bankası A.Ş. ve Osman ARSLAN Vekili Av. Hüseyin KILINÇ"

İLK 6 AYDA TURİZM GELİRLERİ VE ZİYARETÇİ SAYISI ARTTI

TURİZM GELİRLERİ YILLARA GÖRE

Turizm	Turist (Milyon)	Gelir (Milyar USD)	KB Gelir (USD)
2019	51,9	34,5	675
2020	15,8	12,1	661
2021	29,4	30,2	1.028
2022	51,4	46,5	901
2023	57,1	56,4	1.012
2024	62,2	61,1	1.018
2024 6 Ay	25,1	24,0	942
2025 6 Ay	5,5	25,8	996

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), turizmde ilk altı ay verilerini açıkladı. Buna göre, ilk 6 ayda turizm gelirleri-

nin geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,6 arttı, buna karşılık turist sayısındaki artış yüzde 1,7 olarak gerçekleşti.

Buna göre, turizm geliri Nisan, Mayıs ve Haziran aylarından oluşan ikinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 8,4 artarak 16 milyar 284 milyon 322 bin dolar oldu. Ziyaretçilerden elde edilen turizm geliri 16 milyar 95 milyon 247 bin dolar, transfer yolculardan elde edilen turizm geliri ise 189 milyon 75 bin dolar oldu. Ziyaretçilerin turizm gelirinin yüzde 16,5'ini Türkiye'yi ziyaret eden yurt dışı ikametli vatandaşlar oluşturdu.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, "Cumhuriyet tarihinin 6 aylık dönemlerine baktığımızda rekor kırdık, 25,8 milyar dolar gelir elde edildi. 64 milyar dolar yıl sonu hedefimize adım adım ilerliyoruz" dedi.

GİRİŞİMCİ KENDİNE GÜVENSE DE TEMKİNİ ELDEN BIRAKMIYOR

GİRİŞİMCİLİK İÇİN DÖNÜŞÜM, TEKNOLOJİ VE İNOVASYON ANLAYIŞIYLA PROAKTİF BİR YAKLAŞIM SERGİLEYEN TÜRK GİRİŞİMCİSİ İYİMSERLİĞİNİN YANINDA İÇ VE DIŞ RİSKLER SEBEBİYLE YATIRIM KONUSUNDA ENDİŞELERİNİ GİZLEYEMİYOR

Türkiye’de 1.000’in üzerinde girişimciyle yapılan bir ankette büyüme konusunda iyimserlik çıkmasına karşılık, belirsizlikler, mevzuat değişiklikleri, yetenek eksiklikleri, inovasyon, finansman, iş gücü ve sürdürülebilir büyüme gibi konularda karamsarlık kendini gösteriyor.

EY’nin gerçekleştirdiği Girişimcilik Barometresi 2025 araştırmasında; girişimcilik ekosisteminin mevcut durumunun analiz edilmesini, gelişim alanlarının belirlenmesini ve paydaşlar arasında farkındalığın artırılmasını amaçlarken işletmelerin karşılaştığı zorluklara ve fırsatlara dair öngörüler sunuyor.

TÜRK İNSANI İNOVASYONA YATKIN

Araştırmaya göre, Türkiye’deki girişimcilerin organizasyonel ve süreç inovasyonuna odaklanması, girişimcilik ortamında verimliliği ve uyum sağlama yeteneğini artırmaya yönelik proaktif bir yaklaşım gösterdiği gözleniyor.

Araştırmada; Türkiye’deki süreç inovasyonu oranının yüzde 49 gibi yüksek bir oranda olması, hızla değişen piyasa ortamında rekabet avantajını sürdürebilmek için operasyonel verimliliği artırmaya yönelik bir kararlılığı ortaya koyduğu, bu durumun odaklanma, verimliliğin ve maliyet etkinliğinin iyileşmesini sağlayabileceği belirtiliyor.

Araştırmaya göre, inovatif faaliyetler planlamayan firmaların yüzde 5 gibi nispeten düşük olması Türkiye’deki girişimciler arasında proaktif bir yaklaşımın olduğunu gösteriyor. Bu yenilik yapma isteği, zorluklar karşısında büyüme ve uyum sağlama konusunda olumlu bir bakış açısını yansıtıyor. Söz

konusu anlayış; müşteri ilişkileri yönetimi (CRM) sistemleri ve bulut gibi dijital teknolojilerin benimsendiğine işaret ediyor.

YÜZDE 74’Ü İNTERNET KULLANIYOR

EY araştırması işletmelerin dijital yaklaşımını da sorguluyor. Türkiye’deki girişimciler arasında geliştirilmiş internet sitesi kullanımında yüzde 74, bulut bilişimindeki yüzde 63’lük artış, günümüz dijital pazarında müşteri çekmek ve rekabetçiliği kuvvetlendirmek için çevrim içi varlığı artırma konusundaki güçlü istekliliği ve inovasyon talebini vurguluyor.

Araştırmada en dikkat çeken pasajlardan biri yapay zekâ ile çalışma. Araştırmaya göre, yapay zekâ yatırımlarına ve operasyonel verimlilikte iyileştirmelere güçlü bir

ilgi olduğu görülüyor. Bu durum girişimcilik çabalarında üretkenliği ve kalite kontrolünü artırma yönündeki duruşu vurguluyor.

YAPAY ZEKÂYA GÜVEN DAHA FAZLA

Araştırmaya göre, Türkiye’deki katılımcıların yüzde 76’sı, AI (yapay zekâ) kullanımının operasyonel verimliliği ve üretkenliği önemli ölçüde artırmasını beklerken, bölge genelinde bu oranın yüzde 68 olduğu görülüyor. Ayrıca katılımcıların yüzde 62’si, yapay zekânın hata oranlarını azaltacağına ve kalite kontrol süreçlerini iyileştireceğine inanırken yüzde 52’si, karar verme süreçlerinin hızlanacağını; yüzde 45’i ise rutin görevlerin otomasyonu sayesinde iş gücü maliyetlerinde azalma yaşanacağını öngörüyor. Türkiye’deki girişimcilerin yapay zekâ

alanına yönelik yatırım dağılımı, 25,001 dolar ile 100,000 dolar arasında yatırım yapmaya istekli olan yüzde 14'lük dilimi gösteriyor. Bu oran, şirketlerin sadece bir kısmının yapay zekâya daha fazla kaynak ayırmaya hazır olduğunu ve bunun potansiyel faydalarına inandığını gözler önüne seriyor.

Türkiye'deki girişimciler, özellikle veri analitiği ve süreç otomasyonu alanında yapay zekâya güçlü bir bağlılık gösterirken, aynı zamanda veri gizliliği ve belirsiz regülasyonlar konusundaki endişelerini de dile getiriyor. Bu durum, şirketlerin stratejik kararlarını şekillendiriyor.

BELİRSİZLİKLERE KARŞI DÖNÜŞÜME EVET

Araştırmaya göre, Türkiye'deki girişimciler, ekonomik belirsizlikler karşısında dijital dönüşüme yatırım yapma konusunda kararlı olurken, sürdürülebilir büyüme ve operasyonel verimliliği desteklemek için öz kaynak finansmanına vurgu yapıyorlar. Türkiye'nin, BT sistemleri ve yazılım güncellemelerine yatırım yapma oranında (yüzde 65) bölge geneline (yüzde 58) kıyasla daha yüksek bir orana sahip olması; şirketlerin dijital dönüşüme daha fazla odaklandığını gösteriyor.

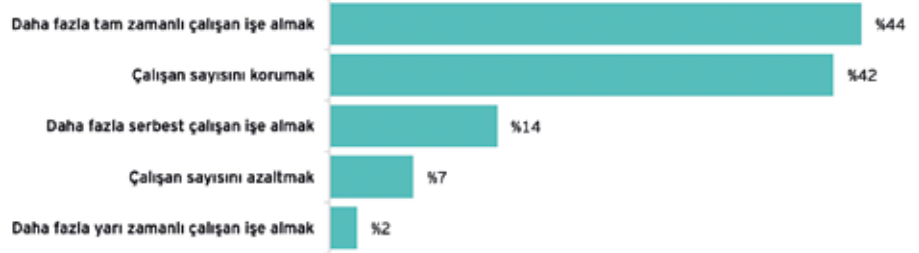
YENİ TESİS KURMAYA TEMKİNLİ YAKLAŞIM

Aynı araştırmaya göre, yeni tesis kurmayı planlayan Türkiye'de faaliyet gösteren şirketler (yüzde 19), genişlemeye yönelik temkinli bir yaklaşım sergiliyor. Bu durum, büyüme konusuna ilgi olmasına rağmen, birçok girişimcinin diğer yatırımları önceliklendirebileceği veya piyasa koşulları hakkında belirsizlik yaşayabileceği anlamına geliyor. Araştırmada, ekonomik risk ve piyasa belirsizliği konusundaki endişe, Türkiye'deki girişimcilerin zorlu bir ekonomik ortamda hareket ettiğini gösteriyor. Bu durum, önümüzdeki yılın yatırım kararlarını etkileyebileceği öngörüsü yapıyor.

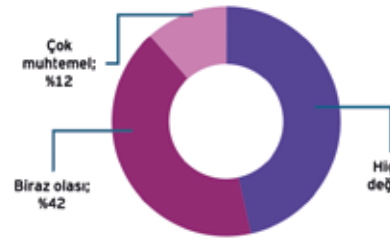
TALEP VAR ANCAK ÇALIŞMA ŞARTLARI YETERSİZ

Türkiye'de tam zamanlı çalışanlara yönelik güçlü bir talep bulunsada rekabetçi maaşlar sunma ve gerekli beceri seviyesine sahip adaylar bulma konusunda zorluklar yaşandığı görülüyor.

ÖNÜMÜZDEKİ 12 AY İÇİNDE İŞE ALIM SÜREÇLERİNİZDE PLANLARINIZ NELERDİR?

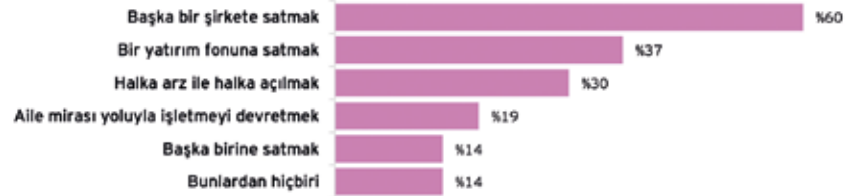
ÖNÜMÜZDEKİ 12 AY İÇİNDE ŞİRKETİNİZİN BİR KISIMINI SATMA OLASILIĞINIZ NEDİR?

GİRİŞİMCİ İŞLETMELER İÇİN ÜLKENİZDEKİ MEVCUT KOŞULLARI NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ?

ŞİRKETİNİZİN GELECEKTEKİ YÖNETİMİ İÇİN AŞAĞIDAKİ MİRAS PLANLAMA SEÇENEKLERİNDEN HANGİLERİNİ DEĞERLENDİRECEKSİNİZ?

ÜLKENİZDE YEREL DÜZENLEMELER VE İŞ UYGULAMALARI, İNOVASYON VE İŞ BÜYÜTME KABİLİYETİNİZİ NASIL ETKİLİYOR?

AİLE ŞİRKETİNİZİN, AİLE ŞİRKETİ OLMAYAN İŞLETMELERE KİYASLA KARŞILAŞTIĞI ZORLUKLAR NELERDİR?

Araştırma verilerine göre, Türkiye'deki girişimcilerin yüzde 44'ü önümüzdeki yıl tam zamanlı çalışan alımı planlıyor, yüzde 42'si mevcut kadroyu korumayı tercih ediyor. İşe alım sürecinde karşılaşılan en önemli zorlukların başında da rekabetçi maaş ve yan haklar sunmak (yüzde 56), gerekli becerilere sahip aday bulmak (yüzde 53), deneyimli aday eksikliği (yüzde 49), aday beklentilerini karşılamak (yüzde 30) yer alıyor.

Türkiye'deki girişimcilerin yalnızca yüzde 7'si önümüzdeki 12 ay içinde iş gücünü azaltmayı planlıyor, bu durum ekonomik zorluklara rağmen genel olarak istikrarlı bir istihdam görünümünü ve mevcut çalışan seviyelerini koruma tercihlerini yansıtıyor.

ŞİRKET SATMA İSTEĞİ YÜZDE 60 SEVİYESİNDE

Türkiye'de şirket satışına yönelik temkinli yaklaşım ve stratejik halefiyet planlamasına verilen önem, girişimcilerin çıkış stratejileri belirlemeleri ile büyümeyi desteklemek için potansiyel ortaklıkları keşfetmelerinin önemini vurguluyor.

Türkiye'deki anket katılımcılarının yüzde 12'sinin şirketlerinin bir kısmını satma olasılığının yüksek olduğunu belirtmesi, bazı şirketlerin potansiyel fırsatlar gördüğünü ancak çoğunluğun şirketlerinin kontrolünü sürdürmeyi tercih ettiğini gösteren bir iyimserliği işaret ediyor.

Şirketini başka bir şirkete satma tercihinin yüzde 60 olması, Türkiye'deki girişimciler arasında stratejik bir yaklaşım olduğunu vurguluyor ve iş değerini artıracabilecek ortak-

TÜRK GİRİŞİMCİLER, ÖZELLİKLE VERİ ANALİTİĞİ VE SÜREÇ OTOMASYONU ALANINDA YAPAY ZEKÂYA GÜÇLÜ BİR BAĞLILIK GÖSTERİRKEN VERİ GİZLİLİĞİ VE BELİRSİZ REGÜLASYONLAR KONUSUNDA TEMKİNLİ DURUŞ SERGİLEYEREK STRATEJİK KARARLARINI ŞEKİLLENDİRMEK İSTİYOR

lıklar veya birleşmeler arayışını gösteriyor. Aynı zamanda yüzde 37'lik bir kesim yatırım fonuna satış opsiyonunu değerlendirirken, yüzde 30'u halka arzı olası bir planlama seçeneği olarak görüyor.

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜMEYE ENDİŞE HÂKİM

Araştırmaya göre, Türkiye'de iş gücü maliyetleri ve finansman giderleri konusundaki artan endişe, girişimcilerin ekonomik zorlukları etkili bir şekilde aşmak ve sürdürülebilir büyüme sağlamak için stratejik finansal yönetim, operasyonel verimlilik gibi konulara odaklanmaları gerektiğini vurguluyor. Teknoloji ve ekipman güncellemeleri, Türkiye'deki katılımcıların yüzde 51'i tarafından

orta derecede etkili olarak değerlendiriliyor. Bu durum, ekonomik zorluklara rağmen sistemleri modernleştirmeye yönelik güçlü bir odaklanmayı gösteriyor ve operasyonel verimliliği artırma potansiyelini taşıyor.

Sigorta primleri, maliyetler üzerinde yüksek etkiye sahip olduğunu belirten yüzde 33'lük bir oranla kayda değer bir endişe kaynağı olarak karşımıza çıkıyor. Bu durum, girişimciler için risk yönetimi stratejilerinin önemini yansıtıyor. Türkiye'deki anket katılımcılarının yüzde 14'ünün ulaşım ve lojistiği etkili olarak değerlendirmesi, tedarik zinciri yönetiminde potansiyel bir gücü gösteriyor. Bu durum, şirketlerin lojistikle ilgili maliyetlerin etkilerini minimize etmek için stratejilere sahip olduğunu belirtebiliyor.

Girişimcilik ekosisteminin gelişimi için araştırma sonunda şu önerilere değiniliyor: Dijital dönüşümün güçlendirilmesi, ekonomik risklerin azaltılması, yetenek açığının giderilmesi, şirket içinde inovasyon kültürünün geliştirilmesi ve halefiyet planlamalarının geliştirilmesi.

AİLE ŞİRKETLERİ DEVAMLILIK İÇİN PROFESYONELLİĞİ SEÇİYOR

EY araştırmasına göre, halefiyet planlamasının yetersizliği ve sermayeye erişim konusundaki zorluklar, Türkiye'deki aile şirketlerindeki kırılganlıkları vurguluyor ve liderlik sürekliliği ile finansal sürdürülebilirliğe stratejik bir odaklanma gerektiriyor.

Türkiye'deki aile şirketlerinde halefiyet planlamasında dış danışmanların genellikle yer almaması, aile dinamiklerine olan bağlılığı gösteriyor. Bu durum, yapılandırılmamış yaklaşımlara ve potansiyel anlaşmazlıklara yol açabiliyor. Aynı zamanda etkili geçişlerin sağlanması için profesyonel rehberliğe duyulan ihtiyaç ön plana çıkıyor. Türkiye'de sermaye ve finansmana olan erişim zorlukları, aile şirketleri için kritik bir problem teşkil ederken, bu durum şirketlerin büyüme fırsatlarını ve pazardaki rekabetçiliğini sınırlayabiliyor.

Küresel Ticaret Savaşları: 2026'da Ticaretin Geleceği

Tuba SARAÇOĞLU
Progroup Uluslararası
Danışmanlık
Bağımsız Yönetim /
İcra Kurulu Üyesi

2 025 yılının sonuna doğru dünya ekonomisi, belirsizliklerle dolu ve çok boyutlu bir dönüşüm sürecinden geçmektedir.

Son yıllarda küresel ticaretin yapısı, hem büyük güçler arasındaki ekonomik gerilimler hem de bölgesel çatışmaların doğrudan ve dolaylı etkileriyle ciddi şekilde değişime uğramıştır. Özellikle ABD ile Çin arasında 2018'de başlayan ve giderek derinleşen ticaret savaşları, yalnızca iki ülkenin değil, küresel ticaretin tamamının yönünü belirleyen başlıca faktörlerden biri haline gelmiştir. Bu süreçte, ülkeler ekonomik çıkarlarını korumak adına korumacılık politikalarına daha fazla yönelmiş, bu da serbest ticaretin sağladığı büyüme ivmesinin yavaşlamasına neden olmuştur.

DÜNYA TİCARETİ DARALIYOR

Ticaret savaşları genellikle bir ülkenin diğerine ekonomik baskı uygulamak amacıyla gümrük tarifeleri, ithalat yasakları ve çeşitli teknik engeller getirmesiyle başlar. ABD'nin, Çin'in fikri mülkiyet haklarını ihlal ettiği ve haksız rekabet uyguladığı gerekçesiyle başlattığı tarifelerle alevlenen bu süreç, Çin'in karşı misillemeleleriyle daha da derinleşmiştir. Her iki ülke de kendi stratejik sektörlerini koruma altına alırken, küresel tedarik zincirleri zarar görmüş, maliyetler artmış ve yatırımcı güveni sarsılmıştır. Bilhassa teknoloji, enerji ve tarım gibi kilit sektörlerde yaşanan bu kırılmalar, dünya genelinde ticaret hacmini daraltmakta ve ekonomik büyümeyi yavaşlatmaktadır.

JEOPOLİTİK KRİZLERİ TETİKLİYOR

Bu gelişmelere paralel olarak 2025 yılı, küresel ticaretin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda jeopolitik krizlerin de etkisi altında kaldığı bir yıl olmuştur. Haziran ayında İsrail'in İran'a yönelik başlattığı hava saldırıları, dünya kamuoyunda büyük yankı uyandırmıştır. İsrail'in, İran'ın nükleer altyapılarına ve askeri üslerine karşı gerçekleştirdiği bu operasyonlar, İran'ın da misilleme olarak 150'den fazla balistik füze ve yüzlerce insansız hava aracıyla karşılık vermesiyle

büyük bir bölgesel savaşa dönüşmüştür. Bu çatışmanın küresel ekonomiye etkisi yalnızca enerji piyasalarıyla sınırlı kalmamış, aynı zamanda Orta Doğu'dan geçen stratejik ticaret yollarını tehdit ederek ticaret güvenliğini ve nakliye maliyetlerini doğrudan etkilemiştir. Petrol fiyatlarındaki yükseliş, küresel enflasyon üzerinde baskı yaratırken, yatırımcılar riskten kaçınma eğilimine girmiştir. Bu noktada, Gazze'de süregelen insani kriz de göz ardı edilemez

DİJİTALLEŞME İLE AÇILAN YENİ KORİDORLAR

ABD-Çin arasındaki stratejik rekabetin devam etmesi, Avrupa Birliği'nin kendi sanayini koruma altına alma girişimleri ve Hindistan gibi gelişmekte olan ekonomilerin iç pazar öncelikli politikaları, serbest ticaretin önündeki başlıca engeller arasında yer almaktadır.

Bu olumsuz tabloya rağmen, dijitalleşme ve teknolojik gelişmeler küresel ticaretin yeniden şekillenmesinde önemli fırsatlar sunmaktadır. E-ticaretin yaygınlaşması, dijital ödeme sistemlerinin gelişimi ve blockchain teknolojisinin ticarete şeffaflık ve güvenlik sağlaması, geleneksel ticaret yöntemlerinin yerini alabilecek yeni bir ekonomik altyapının inşasına işaret etmektedir. Ayrıca "friendshoring" (dost ülkelere yönelik tedarik) ve "nearshoring" (yakına taşıma) gibi tedarik zincirlerini yeniden yapılandırmaya yönelik stratejiler, ticareti daha dirençli hale getirme potansiyeline sahiptir.

Sonuç olarak, 2025 yılı itibarıyla küresel ticaretin geleceği, yalnızca ekonomik politikalarla değil, aynı zamanda jeopolitik gelişmeler, teknolojik dönüşüm ve uluslararası işbirliği dinamikleriyle şekillenmektedir. Ticaretin yeniden canlanması ve dünya ekonomisinin istikrarlı bir büyüme yoluna girmesi, ancak ülkeler arasında yapıcı diyalogun güçlenmesi, çatışmaların sona ermesi ve sürdürülebilir işbirliği mekanizmalarının kurulmasıyla mümkün olacaktır.

“ Küresel ticaretin geleceği, yalnızca ekonomik politikalarla değil, aynı zamanda jeopolitik gelişmeler, teknolojik dönüşüm ve uluslararası işbirliği dinamikleriyle şekillenmektedir. Dünya ekonomisinin istikrarlı bir büyüme yoluna girmesi, ancak ülkeler arasında yapıcı diyalogun güçlenmesine bağlı

Güç İnsanı Değiştirir mi?

Tümay MERCAN
Kocaeli Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Öğretim Görevlisi

Değişmek istemese de değiştirir. Hadi iyimser olalım. Derece derece diyelim. Herkesin bildiği bir konu. Ama bu konuyla ilgili yazıları okumaktan hoşlanılıyor. Çünkü okurken herkes kendini olduğundan güçlü haliyle hayal ediyor.

Hadi itiraf edin! Bir anlık fazladan güç bile yüzünüzün şeklini değiştirdi, vücudunuzu gevşetti, arkanıza biraz daha yaslandınız...

Nasıl! Güzel mi?

Güç Nimetleri

Şimdi gelsin bakalım güç nimetleri:

1- Kendiniz için nimetler:

- a)** Mevcut çalıştığınız yerde yükseldiniz:
 - İntikamın açığa çıkması veya kolaylaştırıcılık.
 - Sizinle beraber yükselecekler, düşecekler, gidecek ve kalacaklar var.
 - Herkes emrinizi yerine getiriyor. (İç sesiniz Allah'ım beni başarılı kıl veya ben neymişim be abi.) Geçmişte yanlış görülenlerin düzeltilmesi vs.
 - Fiziki değişiklikler var.
- b)** Başka bir kuruma üst pozisyonda geçtiniz:

Yeni her şeyi yapabilirsiniz.

Dost var düşman var, eski yönetimin adamları var. Ama güç sizde. Yeni yerde yeni insanlara daha çok kasılabilir misiniz? 'Her şeye yeniden başlayabilirim' diyebilir misiniz? Çok sert veya yumuşak hangi tarzı benimsersiniz? (Ego durumuna bağlı)
- c)** Çalıştığınız yeri satın aldınız... (Örnekleri var)

Burası artık sizin. İsteyen kalır, istemeyen gider. Patron sizsiniz. (Hayatında ilk defa patron oluyorsa ve ego tavan yapmışsa orada durmayın kaçın, kaçın!)

2- Çevreniz için nimetler:

- Bizim dayıoğlu-kızı / amcaoğlu-kızı / arkadaş orada x pozisyonunda sözü geçer;
- Alırız bi sponsorluk, bağış. Ben söylerim ona beni kırmaz.

-Söyleyeyim sana da bir iş bulsun, ben söylerim ona beni kırmaz.

-Söyleyeyim stajını orada yaparsın, ben söylerim ona beni kırmaz.

- Biraz şirketine / kuruma alırsın söyleyeceğim beni de oraya alsın. Bulur artık orada bana bir iş.

Örnekleri çoğaltabilirsiniz... Bu yazıyı okuyan kimin aklından hayatının bir döneminde bu veya buna benzer düşüncelerden geçmedi.

Ülkemizde güç sahibi olan yaşanan toplumun güç ve güçlülere yüklediği anlamla birlikte kendini değiştirmek zorunda hissediyor. Ağırlığını birkaç kat artmış hissediyor.

Hele bir de alışıçılar, köpürtenler varsa etrafında, bilgisi o köpüklerin arasında kaybolup gidiyor...

HER AN ŞİRAZE KAYABİLİR

Naçizâne bir tavsiye! Elinize bir miktar güç, koltuk, imkân vb. geçtiğinde önce şunu düşünün:

"Ben bu kavramları nasıl algılıyorum, benim için anlamı nedir? Bu güç, yetki başkasında olsa ne düşünürdüm. Ben güce, mevkiye, koltuğa hangi anlamı verdim?"

Benim kendimi anlatmam, değerli hissetmem için bu güç unsurlarına ihtiyacım var mı? Cevap 'evet' ise dikkat! Her an şiraze kayabilir."

Cevap 'hayır' ise sağlamsınız ama yine de dikkat! İnsanoğlu beşer şaşar, zaafı vardır, bir anda kendini kaybedebilir, şeytan güzel görünür. Güç güçlendirir veya yok eder...

Adalet duygunuz ve davranışınız kişiye ve yakınlığınıza göre değişiyorsa güç o zaman da tehlikeli olacaktır.

Sözün özü; her güç teklifini kabul etmeden birkaç kez düşününüz, ekstra güç size çevrenize, dünyaya olumlu ve olumsuz neler katacak, neler alıp götürecektir.

Not: Bu yazı yazarı tarafından organik zeka ile yazılan özgün bir yazıdır.

“Adalet duygunuz ve davranışınız kişiye ve yakınlığınıza göre değişiyorsa güç o zaman tehlikeli olacaktır. Her güç teklifini kabul etmeden birkaç kez düşününüz... Ekstra güç size çevrenize, dünyaya olumlu ve olumsuz neler katacak, neler alıp götürecektir?”

TÜRK DÜNYASI EKONOMİSİ 2030'DA 3 TRİLYON DOLARI GEÇECEK

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Kılıçdaroğlu, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkelerin ekonomik potansiyeline dikkat çekerek, 2030 yılına kadar toplam hasılanın 3 trilyon doları geçmesini beklediğini açıkladı. Zorlu, bu büyüme ivmesinin Türk dünyasını küresel ekonomi sıralamasında 8'inci sıraya taşıyacağını vurguladı.

Ankara'da düzenlenen "Türk Dünyası ile İlgili Kurum ve Kuruluşlar İstişare Toplantısı"na başkanlık eden Zorlu, toplantıda Türk dünyası ile ilgili kamu kurumları ve kuruluşlarının bir araya geldiğini belirtti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla başlatılan "Türk Dünyası Yüzyılı" vizyonuna hız kazandıracak yeni adımlar atıldığını ifade etti.

Zorlu, toplantının amacının kurumlar arasında eş güdümü artırmak, kaynakları verimli kullanmak ve ortak projelerde buluşmak olduğunu söyledi. Türk devletleri arasındaki ticari bağların her geçen yıl güçlendiğini belirten Zorlu, "2024'te Türk devletlerinin toplam hasılası 2,1 trilyon dolar oldu. 2030'da bu rakamın 3 trilyon doların üzerine çıkması bekleniyor. Türk devletleri, 2030 itibarıyla dünya ekonomisinde 8'inci sırada yer alacak. Türk devletleri dış ticaret hacmi son 22 yılda 6 kat arttı. Dünya dış ticaretindeki payları yüzde 70 yükselerek yüzde 2,42'ye ulaştı. Türkiye'nin Türk ülkeleri ile dış ticaret hacmi 2002'den 2024'e 14 kat artarak 26 milyar dolara çıktı. Türk devletlerinin kendi aralarındaki ticaret hacmi 70,3 milyar dolar oldu. Türkiye'de faaliyet gösteren Türk devletleri sermayeli şirket sayısı 5.405'e yükseldi" bilgisini verdi.

BÖLGESEL EKONOMİK İŞ BİRLİĞİ İÇİN TÜRK ŞİRKETLERİNE ÇAĞRI

Türkiye'nin bölge ülkeleriyle ekonomik işbirliği için süreç devam ederken, büyük firmalara ortaklık çağrısı geldi. En az 50 milyon dolarlık yatırımlar için büyük Türk şirketlerine çağrıda bulunulurken, ortaklık hedeflerinin hızlandırılması için 10 milyar dolar tutarında bir yatırım fonunun tesis edildiği belirtildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır da, yatırımcılara bölgesel üretim üssü olarak konumlanma çağrısı yaptı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın konuyla ilgili yazısına göre, Türkiye'nin Katar ile birlikte üye olduğu, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır, Ürdün, Bahreyn ve Fas'ın da yer aldığı Sürdürülebilir Ekonomik Kalkınma İçin Sanayi Ortaklığı kapsamında ilaç, tarım, gıda, gübre, kimyasallar, plastik ve türevleri, metaller, madenler ve

türevleri ile tekstil sektörlerinde üretici firmaların bir araya getirilmesi ve ortak yatırım işbirliği yapmaları hedefleniyor. Ortaklık hedeflerinin hızlandırılması için 10 milyar dolar tutarında bir yatırım fonunun tesis edildiği, bu fonun Abu Dabi Kalkın-

ma Holdingi (ADQ) tarafından yönetildiği bildirildi. Ortaklığa dahil olan 7 ülkenin gayri safi yurt içi hasılası 2,5 trilyon dolara ulaşırken, toplam ithalatı 1 trilyon doları, endüstriyel ihracatı ise 400 milyar doları buluyor.

DÜNYADA ÇELİK ÜRETİMİNİ ARTIRAN İKİNCİ ÜLKEYİZ

DÜNYA ÇELİK ÜRETİMİ ÇİN'DEKİ İÇ TALEP ZAYIFLIĞI SEBEBİYLE YÜZDE 0,4 İLE 1,9 MİLYAR TONA GERİLERKEN TÜRK ÇELİK SEKTÖRÜ ÜRETİMİ YÜZDE 9,5 ARTIŞLA 36,9 MİLYON TONA YÜKSELTİ. TÜRKİYE ÜRETİM ARTIŞIYLA DÜNYADA ÇİN'DEN SONRA İKİNCİ SIRADA YER ALDI

2 024 yılında küresel çelik üretimi Çin'deki iç talep zayıflığı ve üretim kısıtlamaları nedeniyle yüzde 0,4 azalarak 1,9 milyar tona gerilerken Türkiye çelik sektörü yüzde 9,5'luk dikkat çekici bir artışla 36,9 milyon ton üretim gerçekleştirdi.

Bu performans, Türkiye'yi 1 milyar ton üretim gerçekleştiren Çin'in ardından üretimini en fazla artıran ikinci ülke konumuna taşıdı. Türkiye ayrıca küresel sıralamada sekizinci,

Avrupa'da da ikinci büyük üretici pozisyonunu korumasını sağladı. 2021 yılında ulaşılan 40,4 milyon tonluk rekor üretimin ardından yaşanan daralma göz önüne alındığında, 2024 yılı ülkemizde sektör için bir "geri dönüş" yılı olarak kayda geçti.

KPMG Türkiye'nin hazırladığı "Çelik Sektörel Bakış - 2025" raporuna göre, üretim artışında, deprem sonrası yeniden inşaa sürecinin hızlanmasıyla inşaat çeliğine yönelik güçlü iç talep ve Avrupa pazarında

Türk çeliğine artan dış talep belirleyici oldu. 2022-2023 döneminde küresel daralmanın ardından özellikle AB'de talebin toparlanması, üreticilere ivme kazandırdı.

Türkiye'nin toplam çelik ihracatı yüzde 27,6 artışla 13,4 milyon tona çıkarken, ihracattaki en güçlü ivme Avrupa Birliği pazarında kaydedildi. Bu bölgeye yapılan ihracat yüzde 76 artışla 3,8 milyon tona ulaştı.

2018'de ABD'nin yüksek gümrük vergilerinden olumsuz etkilenen Türkiye, 2025'te

açıklanan ve tüm ülkelere eşit oranlarda uygulanacak yeni tarifeler sayesinde ABD pazarında yeniden rekabet avantajı elde edebilir. Ancak, ABD'ye ihracatı zorlaşan ülkelerin alternatif pazarlara yönelmesi, Türkiye'nin güçlü olduğu bölgelerde rekabeti artırarak fiyat düşüşüne ve pazar payı kaybına yol açabileceği sanılıyor.

TÜRK ÇELİK SEKTÖRÜ KÜRESEL REKABETİN ORTASINDA

Çelik, Türkiye sanayisinin omurgasını oluşturan bir güç. İnşaattan otomotive, beyaz eşyadan savunma sanayine kadar uzanan geniş bir değer zincirinin vazgeçilmez girdisi olan bu stratejik sektör, küresel ekonomik dalgalanmalar ve jeopolitik gelişmelerden doğrudan etkileniyor. Son dönemde sürdürülebilirlik beklentilerindeki artış, karbon emisyonlarının azaltmaya yönelik politikalar ve dijitalleşme adımları, sektörün dönüşüm sürecini hızlandırırken aynı zamanda yepyeni kırılganlık alanları da oluşturuyor.

Bu dönüşümü tüm boyutlarıyla anlayabilmek için hem Türkiye'nin yapısal gerçeklerini hem de küresel çelik ekonomisinin derinleşen rekabet ortamında 2024 yılı, küresel çelik piyasasında rekabetin daha da sertleştiği bir dönem oldu. Türk çelik sektörü, hem iç hem de dış pazarlarda birçok zorlukla eş zamanlı mücadele etmek zorunda kaldı.

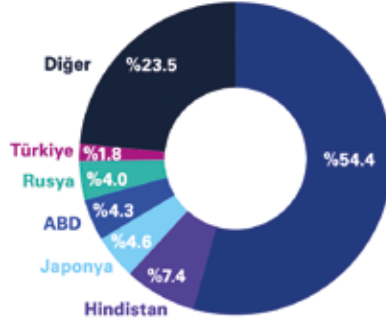
Küresel üretimin yüzde 53'ünü tek başına gerçekleştiren Çin, iç talepteki daralma karşısında yönünü ihracata çevirirken, sübvansiyonlar ile desteklenen ürünlerini neredeyse maliyetine yakın fiyatlarla ihraç etti. Bu strateji, küresel çelik fiyatlarını aşağı çekerken, Türk üreticiler üzerindeki baskıyı ağırlaştırdı ve kârlılığı ciddi ölçüde aşındırdı.

TÜRKİYE ÜRETİMDE KÜRESEL BAZDA 8'İNCİ ÜLKE

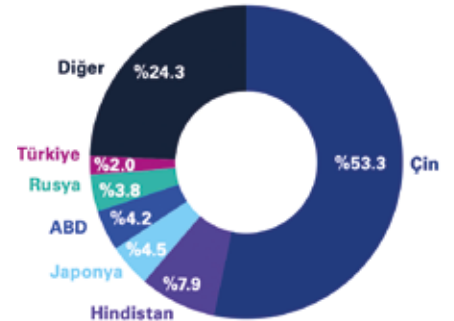
Türkiye'nin başlıca ihracat pazarları olan AB ile ABD gibi diğer önemli pazarlarda devam eden korumacı politikalar, Türk çeliğinin pazara erişimini sınırlandırmaya devam etti. Dış baskılara ek olarak, Türkiye'de yüksek seyreden enerji ve işçilik maliyetleri ile kur-enflasyon makasının bozucu etkisi birleşince, rekabet gücü iç pazarda da zayıfladı.

Tüm bu zorlu tabloya rağmen, Türk çelik

KÜRESEL ÇELİK ÜRETİMİNDE ÜLKELERİN PAYI - 2023 (%)

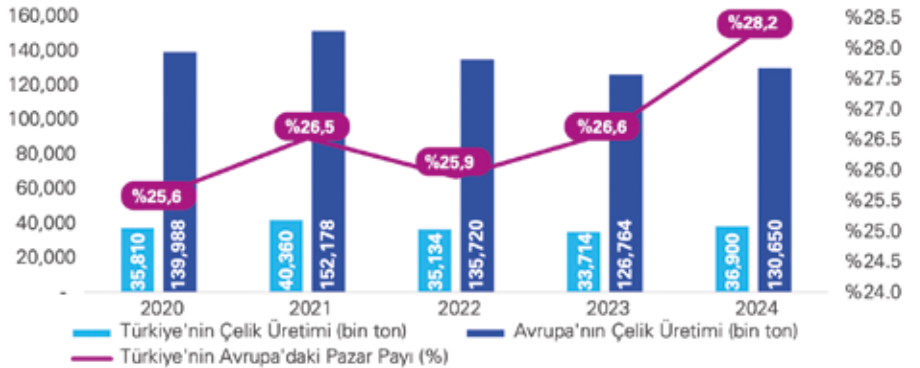
KÜRESEL ÇELİK ÜRETİMİNDE ÜLKELERİN PAYI - 2024 (%)

TÜRKİYE'DE ÇELİK TÜKETİMİ VE İTHALATI

TÜRKİYE'DE AVRUPA HAM ÇELİK ÜRETİMİNDEKİ KONUMU (BİN TON)

sektörü 2024 yılında üretim ve ihracatta yeniden ivme kazandı. Küresel ham çelik üretiminin yüzde 0,4 daraldığı bir konjonktürde, Türkiye yüzde 9,5'luk dikkat çekici bir artışla 36,9 milyon ton üretim gerçekleştirdi. Bu performans, Türkiye'yi üretimini en fazla artıran ikinci ülke konumuna taşırken, küresel sıralamada 8'inci, Avrupa'da ise 2'nci büyük üretici pozisyonunu korumasını sağladı. 2021 yılında ulaşılan 40,4 milyon

tonluk rekor üretimin ardından yaşanan daralmalar göz önüne alındığında, 2024 yılı sektör için bir "geri dönüş" yılı olarak kayda geçti. Bu üretim artışının arkasında, hem iç hem de dış talebi tetikleyen iki temel dinamik öne çıkıyor. İlki, 2023 yılında yaşanan depremlerin ardından hız kazanan yeniden inşa süreci. Bu süreç, özellikle inşaat çeliğine olan talebi güçlü tutarak iç pazarın canlı kalmasını sağlamıştır. İkinci

olarak ise, küresel piyasalarda 2022–2023 dönemindeki daralmanın ardından gelen kısmi toparlanma, Türk çeliğine yönelik dış talepte, özellikle Avrupa pazarında, yeniden bir canlanma meydana getirdi.

ÇELİKTE 2024 TOPARLANMA YILI OLDU

2024 yılı, Türkiye çelik sektörü açısından yeniden büyümenin başladığı ve toparlanma sürecinin belirginleştiği bir yıl oldu. Türkiye'nin çelik ihracatı bu dönemde yüzde 27,6 oranında artarak 13,4 milyon ton seviyesine yükseldi ve ihracatta yeniden pozitif bir ivme yakalandı. Bu artışta, enerji maliyetlerindeki düşüşün Türkiye'deki üreticilere uluslararası pazarlarda rekabet gücünü kısmen geri kazandırması ve Avrupa pazarında talebin toparlanması etkili oldu.

Ihracat performansında en dikkat çekici artış İtalya pazarında gerçekleşti. Türkiye'nin bu ülkeye gerçekleştirdiği çelik ihracatı 2023'teki 477 milyon dolardan 2024'te 929 milyon dolara yükseldi. 2024 yılında Türkiye'nin çelik ihracatında en yüksek pay kaybı ise İsrail'e yönelik yüzde sıfır şeklinde gerçekleşti.

2024 yılında Türkiye, AB'ye çelik ihracatını da yüzde 76 gibi önemli oranda artırarak 3,8 milyon ton ihracata ulaştırdı. Uzun ürünlerde yüzde 41, yassı ürünlerde ise yüzde 86 gibi etkileyici oranlarla büyüme yakaladı. Bu yükselişte belirleyici olan faktör ise jeopolitik oldu. AB'nin Rusya ve Belarus'a uyguladığı yaptırımların ardından boşalan kotaların

ÇELİK ÜRETİMİNDE DÜNYA 8'İNCİSİ TÜRKİYE'NİN 2024 YILINDA TOPLAM ÇELİK İHRACATI YÜZDE 27,6 ARTIŞLA 13,4 MİLYON TONA YÜKSELDİ. İHRACATTAKİ EN GÜÇLÜ İVME YÜZDE 76 ARTIŞ VE 3,8 MİLYON TON İLE AVRUPA BİRLİĞİ PAZARINA GERÇEKLEŞTİ

Türkiye lehine yeniden tahsis edilmesi, sektöre geçici ama anlamlı bir alan açtı.

ÇELİK İTHALATINDA KIRILGAN GÖRÜNÜM

2024 yılında Türkiye çelik sektörü, üretim ve ihracat açısından toparlanma eğilimine girdi ancak ithalat tarafında daha kırılgan bir görünüm sergiledi. Bu dönemde ihracat yüzde 27,6 oranında artarken, ithalattaki artış yalnızca yüzde 1,8 seviyesinde kaldı ve bunun sonucunda net ithalatta yüzde 39,4 oranında gerileme görüldü.

Toplam çelik tüketimi yüzde 0,8'lik sınırlı bir artışla 38,3 milyon tona yükseldi; fakat bu tüketimin yaklaşık yarısının ithalatta karşılanması, sektörün hâlâ yüksek düzeyde

dışa bağımlı olduğunu gösterdi. Özellikle yassı ürünlerde ithalatın yüzde 50 seviyelerine ulaşması, iç pazarda da yerli üreticilerin fiyat rekabetinde zorlandığını gösteriyor. Bu kırılganlık ise önemli ölçüde Uzak Doğu menşeli ürünlerden kaynaklandı. Çin, Endonezya, Vietnam ve serbest ticaret anlaşmalarıyla Türkiye'ye avantajlı giriş sağlayan Malezya gibi Uzak Doğu ülkeleri, 2024'te Türkiye'nin iç pazarına adeta düşük fiyatlı çelik yağdırdı. Çin'in 117,1 milyon tonluk rekor ihracatı, dünya pazarlarına maliyetine yakın fiyatlarla sunmaları, yerli üreticilerin rekabet gücünü önemli ölçüde zayıflattı. Türkiye'nin 2024 itibarıyla en fazla çelik ithal ettiği ülkeler listesinde Çin yüzde 20,6 ile ilk sırada yer aldı. Çin'i sırasıyla Rusya (yüzde 17,5), ABD (yüzde 13,3) ve Güney Kore (yüzde 9,8) takip etti.

ABD'NİN YENİ GÜMRÜK TARİFELERİ FIRSAT MI?

Dünyanın sekizinci büyük çelik üreticisi konumundaki Türkiye, 2018 yılında Trump yönetiminin uygulamaya koyduğu ilk gümrük tarifelerinden olumsuz etkilendi. Bu dönemde ABD'ye ihracatında yüzde 50'ye varan özel tarifelere tâbi tutuldu ve pazar payında ciddi kayıplar yaşadı. Ancak 2025 yılında ilan edilen yeni tarifelerin tüm ülkelere eşit oranlarla uygulanmasının, Türkiye'nin geçmişte yaşadığı bu dezavantajı önemli ölçüde hafifleteceği düşünülüyor.

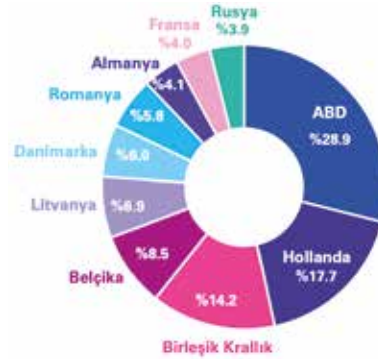
Bu kapsamda, Türkiye'nin daha yüksek oranlı vergi dilimlerine tabi tutulmaması, mevcut düzenlemeler çerçevesinde Türkiye'yi görece avantajlı bir konuma taşıyor ve ABD pazarında yeniden rekabetçi bir pozisyon elde etme potansiyelini artırıyor.

Değerlendirmelere göre söz konusu tarifelerin küresel çelik ticareti üzerindeki dolaylı etkileri Türkiye için daha dikkat çekici riskler barındırıyor. ABD pazarına erişimi zorlaşan ülkelerin Avrupa, Afrika ve Orta Doğu gibi alternatif pazarlara yönelmesinin, bu bölgelerdeki rekabet ortamını önemli ölçüde yoğunlaştırma ihtimali bulunuyor. Bu gelişme, Türkiye'nin hâlihazırda güçlü olduğu ihracat pazarlarında rekabet baskısını artırarak hem fiyatlarda düşüşe hem de pazar payında daralmaya neden olma potansiyeli taşıyor.

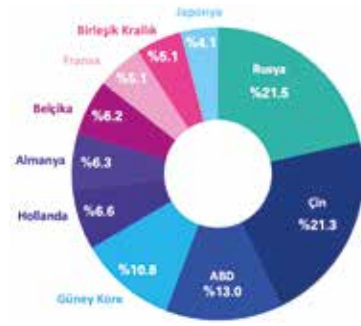
TÜRKİYE'DE EN ÇOK HURDA İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER (2023)

TÜRKİYE'DE EN ÇOK HURDA İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER (2024)

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK İTHALATI YAPTIĞI 10 ÜLKE (2023) TİCARET HACMİ ABD DOLARI

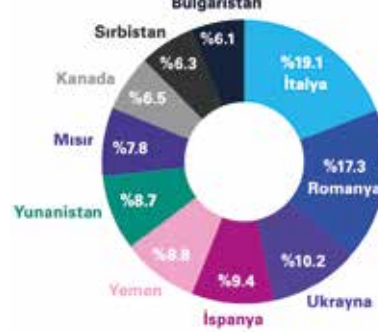
TÜRKİYE'NİN EN ÇOK ÇELİK İTHALATI YAPTIĞI 10 ÜLKE (2024) TİCARET HACMİ ABD DOLARI

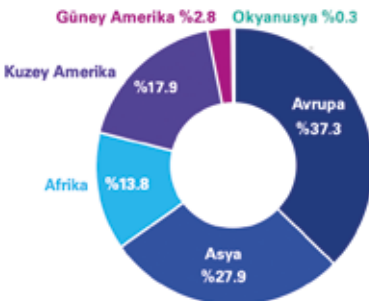
TÜRKİYE'NİN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE (2023)

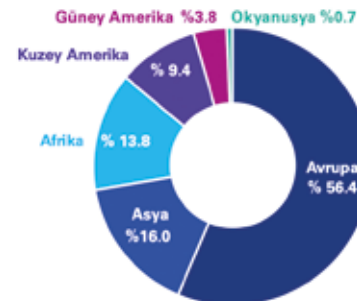
TÜRKİYE'NİN EN ÇOK ÇELİK İHRACATI YAPTIĞI 10 ÜLKE (2024)

TÜRKİYE'NİN ÇELİK İHRACATININ KITALARA GÖRE DAĞILIMI (% 2017 SECTION 232 ÖNCESİ)

TÜRKİYE'NİN ÇELİK İHRACATININ KITALARA GÖRE DAĞILIMI (% 2024 SECTION 232 ÖNCESİ)

YAPISAL TEHDİTLERE KARŞI HAZIRLIKLILIK OLMAK GEREKİYOR

KPMG Türkiye Metal ve Maden Sektör Lideri, Şirket Ortağı Burak Yıldırım, "2024 yılı, küresel çelik piyasasında rekabetin daha da sertleştiği bir dönem oldu. Türk çelik sektörü hem iç hem de dış pazarlarda birçok zorlukla eş zamanlı mücadele etmek zorunda kaldı. Bu zorlu tabloya rağmen, Türkiye çelik sektörü 2024 yılında üretim ve ihracatta yeniden ivme kazandı. Ancak bu ivmenin devamı için çelik sektörümüzün yalnızca mevcut dalgalanmalara karşı değil, aynı zamanda uzun vadeli yapısal tehditlere karşı hazırlıklı olması gerekiyor" dedi.

Artan ithalat baskısı, dalgalı maliyet yapısı ve küresel politika değişimleri gibi çok boyutlu dinamiklerin sektörün bugünkü dayanıklılığını bir başarı göstergesi kadar, ileriye dönük bir uyarı sinyali olarak da okunmasının gereğine vurgu yapan Burak Yıldırım, "Özellikle son dönemde sürdürülebilirlik beklentilerindeki artış, karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik politikalar ve dijitalleşme adımları, sektörün dönüşüm sürecini hızlandırırken aynı zamanda yepyeni kırılma alanları da oluşturuyor. Bu dönüşümü tüm boyutlarıyla anlayabilmek için hem Türkiye'nin yapısal gerçeklerini hem de küresel çelik ekonomisinin derinleşen rekabet ortamını bütüncül bir bakışla analiz ettik" değerlendirmesini yaptı.

KPMG TÜRKİYE METAL VE MADEN SEKTÖR LİDERİ, ŞİRKET ORTAĞI
BURAK YILDIRM

TRAFİKTE YOL KESENE 3, ATEŞ EDENE 5 YIL HAPİS CEZASI

ADALET BAKANI **YILMAZ TUNÇ**

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, kamuoyunda tepki çeken trafik magan-daları ve toplumsal olaylara yol açan düğün, nişan ve asker uğurlaması gibi etkinliklerde yaşanan şiddet içeren

davranışlara karşı yeni yasal düzenlemeleri duyurdu.

Bakan Tunç'un açıklamaları, Trabzon'un Çaykara ilçesinde bir "gelin çıkarma" merasimi sırasında silahla ateş açılması

sonucu bir kişinin hayatını kaybetmesi ve İstanbul'da bir kadın sürücünün yolunun kesilerek saldırıya uğramasının ardından geldi. Her iki olayda da zanlılar tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Bakanlık olarak kamu düzenini tehdit eden bu tür eylemler karşısında yasal düzenlemelerin tamamlandığını belirten Tunç, "Hiç kimsenin trafikte veya sokakta başka insanların güvenliğini tehlikeye atmasına müsamaha gösterilmeyecek" dedi. Tunç, TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edilen 10. Yargı Paketi'nde yer alan düzenlemelerin, Meclis'in yeni yasama yılında 11. Yargı Paketi kapsamında yeniden gündeme geleceğini belirtti.

Düzenleme kapsamında; trafikte yol kesme, artık cebir ve tehdit olmasa bile bağımsız bir suç olarak değerlendirilecek. Bu suç işleyenlere 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilecek. Diğer yandan meskun mahalde silahla ateş etme cezası 6 aydan 3 yıla çıkarılırken, yeni düzenlemeyle bu ceza 1 yıldan 5 yıla kadar artırılabilecek.

EN MUTLU İNSANLARIN YAŞADIĞI ŞEHİR; SİNOP

Karadeniz'in en uç noktasında yer alan Sinop, Hamsilos Tabiat Parkı, Erfelek Tatlıca Şelaleleri, Akliman gibi doğal güzellikleri, Tarihi Sinop Cezaevi, Sinop Kalesi, Pervane Medresesi gibi tarihi yapıları, taze balık ve mantı gibi lezzetleriyle, sahilleriyle ziyaretçiler için keyifli bir rota oluşturuyor. Yarımada şeklindeki, yeşil ve mavinin buluştuğu kentte doğal plajlar yaz aylarında çok sayıda kişiyi alıyor.

Sinop Kültür ve Turizm Müdürü Fatih Güzel, Sinop'un geçmişten günümüze doğal liman olması, Karadeniz'in stratejik bir noktasında bulunması nedeniyle deniz turizmi noktasında çok büyük cazibeler sunduğunu söyledi. Sinop'un berrak ve sakın suları ile Karadeniz'de deniz turizminde çekim merkezi haline geldiğini anlatan Güzel, "Sinop denizinin dalgasız olması, deniz suyu tuzluluğunun az ve istenilen

seviyede olması deniz turizmimizin çok fazla tercih edilmesini sağlıyor. Elbette dört mevsim turizmini hedefliyoruz. Ancak Sinop'umuzun amiral gemisi en başta gününbirlik ziyaretçilerimizin de çok fazla tercih ettiği deniz turizmidir. Kum, deniz, güneş

üçlünün en güzel bileşimini Sinop'ta bulabilirsiniz" dedi.

Güzel, bu yıl deniz sezonunda sahile kıyısı olan Ayancık, Türkeli, Gerze ilçeleri dahil yaklaşık 600 bin ziyaretçiyi ağırladıklarını sözlerine ekledi.

TURKISH AIRLINES

MİSAFİRPERVERLİKLE BULUŞUN

Güleryüzlü kabin ekibimizden en iyi hizmeti alın

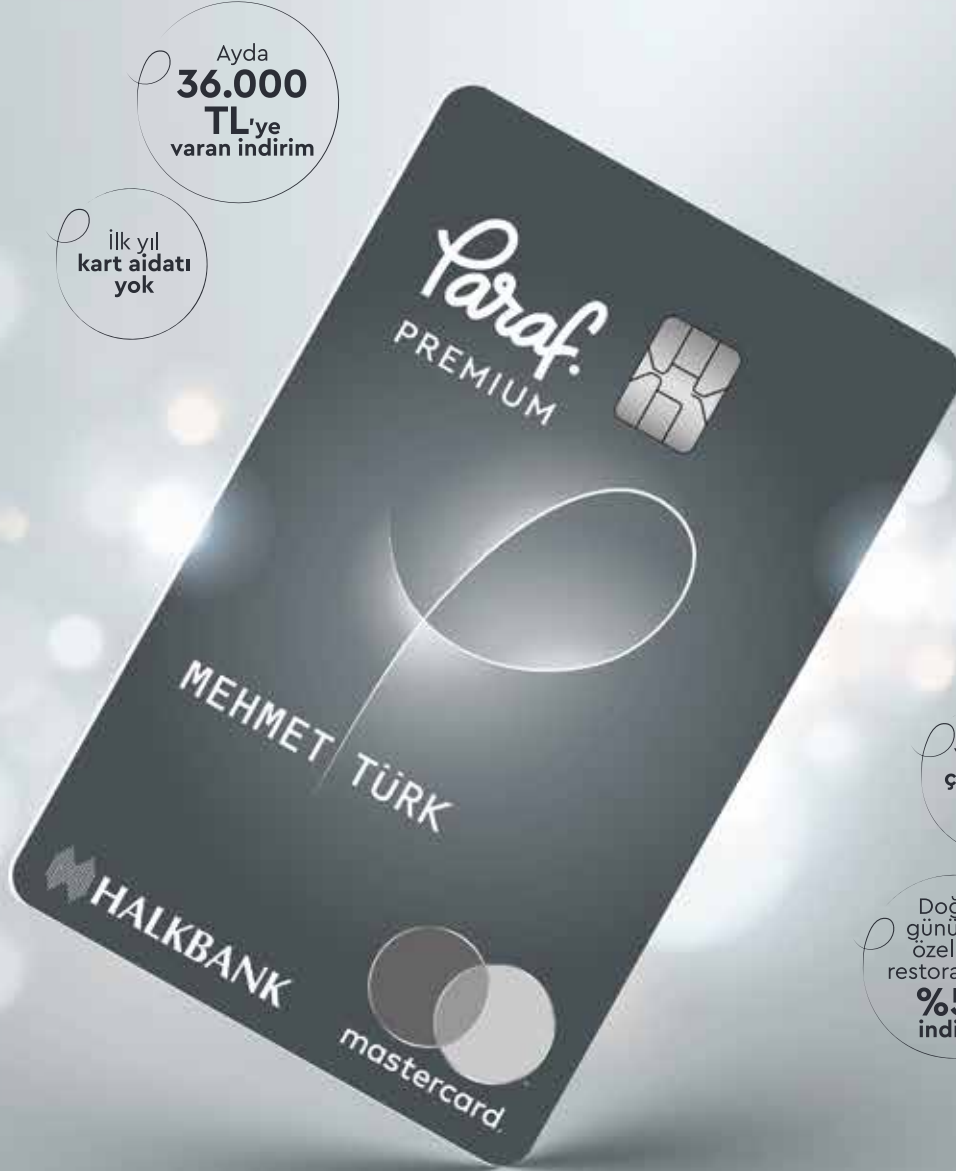

A STAR ALLIANCE MEMBER

Ürün ve hizmetler, uçuşun süresine ve uçağın modeline göre değişiklik gösterebilir.

Paraf Premium'la hayat size özel

Ayda
36.000
TL'ye
varan indirim

İlk yıl
kart aidatı
yok

Yurt içi ve
yurt dışı
restoranlarda
%20'ye
varan indirim,
otellerde
%5 indirim

Yurt dışı
çıkış harcı
hediye

Doğum
gününe
özel tüm
restoranlarda
%50
indirim

LoungeKey ile
dünya çapında
1.500'den
fazla
lounge
ücretsiz

paraflytravel.com
ve
Seyahat Hattı'nda
ParafParalar
3 kat
daha değerli

Benzersiz ve kendinizi özel hissettiren
ayrıcılıkların metal kart şıklığıyla tamamlandığı
Paraf Premium, her yerde sizinle.